

การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและวัดผลการศึกษา

เมษายน 2556

การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา

เมษายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฐ์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและวัดผลการศึกษา

เมษายน 2556

สุนิษา สาลีพวง. (2556). การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสม, ดร.สุวรรณ พิณฑานนท์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการประเมินเชิงระบบที่เน้นการตัดสินคุณค่า มีโครงสร้างดังนี้ วัตถุประสงค์ในการประเมิน เพื่อประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิ่งที่มุ่งประเมิน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานการบริหารงาน มาตรฐานการบริหารทรัพยากร และมาตรฐานการบริหารบุคลากร มีทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้มีรายการประเมินตัวบ่งชี้ละ 5 รายการ และมีน้ำหนักคะแนนตัวบ่งชี้ละ 5 คะแนน วิธีดำเนินการประเมินเป็นการประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา ผู้ประเมิน ได้แก่ ท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด มีการรายงานผลการประเมิน ในรูปแบบเอกสารรายงานการประเมิน และการตัดสินการประเมิน มี 2 ระดับ ได้แก่ การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐาน และการตัดสินคุณภาพโดยรวม

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

THE DEVELOPMENT OF MODEL FOR EVALUATING BASIC EDUCATION
MANAGEMENT OF PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION

AN ABSTRACT
BY
SUNISA SALEEPOUNG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education Degree in Testing and Measurement
at Srinakharinwirot University

April 2013

Sunisa Saleepoung. (2013). *The Development of Model for evaluating Basic Education Management of Provincial Administration Organization*.

Dissertation, Ed.D.(Educationa Testing and Measurement). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee :
Dr. Suwaporn Semheng, Asst. Prof. Dr.Sunan Solgosoom,
Dr. Suwan Pintanon.

The purposes of this research were to develop the model for evaluating basic education management of provincial administration organization and to study the effectiveness of the model for evaluating basic education management of provincial administration organization. The research duration was divided into 2 periods as follows; the first period to define the evaluation model of basic education management of local administrative organizations, the second period to examine the effectiveness of model of basic education management of local administrative organizations.

The results of research follows as :

1) The model for evaluating basic education management of provincial administration organization, can present as : The purpose of this assessment was assessed the result of the management basic education management of provincial administration organization. This thing to assessment to consists 3 standard: Management Administration Standard Material Administration Standard Man Administration Standard and 12 indicator , each indicator is a list assessment indicates 5 items and a weight score 5 points. Related to assessment, the assessor of the evaluation, the assessor as the local of province or the person; who have been assigned from local province. The period of assessment, assessment to every the end of year education. The report of the results assessment is in the form of the documents report assessment. The decision of assessment to have 2 levels such as the decision of the result assessment standards and and the decision of quality overall.

2) Effectiveness of the model for evaluating basic education management of provincial administration organization to use on overall and a whole was at the high level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ของ
สุนิษา สาลีพวง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน เมษายน พ.ศ. 2556

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์	คณะกรรมการสอบปากเปล่า
.....ประธาน (อาจารย์ ดร.สุวพร เข้มเฮง)	.....ประธาน (รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)
.....กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม)	.....กรรมการ (อาจารย์ ดร.สุวพร เข้มเฮง)
.....กรรมการ (ดร.สุวรรณ พิณฑานนท์)	.....กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม)
	.....กรรมการ (ดร.สุวรรณ พิณฑานนท์)
	.....กรรมการ (อาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุ่ม)

ปริญญาโทฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2555
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จากอาจารย์ ดร.สุวพร เข้มแข็ง ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสม และดร.สุวรรณ พิณตานนท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และได้รับคำแนะนำอย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์ ประธานกรรมการสอบปากเปล่า ปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุ่ม กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ซึ่งทำให้ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ท้องถิ่น จังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการกองการศึกษา พร้อมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ระยอง และระนอง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครู อาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมสั่งสอนด้านวิชาการ และด้านต่าง ๆ มาโดยตลอดเวลาที่ข้าพเจ้าได้ศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งกัลยาณมิตร ตลอดจนเพื่อนนิสิต ปริญญาเอกสาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทั้งครอบครัว ที่ได้ให้กำลังใจในการทำงานวิจัยมาโดยตลอดเวลาที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

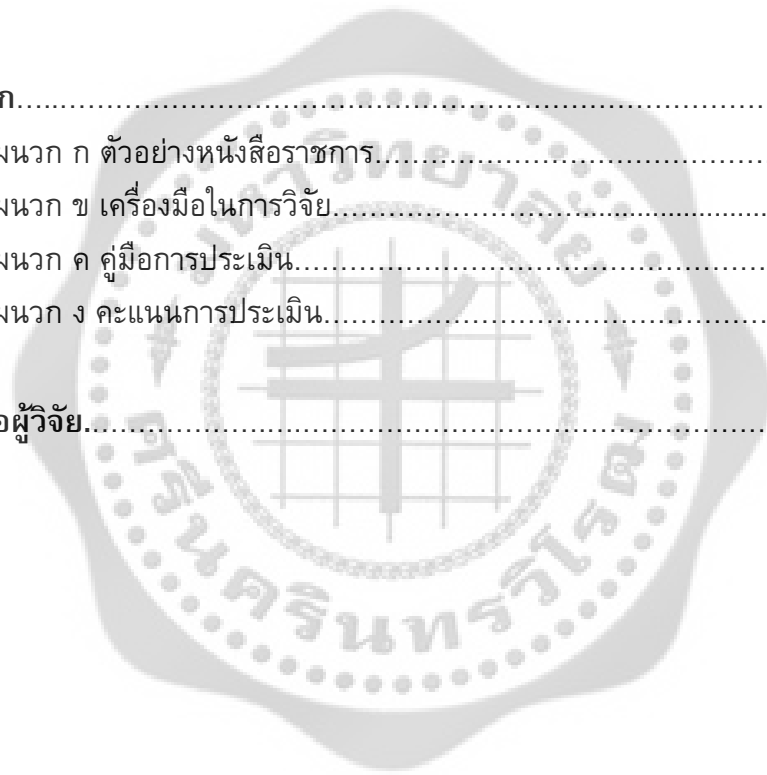
สุนิษา สาลีพวง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	11
การประเมินคุณภาพการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	21
การพัฒนารูปแบบการประเมิน.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
งานวิจัยในประเทศ.....	55
งานวิจัยต่างประเทศ.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย	65
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	65
ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	66
ตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการ การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	78
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
อภิปรายผล.....	115
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก ตัวอย่างหนังสือราชการ.....	136
ภาคผนวก ข เครื่องมือในการวิจัย.....	149
ภาคผนวก ค คู่มือการประเมิน.....	190
ภาคผนวก ง คະແນងການປະເມີນ.....	284
ประวัติย่อผู้วิจัย	314

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	81
2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อวัตถุประสงค์การประเมิน.....	88
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อสิ่งที่มุ่งประเมิน (ตัวบ่งชี้การประเมิน).....	89
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อรายการประเมินตามตัวบ่งชี้.....	91
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อวิธีดำเนินการประเมิน.....	98
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานในการประเมิน.....	99
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับในการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้.....	99
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ความเหมาะสมของลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมิน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	101
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ด้านความชัดเจนของเนื้อหาสาระของคู่มือการประเมิน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	102
10 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินและระดับของความสอดคล้องของผู้ประเมิน ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	106
11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผลรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้าน.....	108
12 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผลรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการใช้ประโยชน์.....	109

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผล รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความเป็นไปได้.....	110
14 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผล รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความเหมาะสม.....	111
15 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผล รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความถูกต้อง.....	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 ระบบการบริหารการจัดการศึกษาของท้องถิ่น.....	14

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทุกประเทศทั่วโลกมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร มีการร่วมมือและแข่งขันกันทั้งด้านธุรกิจ การค้า อุตสาหกรรม การศึกษาและด้านอื่นๆ อย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้เกิดกระแสการปฏิรูปโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการศึกษาที่เกิดขึ้นในหลายประเทศมีลักษณะการกระจายอำนาจให้โรงเรียนและท้องถิ่นมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 21) การจัดการศึกษาให้สามารถกระจายโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับอย่างมีคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ท้องถิ่นและชุมชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษา นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นองค์กรสำคัญเพราะว่าเป็นองค์กรที่เกิดจากประชาชนและชุมชนย่อมทราบความต้องการและมองเห็นปัญหาของชุมชนได้ดี ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นโรงเรียนเป็นของประชาชนเพื่อประโยชน์ของประชาชนเอง ดังคำกล่าวของพัณณ์ บุญยรัตนพันธ์ (2535: 10) ที่ว่า “จงสร้างพลังชุมชน และใช้พลังชุมชนในการพัฒนาชุมชน”

การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 289 ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอบรมของรัฐ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2543: 8-61) ซึ่งแสดงถึงเจตนารมณ์ในการกระจายอำนาจการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาอบรมเองและมีสิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอบรมของรัฐ และต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 9 (2) และ (6) ว่า การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยังได้กำหนดไว้ในมาตรา 40 ว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และใน มาตรา 41

ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 6-26)

หลังจากนั้นได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในมาตรา 16(9) มาตรา 17(6) และมาตรา 18 ว่า ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2543: 85-103) ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถเข้าไปมีบทบาท ทั้งการจัดการศึกษาและการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ นโยบายรัฐบาล (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี) ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2551 ด้านการศึกษา ความว่า “ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบโดยปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้อย่างแท้จริง” (รัฐสภา. 2552. ข้อมูลออนไลน์) จะเห็นได้ว่านโยบายดังกล่าวเป็นการตอกย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเร่งปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบและต้องมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้ท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบการปกครอง 4 ประเภท คือ (1) เทศบาล (2) เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร (3) องค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในส่วนของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร มีสำนักงานเขตเป็นหน่วยบริหารและฝ่ายศึกษาธิการเขตทำหน้าที่ด้านบริหารการศึกษา และมีสำนักงานการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยนโยบาย วิชาการและติดตามผลการศึกษา ส่วนการจัดการศึกษาของเทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง มีสำนัก/กอง/ส่วน/ฝ่าย/งานการศึกษา ดูแลการจัดการศึกษา และรับผิดชอบงานการศึกษาขององค์กรนั้น ๆ โดยมีสำนักประสานพัฒนาและจัดการศึกษาท้องถิ่น ทำหน้าที่ดำเนินนโยบายการบริหารงานบุคคล งบประมาณและติดตามผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 4 ประเภท (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: ข้อมูลออนไลน์)

ลักษณะการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีการควบคุมการบริหาร แผนงานการบริหารงานบุคคล และบริหารงบประมาณโดยหน่วยเหนือเป็นลำดับ ภารกิจ ด้านการจัดการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามแผนการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 โดยมีภารกิจด้านการศึกษาที่ถ่ายโอน 2 ลักษณะ กล่าวคือภารกิจการศึกษาที่ถ่ายโอนโดยไม่ต้องประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ โครงการอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นต้น ส่วนภารกิจที่ถ่ายโอนโดยต้องมีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การถ่ายโอนสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมก่อน จึงมีสิทธิรับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2547: 1-3)

ด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มาจากเงินอุดหนุนของรัฐ เงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ และเงินบริจาคจากชุมชนที่ให้แก่สถานศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณยังเป็นหน้าที่ของหน่วยเหนือและเป็นไปตามระเบียบกฎหมายของทางราชการ ในด้านการติดตาม ประเมิน ตรวจสอบ ควบคุมคุณภาพการศึกษาในการประเมินภายในสำนักงานการศึกษา หรือสำนักบริหารการศึกษารัฐบาลท้องถิ่นนั้นมีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ประเมินและติดตามผลการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: ข้อมูลออนไลน์)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคมและสติปัญญา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างหลากหลายรูปแบบจะส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยสร้างกระบวนการคิดและจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามความต้องการของเด็ก เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บรายได้และได้รับการสนับสนุนการจัดสรรภาษีจากรัฐบาลเป็นเงินรายได้ จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดกิจกรรมที่จำเป็นเร่งด่วนตามความต้องการและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาได้ทันทีโดยไม่ต้องรอการตั้งงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานที่สามารถจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงเพราะประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเอง

การจัดการศึกษาเป็นการจัดบริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ ทั้งตามอำนาจหน้าที่และตามที่ได้รับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ โดยมีหลักการทำงานที่จะต้องยึดถือไว้ว่า “การจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนนั้น จะต้องดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการมากขึ้น” ทั้งนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต้องทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ภายใต้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้

เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นมาตรการในการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งตรวจสอบผลการจัดการศึกษาว่าบรรลุผลในการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หรือไม่ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้ควบคุมกำกับดูแล ประสานงานการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ได้กำหนดเกณฑ์ประเมินมาตรฐานการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานด้านผลผลิต และมาตรฐานด้านผลลัพธ์ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549: คำนำ)

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2552ก: 26-27) พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจุดแข็งด้านทรัพยากรในการจัดการศึกษาที่เพียงพอและมีความเป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการ มีจุดอ่อนคือขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา และอำนาจการตัดสินใจส่วนใหญ่อยู่ที่ผู้บริหารท้องถิ่นทำให้เกิดการเผด็จการได้ง่าย สำหรับโอกาสในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ นโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้มีอำนาจในการจัดการศึกษาและได้รับจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการบริหารจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ส่วนอุปสรรคในการจัดการศึกษาที่สำคัญคือประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการจัดการศึกษา ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำและขาดการตรวจสอบจากภาคประชาชน จึงทำให้การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง จากการสำรวจโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้นำระบบการประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษามาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งไม่สามารถส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรปฏิบัติงานประเมินภายใต้ระบบการประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานปกติ ซึ่งโดยภาพรวมการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการภายในองค์กรยังไม่สะท้อนภาพของการประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาที่เป็นระบบชัดเจน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีที่มีคุณภาพ ข้อมูลในรายงานการประเมินตนเองยังไม่สะท้อนถึงระบบการประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาและการประเมินตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่สามารถจัดทำรายงานการประเมินตนเอง รวมทั้งรายงานประจำปีเพื่อรายงานต่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดแม้จะสิ้นปีการศึกษามาเป็นระยะเวลาไม่นาน

รูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสมกับภารกิจขององค์กรจึงมีความจำเป็นที่จะได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานในการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาภายในองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่

การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา รวมทั้งผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำสารสนเทศจากการประเมินการบริหารงานการจัดการศึกษาไปใช้ในการตัดสินใจ วางแผน และปรับปรุงนโยบายของการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1.1.1 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ บุคลากรในกองการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่รับการถ่ายโอนและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นนทบุรี และศรีสะเกษ จำนวน 8 คน แบ่งเป็น

ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 2 คน

บุคลากรในกองการศึกษา จำนวน 4 คน

ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน

1.1.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

1.1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอกด้านการทดสอบ การวัดผล การวิจัย หรือ การประเมินผลการศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน

1.1.2.2 ผู้อำนวยการกองการศึกษา หรือผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอนและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านการวัดผล การวิจัย การประเมินผลการศึกษา หรือด้านการจัดการศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี หรือเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน

1.1.3 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านการวัดผล การวิจัย การประเมินผลการศึกษา หรือด้านการจัดการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 10 ปี หรือเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

1.1.4 การตรวจสอบคุณภาพของกลุ่มการประเมินการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก ด้านการทดสอบ การวัดผล การวิจัย หรือการประเมินผลการศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

1.1.5 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 แห่ง โดยมีเกณฑ์การเลือกคือ (1) เป็นองค์กรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย (2) ผู้บริหารตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา และ (3) บุคลากรในองค์กรมีความยินดีและให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1.1.5.1 ผู้ถูกประเมิน ได้แก่ (1) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (2) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดระนอง เป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และ (3) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง เป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

1.1.5.2 ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ระนอง ระยอง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด จังหวัดละ 3 คน

1.2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 39 คน ได้แก่ บุคลากรในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ระนอง ระยอง จังหวัดละ 10 คน รวม 30 คน และผู้ประเมินจากท้องถิ่นจังหวัดนั้น จังหวัดละ 3 คน รวม 9 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขั้นต้นได้ร่างรูปแบบจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนารูปแบบการประเมิน ได้รูปแบบเชิงทฤษฎีซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งมุ่งประเมิน และวิธีดำเนินการประเมิน

2.2 ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากมาตรฐานการประเมินทางการศึกษา ได้แก่

2.2.1 ด้านการใช้ประโยชน์

2.2.2 ด้านความเป็นไปได้

2.2.3 ด้านความเหมาะสม

2.2.4 ด้านความถูกต้อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการให้การสนับสนุน ส่งเสริม เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากร บุคคล และเทคนิคกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุ วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ระบบ และกระบวนการในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ตัวชี้วัดและกระบวนการในการประเมินการบริหาร การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ใช้วิธีการประเมินเชิงระบบเพื่อเป็น แนวทางในการตัดสินคุณค่าของการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีโครงสร้าง 3 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน และวิธีดำเนินการประเมิน

3. วัตถุประสงค์ในการประเมิน หมายถึง จุดมุ่งหมายในการประเมินโดยเป็นการประเมินที่ เน้นการตัดสินคุณค่า เพื่อให้สามารถนำข้อมูลและสารสนเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน การจัดการศึกษาของท้องถิ่น

4. สิ่งที่มีประเมิน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐาน ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการบริหารการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการตรวจสอบและประเมินผล การบริหารการจัดการศึกษา ใน 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านบริบท หมายถึง การตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของ กิจกรรม หลักการ และความสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร นโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

4.2 ด้านปัจจัย หมายถึง การตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน

4.3 ด้านกระบวนการ หมายถึง การตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับการวางแผนงาน การนำแผนงานไปปฏิบัติ การควบคุมและกำกับติดตามงาน การปรับปรุงและพัฒนางานให้เป็น ระบบเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. วิธีดำเนินการประเมิน หมายถึง แนวทางในการรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการกำหนด ระยะเวลา การประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การตัดสินผลการประเมิน และการรายงานผลการประเมิน

6. มาตรฐาน หมายถึง องค์ประกอบด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการบริหารบุคลากร ในการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. ตัวบ่งชี้ หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารการจัดการศึกษา

8. ประสิทธิภาพของรูปแบบ หมายถึง ระดับของการบรรลุผลตามเป้าหมายของการใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเกณฑ์ในด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ดังนี้

8.1 ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standard) หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาเป็นข้อมูลที่ตรงตามต้องการของผู้ใช้ มีข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา

8.2 ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) หมายถึง รูปแบบการประเมินการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการประเมินได้ในสภาพการณ์ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ประหยัดเวลา บุคลากร และมีความสะดวกภายใต้ทรัพยากร และเงื่อนไขที่กำหนด

8.3 ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) หมายถึง รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษามีความสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักการ วิธีการ และเหมาะสมในแง่ของวัฒนธรรม และสภาพบริบทขององค์กร ทั้งในด้านเวลา ลักษณะข้อมูล แหล่งผู้ให้ข้อมูล และไม่ส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ประเมินได้รับความเสียหาย

8.4 ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) หมายถึง รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา มีความถูกต้อง สามารถวัดและประเมินตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง สามารถให้สารสนเทศครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอต่อการตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสำคัญของการวิจัย

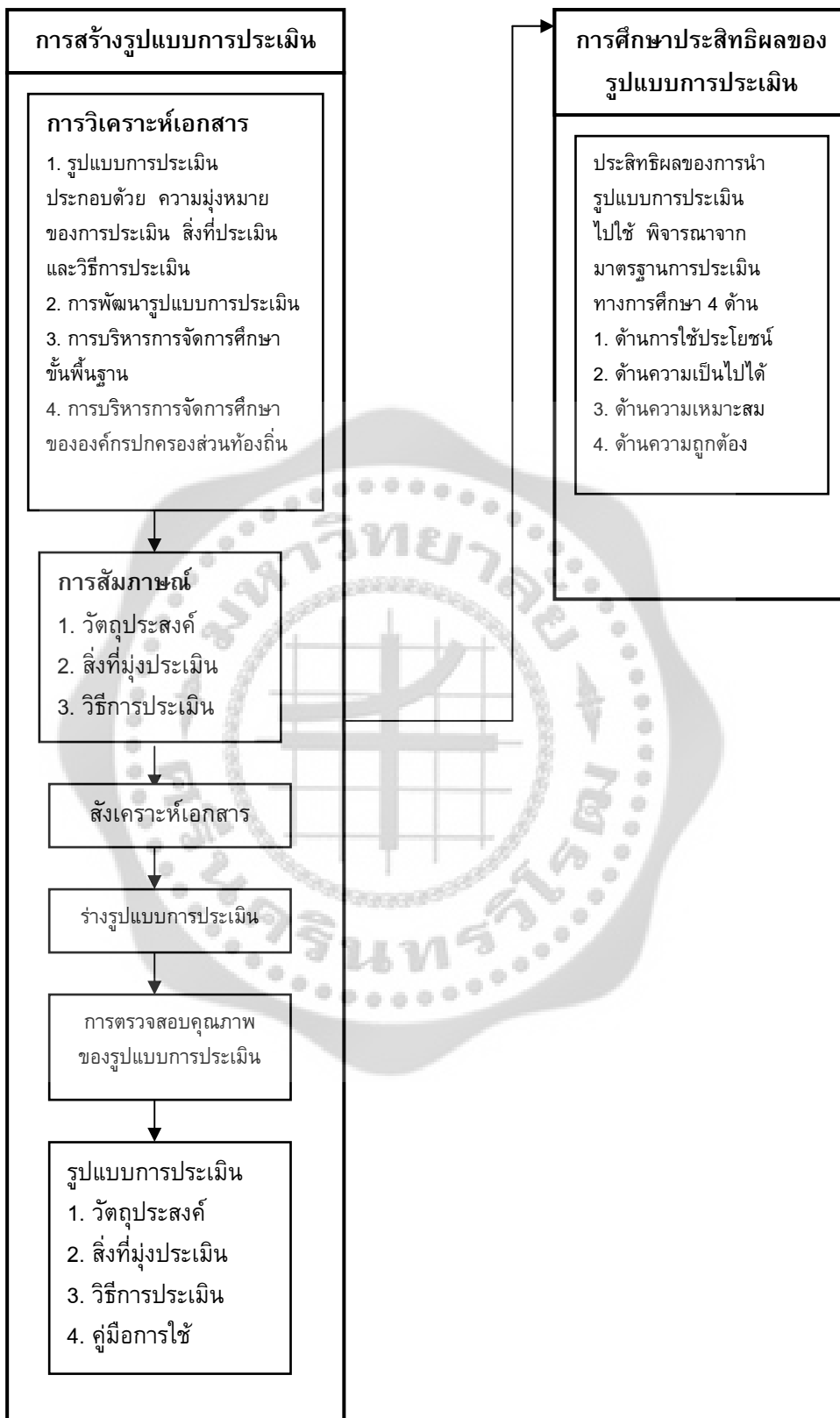
1. ได้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการตรวจสอบการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาภายในองค์กร เป็นการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานทางการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

2. เป็นแนวทางในการได้สารสนเทศจากการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาไปใช้ในการตัดสินใจ วางแผน ปรับปรุงนโยบายของการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดทฤษฎีการพัฒนารูปแบบการประเมินและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. การบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การประเมินคุณภาพการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนารูปแบบการประเมิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎกระทรวง การแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2551 (2551: 1-7) ได้ประกาศให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพัฒนาและให้คำปรึกษาแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำ ประสานและบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่น และวางระบบในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น
3. ดำเนินการจัดทำ แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. กำหนดแนวทางและจัดทำมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
5. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การพัสดุ การจัดเก็บรายได้ และการประกอบกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งวางระบบตรวจสอบระบบการเงิน การบัญชีและการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. ส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการบริการสาธารณะและการศึกษาในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. กำหนดแนวทาง วางระบบ และสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน

8. ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

9. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10. พัฒนางานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรม

11. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สรุปได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษา โดยต้องกำหนดแนวทาง วางระบบการจัดการศึกษา และสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

1. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
  - 1.1 พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล การกำหนดแนวทาง จัดทำและปรับปรุงมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
  - 1.2 ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล และคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล
  - 1.3 ให้คำปรึกษาแนะนำ และติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
  - 1.4 ดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติ และการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 1.5 ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารงานบุคคลของบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น

2. สำนักประสานพัฒนาและจัดการศึกษาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
  - 2.1 การจัดการศึกษาปฐมวัย มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและสนับสนุนส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัย ได้รับการพัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและสนับสนุน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาวางรากฐานชีวิต การเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพและสังคม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสามารถพัฒนาความต้องการ ความสนใจ ความถนัดทางด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถทางวิชาชีพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต รับผิดชอบต่อสังคม ครอบครัว ประเทศชาติ สามารถอยู่ในสังคม และประเทศชาติได้อย่างมีความสุข

2.3 การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชน มีหน้าที่ในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานด้านกีฬานันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชน ประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย

2.4 การดำเนินงานด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีหน้าที่ในการดำเนินงาน และส่งเสริม สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเอกลักษณ์ ของความเป็นไทย

จากการวิเคราะห์โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นได้ว่าสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่อำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารงานบุคคลของบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น และสำนักประสานพัฒนาและจัดการศึกษาท้องถิ่นมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนและประสานการบริหารจัดการด้านการศึกษาทั้งการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

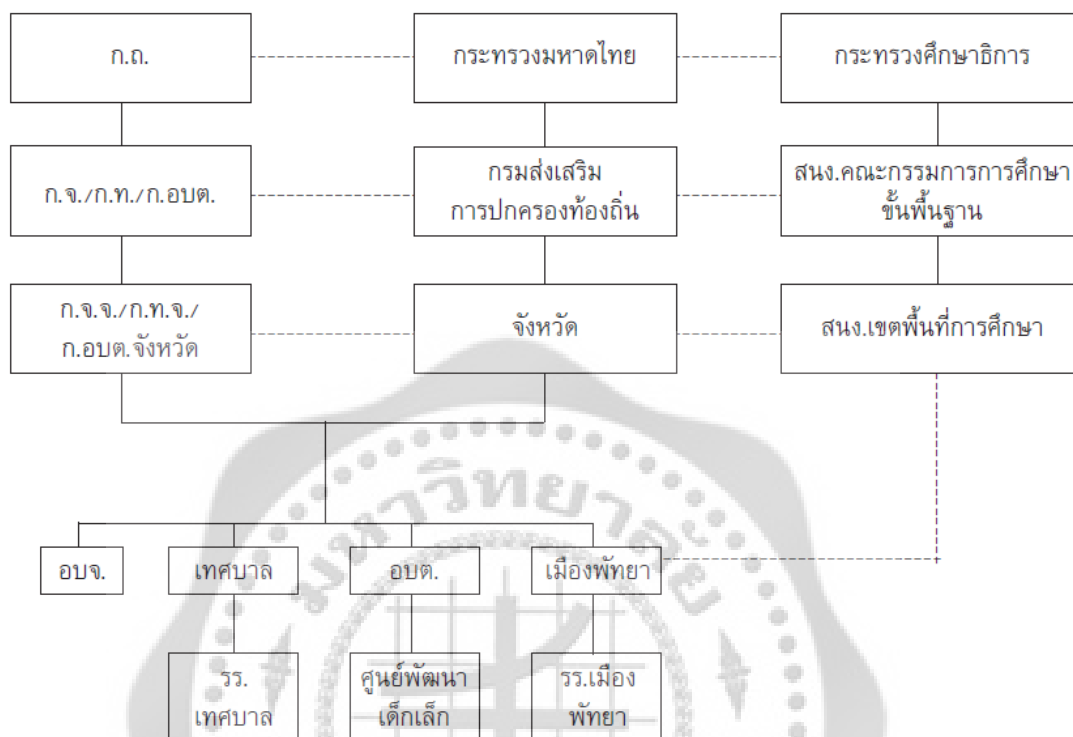
การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา การดำเนินการด้านวิชาการและการดำเนินการด้านงบประมาณ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550: 22-27)

1. โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยคณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.) ได้กำหนดโครงสร้างสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา เพื่อให้เป็นหน่วยรับผิดชอบด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท โดยกำหนดให้ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษา สำหรับจำนวนบุคลากรด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจที่ดำเนินการในปัจจุบันและที่ดำเนินการในอนาคต รวมถึงกรณีรับโอนการจัดการศึกษาด้วย

โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงในเชิงระบบการจัดการศึกษาท้องถิ่น ดังภาพที่ 2

ภาพประกอบ 2 ระบบการบริหารจัดการศึกษาของท้องถิ่น

ที่มา: ประยุกต์จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550: 23)

2. การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา

การบริหารงานบุคคล/บุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการเปลี่ยนแปลงสืบเนื่องจากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องกำหนดให้มีความสอดคล้อง ดังนั้น แม้ว่าการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 แต่มาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นก็กำหนดให้คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) ต้องนำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ๕ ส่วนที่

เกี่ยวข้องมาใช้บังคับในการบริหารงานบุคคลข้าราชการ พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา ท้องถิ่นโดยอนุโลม ดังนั้น คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) จึงต้องปรับปรุงมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคลากรของข้าราชการ พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตาม กฎหมายดังกล่าว โดยจัดทำประกาศมาตรฐานทั่วไปและหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกลาง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น และมีผลบังคับใช้เช่นเดียวกับเกณฑ์ของ ก.พ.โดยไม่ จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายใด ๆ ดังนั้น การบริหารงานบุคคล มาตรฐานวิชาชีพ และความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตลอดจนสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการ พนักงานครู ส่วนท้องถิ่น จึงสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับการกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันมีการกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา จำแนกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. บุคลากรในสถานศึกษา

1.1 สายงานบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรอง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

1.2 สายงานการสอน ได้แก่ ครูผู้ช่วย และครู

1.3 บุคลากรสนับสนุนการสอน (พนักงานจ้างตามภารกิจ) ได้แก่ กลุ่มตำแหน่ง การเงินบัญชี/พัสดุ กลุ่มตำแหน่งธุรการ/บันทึกข้อมูล กลุ่มตำแหน่งโภชนาการ/อนามัยโรงเรียน กลุ่มตำแหน่งคอมพิวเตอร์/สารสนเทศศึกษา

2. ข้าราชการและพนักงานครูไม่สังกัดสถานศึกษา

2.1 สายงานบริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้ากองการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าฝ่ายการศึกษา

2.2 สายงานนิเทศการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

2.3 สายงานการศึกษานอกระบบและส่งเสริมการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่สนับสนุน การ สารวัตรนักเรียน นักวิชาการศึกษา นักวิชาการวัฒนธรรมและบรรณารักษ์

2.4 สายงานทั่วไป(บุคลากรทางการศึกษา) ได้แก่ เจ้าพนักงานห้องสมุด เจ้าพนักงานศูนย์เยาวชน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน

3. การบริหารงานวิชาการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดแนวการบริหารงานวิชาการตามความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางสำหรับใช้ในโรงเรียนซึ่งได้มีการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมด้านวิชาการในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

3.1.1 การอบรมทบทวนการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้บริหาร สถานศึกษา ทุกโรงเรียน

3.1.2 พัฒนาบุคลากรระดับปฏิบัติการสอนให้สามารถวิเคราะห์หลักสูตร สู่แผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ในชั้นที่เริ่มใช้หลักสูตรในปีการศึกษาแรกของทุกชั้นปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งบุดหนุนสถานศึกษาเพื่อการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาทุกโรงเรียน

3.2 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

3.2.1 การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการอบรมครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มด้อยโอกาส ส่งเสริมให้ สถานศึกษาของท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการ

3.2.3 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมา เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอน

3.2.4 การสนับสนุนให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน กำหนดให้ สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีกรรมการจากชุมชนเป็น กรรมการร่วมและให้สถานศึกษาของเทศบาลเป็นศูนย์บริการชุมชนขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

3.2.5 การวัดและการประเมินผล สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางการ วัดผลการเรียนตามหลักสูตรแต่ละสถานศึกษาเองทุกท้องถิ่น และต้องมีการประเมินคุณภาพ ภายนอก ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบประเมินเดียวกัน เพื่อประโยชน์ ในการวิเคราะห์ผลใช้วางแผนพัฒนาร่วมกันได้ในทุกระดับ

4. การบริหารงานงบประมาณ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด เป็นเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย การศึกษาภาคบังคับ การพัฒนาบุคลากร การก่อสร้างอาคารเรียน อาคารอเนกประสงค์ ฯลฯ การสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ โครงการ / กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เด็กด้อยโอกาส กิจกรรม นันทนาการ การส่งเสริมเด็กและเยาวชน การกีฬา การแก้ไขปัญหาเสพติด และการถ่ายโอน

เป็นค่าอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน แก่ักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีแหล่งที่มาของงบประมาณเพื่อการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและได้จากแหล่งเงินดังนี้

4.1 เงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ได้แก่ งบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินอุดหนุนเพื่อจัดการศึกษาจากรัฐบาล ตามแผนงานจัดการศึกษาปฐมวัย แผนงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและแผนงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. การบริหารสถานศึกษา

สำหรับงานบริหารสถานศึกษาในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้จำแนกงานบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไป โดยกำหนดหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ดังนี้

5.1 งานวิชาการ ประกอบด้วย

5.1.1 การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดและต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

5.1.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาจัดสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลาและทุกสถานที่

5.1.3 การประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อและนำผลการประเมินผู้เรียนมาประกอบการพิจารณาด้วย

5.1.4 การจัดทำสาระหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชุมชนและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมจัดการศึกษา

5.1.5 ให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

5.1.6 ให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

5.1.7 จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

5.1.8 สถานศึกษาต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง
ในทุก 5 ปี

5.1.9 ให้สถานศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ
ศึกษา

5.2 งานงบประมาณ สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารงบประมาณของตนเองและมี
อิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากร

5.3 งานบุคคล มีอำนาจในการบริหารงานบุคคลของตนเอง

5.4 งานบริหารทั่วไป มีอำนาจในการบริหารงานทั่วไป

สรุปได้ว่า กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดโครงสร้างสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา
เป็นหน่วยรับผิดชอบด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท จำนวน
บุคลากรด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม
สอดคล้องกับภารกิจที่ดำเนินการในปัจจุบันและที่ดำเนินการในอนาคตของแต่ละองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น สำหรับการกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทุกประเภท มีการกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ครูและ
บุคลากรที่ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนจากกระทรวง และครูและบุคลากรที่ได้รับ
เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการบริหารงานวิชาการ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งยึดแนวการบริหารงานวิชาการตามความมุ่งหมาย หลักการ
และแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และด้านการบริหารงานงบประมาณกรมส่งเสริมการ
ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาใน
สังกัดเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
ของท้องถิ่น ซึ่งบัญญัติในพระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบที่กล่าวถึงมีดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

ที่กำหนดให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์กร
บริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (2540: 22) โดย
สามารถตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายหลักของชาติ สามารถจัดทำแผนพัฒนา
องค์กรบริหารส่วนจังหวัดและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรี
กำหนด และสามารถจัดทำกิจการอื่น ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น
กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

2. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1. พันธกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542: 5-17) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การจัดการศึกษา การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การส่งเสริมกีฬา การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส (ม.16, 17, 18) การกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาอบรมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาอบรมเอง และให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในการจัดการฝึกอบรมของรัฐ

ในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นได้กำหนดพันธกิจในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาไว้ใน มาตรา 17(1) การทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด มาตรา 17(2) การสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 17(3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 17(6) การจัดการศึกษา มาตรา 17(9) การส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม มาตรา 17(18) การส่งเสริมกีฬา จารีตประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาตรา 17(20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ มาตรา 17(25) การสนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 17(27) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็กสตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส

2. แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยกันเองให้ชัดเจน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดหรือแห่งใดที่มีความพร้อม ในการรับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในกิจการให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 4 ปี สำหรับองค์กรปกครองท้องถิ่นประเภทใดหรือแห่งใดที่ไม่สามารถจะรับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และภารกิจภายใน 4 ปี ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี รวมทั้งกำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

สำหรับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง การมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ทั้งนี้รัฐบาลเป็นผู้กำหนดดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมาย รวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

3. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (2545: 6-22) ได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ในหลายส่วนในมาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นกำหนดใน มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร และเล็งสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการพัฒนาระหว่างชุมชน

ในหมวด 5 ส่วนที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นมาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานงานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย และได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมวดที่ 8 ทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา มาตรา 58 ให้มีการระดม ทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 เปิดโอกาสให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสามารถจัดการศึกษาได้ตามต้องการและความพร้อม หรือมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา ดังนั้นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดจึงเป็นองค์กรหลักที่ต้องให้การสนับสนุน การจัดการศึกษาของจังหวัดให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของ ท้องถิ่น

การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งพิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ พัฒนาระบบการจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการศึกษาภาครัฐ (PMQA)

มาตรฐานนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถบริหารจัดการตาม ภารกิจและให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย ผู้รับบริการ ฟังพอใจ และมีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ระบบการบริหารจัดการที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลงานที่แสดงถึงความสำเร็จจากการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

มาตรฐานที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสู่ การปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมายและส่งผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้เห็นกระบวนการในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวง
ศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจังหวัด ผู้การปฏิบัติของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จนเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 กระบวนการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลงานที่แสดงถึงความสำเร็จตามนโยบาย และส่งผลดีต่อการพัฒนา
สถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน
ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดความเข้มแข็ง

มาตรฐานนี้กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งเน้นบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการ
กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ พัฒนาสถานศึกษา ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย
และมีวิธีการติดต่อสื่อสารภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาหลายช่องทาง
เพื่อให้สถานศึกษาบริหารจัดการศึกษาได้ด้วยตนเองจนบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา
ที่กำหนด มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษาจัดบริการการศึกษาแก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง

และมีคุณภาพตามมาตรฐาน

มาตรฐานที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารอัตรากำลังให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ต่อการจัดการศึกษา และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นมืออาชีพ

มาตรฐานนี้กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งเน้นให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารอัตรากำลังครู
และบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาและสถานศึกษา และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งดำเนินการพัฒนาครู
และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมืออาชีพ
มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารอัตรากำลัง ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาและส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลที่ได้รับจากการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรฐานที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
ในการจัดการศึกษา

มาตรฐานนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นความสำคัญ
ในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การสร้างและพัฒนาเครือข่าย

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลที่ได้รับจากการสร้างและพัฒนาเครือข่าย

การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาเป็นการจัดบริการสาธารณะซึ่งเป็นภารกิจสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการโดยยึดถือไว้ว่า “การจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนนั้น จะต้องดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการที่มากขึ้น” กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในฐานะผู้ควบคุมกำกับดูแล ประสานงานการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ได้กำหนดมาตรฐานการประเมินการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ 4 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549: 72-75) ดังนี้

มาตรฐานด้านปัจจัยมี 7 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาวะผู้นำ และมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีภาวะผู้นำ
2. มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการ
3. มีคุณธรรม จริยธรรมและมีมนุษยสัมพันธ์

มาตรฐานที่ 2 นักบริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีจำนวนเพียงพอ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีจำนวนตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี
2. มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
3. มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน
4. มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติตน

มาตรฐานที่ 3 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์และมีจำนวนเพียงพอมีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีจำนวนตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี
2. มีคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
3. มีคุณธรรม จริยธรรมและมีมนุษยสัมพันธ์

มาตรฐานที่ 4 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีข้อมูล ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
2. มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
3. แผนพัฒนาการศึกษา 3 ปี

มาตรฐานที่ 5 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนการใช้
จ่ายงบประมาณในการบริหารจัดการ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี
2. มีแผนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณ

มาตรฐานที่ 6 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัสดุครุภัณฑ์
ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในการบริหารจัดการ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีแผนการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
2. มีวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในการบริหารจัดการตามภารกิจ

มาตรฐานที่ 7 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสถานที่และ
แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีสถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
2. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. มีศูนย์พัฒนาเยาวชน
4. มีสนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย
5. มีศูนย์ หรือสถานที่ฝึกอาชีพ

มาตรฐานด้านกระบวนการมี 5 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 8 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีการดำเนินงานตามพันธกิจอย่างเป็นระบบ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการดำเนินงานด้านศูนย์เด็กเล็ก
2. มีการดำเนินงานด้านปฐมวัย
3. มีการดำเนินงานด้านการศึกษาภาคบังคับ
4. การดำเนินงานด้านการศึกษาช่วงชั้นที่ 4 และอาชีวศึกษา
5. มีการดำเนินงานด้านศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
6. มีการดำเนินงานด้านส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ กิจกรรม เด็ก เยาวชน

และประชาชน

7. มีการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี

และภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 9 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดการ
องค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบวงจร
มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง
และปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์
2. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน

3. มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
4. มีการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม
5. มีการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ขององค์กร
6. มีการตรวจสอบและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
7. มีการสร้างขวัญ กำลังใจและสัมพันธภาพที่ดีในองค์กร

มาตรฐานที่ 10 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการงบประมาณ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการดำเนินการตามแผนงบประมาณและวิธีการงบประมาณ
2. มีการควบคุมตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ คุ่มค่า โปร่งใส และตรวจสอบได้
3. มีการประเมิน สรุปรายงานผลการใช้งบประมาณ
4. มีการนำเสนอผลการใช้งบประมาณในแต่ละปีไปปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 11 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีระบบการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการดำเนินการตามแผนจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และใช้อย่างคุ้มค่า
2. มีการจัดเก็บและบำรุงรักษาอย่างเป็นระบบ
3. มีการประเมิน สรุปรายงานผลการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
4. มีการนำผลจากการรายงานผลการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในแต่ละปีไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 12 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการสถานที่และแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการจัดทำแผนการใช้สถานที่และแหล่งเรียนรู้
2. มีการดำเนินการตามแผนการใช้สถานที่และแหล่งเรียนรู้
3. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการใช้สถานที่และแหล่งเรียนรู้
4. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานด้านผลผลิตมี 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 13 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
2. ผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม

มาตรฐานที่ 14 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีพัฒนาทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. เด็ก เยาวชนและประชาชนมีพัฒนาการทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

มาตรฐานที่ 15 หน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชน เกิดทุนและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สืบทอดศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. เด็ก เยาวชน ประชาชนเกิดทุนไว้ซึ่งสถาบันชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. เด็ก เยาวชน ประชาชนสืบทอดศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรฐานด้านผลลัพธ์มี 1 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 16 การบริหารมีประสิทธิภาพ และผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการบริหาร มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของหน่วยงานการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบรรลุเป้าหมายของจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา
2. ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของหน่วยงานการศึกษา

สรุปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประเมินมาตรฐานการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาซึ่งใช้สำหรับประเมินการบริหารจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย ซึ่งทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างใช้เกณฑ์ประเมินมาตรฐานอันเดียวกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งต้องดำเนินการประเมินการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาทุกปีงบประมาณ

การพัฒนาแบบการประเมิน

ความหมายของรูปแบบ

คำว่า รูปแบบ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้หลายคน ได้แก่

บราโดและฮาร์ทแมน (Bardo; & Hartman. 1982: 70) กล่าวว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่เราพัฒนาขึ้น เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียด ทุกแง่มุม ส่วนการที่จะระบุว่ารูปแบบหนึ่งๆ จะต้องมียุทธศาสตร์เพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นๆ ว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่างและวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ อย่างไร

คีฟ (Keeves. 1988: 386) ให้ความหมายของรูปแบบว่าเป็นการแสดงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตามสมมติฐาน (hypotheses) เพื่อใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรภายใต้สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยจะไม่มี ความหมายในลักษณะที่เหมือนกันกับทฤษฎี (theories) จนกว่าจะได้รับการยืนยันและสามารถสรุปอ้างอิงได้ (generalized) ก็จะช่วยให้เกิดทฤษฎีต่างๆ ขึ้นตามมา

กูตส์ (Good. 1973) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของจริง รูปแบบที่เป็นแบบอย่าง และแบบจำลองที่เหมือนของจริงทุกอย่าง แต่มีขนาดเล็กหรือใหญ่ขึ้นกว่าปกติ

วิลเลอร์ (Willer. 1967: 15) กล่าวว่า รูปแบบคือสิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ และอีกนัยหนึ่งรูปแบบหมายถึง ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบความแม่นยำ (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) แล้ว สามารถระบุและพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์หรือทางสถิติได้ด้วย

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2549: 27) ให้คำนิยามคำว่ารูปแบบหรือแบบจำลองว่า คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏ โดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่องหรือสมการทางคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะเดียวกันสามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

ทิตนา แซมมณี (2548: 220) ได้กล่าวว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎี หลักการต่าง ๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย แผนผัง ไตอะแกรม หรือแผนภาพ ช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบจึงไม่ใช่ทฤษฎี

ศิริชัย กาญจนวาสี (2537) กล่าวว่า รูปแบบเป็นการจำลองของจริงหรืออาจเป็นทฤษฎี หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่รูปธรรมของการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้น เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และช่วยทำความเข้าใจในข้อเท็จจริง ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ โดยการจัดวางแบบแผนให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

สมิทและคนอื่นๆ (Smith and Others.1980: 461) แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็น

1. รูปแบบเชิงกายภาพ จำแนกเป็น รูปแบบรูปปั้นที่มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง และรูปแบบเชิงอุปมา ที่มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนทำการทดลองจริง

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ จำแนกเป็นรูปแบบข้อความ ซึ่งเป็นการใช้ข้อความในการอธิบายย่อ เช่น คำพรรณนาสัญลักษณ์งาน เป็นต้น และรูปแบบทางคณิตศาสตร์

นอกจากนี้ คีฟ (Keeves. 1988: 561-565) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษา และสังคมศาสตร์ ไว้ 4 ประเภท คือ

1. Analogue Model เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปแบบเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน เป็นต้น

2. Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้นๆ เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นต้น

3. Mathematic Model เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยา ศึกษาศาสตร์ และการบริหารการศึกษา

4. Casual Model เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์แบบ Path Analysis โดยการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น

เสรี ชัดเข้ม (2538: 7) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 แบบ ได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical model) แบ่งออกเป็น

1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เช่น แบบจำลองเครื่องบินที่สร้างเหมือนจริงแต่มีขนาดย่อส่วน

1.2 รูปแบบสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เช่น แบบจำลองที่ออกไว้เพื่อเป็นต้นแบบผลิตสินค้า ต้องสร้างแบบจำลองเท่าของจริงขึ้นมาก่อนแล้วจึงผลิตสินค้าตามแบบจำลองนั้น

2. รูปแบบเชิงแนวคิด (Conceptual Model) แบ่งออกเป็น

2.1 รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual model of) คือแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีเพื่ออธิบายปรากฏการณ์บางอย่าง เช่น แบบจำลองการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

2.2 รูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual model for) คือแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคัดสรรตามธรรมชาติ เพื่อนำไปอธิบายทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 46) จำแนกประเภทของรูปแบบเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. รูปแบบเชิงบรรยาย เป็นการนำเสนอโดยใช้คำบรรยายระบุถึงแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และมีคำอธิบายถึงปรากฏการณ์ด้วยคำบรรยายความสัมพันธ์ระหว่าง แนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

2. รูปแบบเชิงรูปภาพ เป็นการนำเสนอโดยใช้รูปภาพ หรือสัญลักษณ์จำลอง แสดงถึงแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และลากเส้นโยงความสัมพันธ์ระหว่าง แนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ เป็นการนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์แทนแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และใช้ฟังก์ชันคณิตศาสตร์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

สรุปได้ว่า จากลักษณะการแบ่งประเภทของรูปแบบของนักวิชาการต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบมี 2 ประเภท คือรูปแบบเชิงกายภาพ จำแนกเป็น รูปแบบรูปปั้นที่มีลักษณะคล้ายของจริง และรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ จำแนกเป็นรูปแบบข้อความ รูปแบบเชิงแนวคิด ภาษา แผนภูมิหรือรูปภาพ สมการทางคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นการใช้ข้อความในการอธิบายย่อ ในงานวิจัยนี้จะใช้รูปแบบเชิงสัญลักษณ์เพื่อเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระบวนการพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษากระบวนการพัฒนารูปแบบ พบว่าโดยทั่วไปการพัฒนารูปแบบจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้างหรือต้องการจะพัฒนารูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงกำหนดหลักการและองค์ประกอบของรูปแบบที่จะพัฒนา แล้วสร้างรูปแบบขึ้นและนำรูปแบบนั้นไปตรวจสอบหาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ หรือทดลองใช้ต่อไป ดังเช่น

วิลเลอร์ (Willer. 1967: 83) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบว่า การพัฒนารูปแบบอาจมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปอาจแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การสร้างรูปแบบและการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่า มีการดำเนินการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน (2547) ได้พัฒนารูปแบบประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอกสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน วิธีดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ การสร้างรูปแบบการประเมิน การทดลองใช้รูปแบบการประเมิน การประเมินรูปแบบการประเมิน และการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผลการประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอกสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน

วรรณรัตน์ ใจชื้อกุล (2547) ได้พัฒนารูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยมีขั้นตอน 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยการ 1) การศึกษาข้อมูลและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน 2) สร้างรูปแบบ จากข้อมูลในระยาะที่ 1 3) ตรวจสอบรูปแบบ และเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ ที่สร้างขึ้นในระยาะที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 คือ การทดลอง และปรับปรุงการใช้รูปแบบ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้
1) การทดลองนำรูปแบบที่สร้างในขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้กับรายวิชากระบวนการพยาบาล และเมื่อการทดลองสิ้นสุดลงได้มีการประเมินรูปแบบเพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในการที่จะนำไปทดลองใช้ ในระยะต่อไป 2) การทดลองนำรูปแบบที่สร้างในขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้กับ 2 รายวิชา และเมื่อการทดลองสิ้นสุดการทดลอง ได้มีการประเมินรูปแบบเพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น 3) การหาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบที่ปรับปรุงในระยาะที่ 2 ไปใช้ในทุกรายวิชาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยผู้เชี่ยวชาญ

ทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) ได้พัฒนารูปแบบโดยมีกระบวนการดำเนินการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นำมาร่างรูปแบบการประเมิน 2) การสร้างรูปแบบการประเมิน และคู่มือการประเมิน 3) การทดลองใช้รูปแบบการประเมินที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง 4) การประเมินรูปแบบทำโดยผู้ใช้รูปแบบการประเมินที่ทดลองใช้รูปแบบ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูและอาจารย์ ใช้ผลการประชุมประเมินรูปแบบ

และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประเมินในด้านการใช้ประโยชน์ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความถูกต้อง รวมทั้งข้อเสนอแนะในการใช้รูปแบบการประเมินนำมา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รัช เต็มฉนวน (2548) ได้พัฒนารูปแบบโดยใช้กระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยต่างๆ รวมทั้งสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน 2) สำรวจสภาพปัญหาการจัดการ เรียนการสอน 3) สร้างรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 4) ตรวจสอบความเหมาะสม ของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน

ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ (2550) ได้พัฒนารูปแบบโดยมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ

- 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) ออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) สร้างและตรวจสอบรูปแบบ
- 4) ทดลองรูปแบบ 5) ประสิทธิภาพของรูปแบบ และ 6) การปรับปรุงรูปแบบ

สรุปได้ว่า กระบวนการในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบประกอบด้วย 1) การศึกษา องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดหลักการและองค์ประกอบของรูปแบบ 3) การร่างรูปแบบ และ 4) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้หรือการทดลองใช้รูปแบบ

รูปแบบการประเมิน

รูปแบบหรือโมเดลการประเมินเป็นแนวทาง กรอบแนวคิด หรือแบบแผนในการ ประเมินที่แสดงให้เห็นรายการที่ควรประเมิน หรือกระบวนการของการประเมิน รูปแบบการ ประเมินแต่ละรูปแบบมีพื้นฐานทางปรัชญาและแนวคิดเชิงทฤษฎีต่างกัน นักประเมินต้องเข้าใจ รากฐานของแต่ละรูปแบบเพื่อจะได้เลือกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือทำการ พัฒนารูปแบบใหม่ขึ้นมาใช้ได้อย่างเหมาะสม (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550: 103 และสมคิด พรหมจ้อย. 2550: 49) นักทฤษฎีการประเมินได้แบ่งประเภทของรูปแบบการประเมิน และพัฒนา รูปแบบการประเมินไว้หลายรูปแบบ โดยนำเสนอ ดังนี้

การจัดกลุ่มรูปแบบการประเมิน

การจัดกลุ่มรูปแบบการประเมิน ซึ่ง เยาวดี รวงชัยกุล (2549: 63-64) ได้กล่าวว่า เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะรูปแบบการประเมินนอกจากจะให้ภาพรวมของลักษณะการประเมิน แล้ว ยังให้แนวทางในการตั้งข้อคำถามและความมุ่งหมาย ตลอดจนวิธีการรวบรวมข้อมูลเพื่อ การประเมินอีกด้วย ซึ่งแนวทางการประเมินจะเน้นการประเมินในลักษณะใดลักษณะหนึ่งจาก ประเภทของรูปแบบการประเมิน 2 แบบ ดังนี้

1. การประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decision – oriented Evaluation) บทบาทของนัก ประเมินกลุ่มนี้ ต้องมีความชัดเจนว่าต้องการสารสนเทศอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวในการตัดสินใจ ของรับผิดชอบ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น เพื่อเสนอทางเลือกที่จะ นำไปสู่การตัดสินใจได้ดีและเหมาะสม เช่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่นำไปสู่การ ปฏิบัติได้ดีกว่าเดิม นักประเมินกลุ่มนี้ต้องไม่มีบทบาทหรือไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย

ในการบริหารงาน แต่มีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลที่มีคุณภาพเท่านั้น นักประเมินกลุ่มนี้ ได้แก่ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) อัลคิน (Alkin) และครอนบาค (Cronbach)

2. การประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่า (Value – oriented Evaluation) นักประเมินกลุ่มนี้เห็นว่าการประเมินเป็นการให้คุณค่าหรือตีราคาสิ่งที่ถูกประเมิน นักประเมินต้องมีความเป็นปรนัยและมีคุณธรรม รวมทั้งสามารถตัดสินคุณค่าได้อย่างเหมาะสมและตรงตามผลการประเมินที่แท้จริง ไม่ว่าจะผลการประเมินจะเป็นดังที่คาดหวังหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าผลจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็ตามต้องนำผลไปสู่การตัดสินคุณค่าทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากที่สุด นอกจากนี้กลุ่มนี้ เช่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ดีกว่าเดิม นักประเมินกลุ่มนี้ต้องไม่มีบทบาทหรือไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงาน แต่มีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลที่มีคุณภาพเท่านั้นและต้องรับผิดชอบต่อการตัดสินคุณค่าของตนเพื่อจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อไปด้วย นักประเมินกลุ่มนี้ ได้แก่ สเต็ค (Stake) กลาส (Glass) ไอสนเนอร์ (Eisner) และสคริฟเว่น (Scriven)

สมคิด พรหมจ้อย (2550: 50) ได้แบ่งประเภทการประเมินออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. การประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective based model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นหลักโดยดูว่าผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler) ครอนบาค (Cronbach) และเคิร์กแพตริค (Kirkpatrick)

2. การประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgemental evaluation model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ สำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าและโครงการนั้น ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ สเต็ค (Stake) สคริฟเว่น (Scriven) และโพรวัส (Provus)

3. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented evaluation model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ และข่าวสารต่างๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ เวลช์ (Welch) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และอัลคิน (Alkin)

นักทฤษฎีการประเมินมีปรัชญาการประเมินที่แตกต่างกัน โดยประเด็นที่แตกต่างกัน ก็คือ ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมิน และมาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน จึงมีการเสนอรูปแบบและแนวทางการประเมินที่แตกต่างกันโดยพิจารณา 2 มิติ คือ มิติด้านข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน ซึ่งแบ่งแนวคิดที่สำคัญออกเป็น 2 ขั้ว คือ เป็นการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (decision - oriented evaluation) กับการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (value - oriented evaluation) และมิติด้านมาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมินเกี่ยวกับวิธีการประเมิน ก็ได้แบ่งแนวคิดที่สำคัญออกเป็น 2 ขั้ว คือ เป็นวิธีเชิงระบบ

(systematic approach) กับวิธีเชิงธรรมชาติ (naturalistic approach) (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550: 103-105) โดยได้แบ่งรูปแบบการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. SD Models เป็นการประเมินที่ใช้วิธีเชิงระบบเพื่อเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจ
2. ND Models เป็นการประเมินที่ใช้วิธีเชิงธรรมชาติเพื่อเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจ
3. SV Models เป็นการประเมินที่ใช้วิธีการเชิงระบบเพื่อให้นักประเมินตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน
4. NV Models การประเมินที่เน้นการใช้วิธีการเชิงธรรมชาติเพื่อให้นักประเมินตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

สรุปว่า ประเภทของรูปแบบการประเมิน มีพื้นฐานปรัชญาที่แตกต่างกันอยู่ที่ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินกับมาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน ทำให้แนวทางการประเมินมีลักษณะต่างกัน ซึ่งผู้ประเมินต้องเข้าใจรากฐานของแต่ละรูปแบบ ก่อนที่จะเลือกใช้รูปแบบการประเมิน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้การประเมินที่ใช้วิธีการเชิงระบบเพื่อตัดสินคุณค่า การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นการจัดระบบบริการสาธารณะที่รัฐต้องจัดให้ประชาชนเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จัดการศึกษาอบรมเอง และเข้าร่วมในการจัดการฝึกอบรมของรัฐ ดังนั้นการประเมินจึงเป็นการประเมินเพื่อนำสารสนเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานการจัดการศึกษาของท้องถิ่นให้มีคุณภาพต่อไป

รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า

รูปแบบการประเมินเป็นกรอบความคิดในการประเมินที่เสนอโดยนักประเมินต่าง ๆ ซึ่งมีมุมมองแตกต่างกัน โดยทั่วไปมักจะเป็นการเสนอแนะว่า ในการประเมินโครงการหรือโปรแกรมใด ๆ ควรทำการประเมินในประเด็นใดบ้าง อย่างไร รูปแบบการประเมินที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย มีดังนี้

1. รูปแบบการประเมินของสคริฟเว่น (Stufflebeam. 1999: 43-45; citing Scriven. 1967) ซึ่งได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เน้นความสำคัญของผู้บริโภค (Consumer-Oriented Studies) มีแนวคิดว่าการประเมินเป็นการตัดสินคุณค่าเชิงสัมพัทธ์ของสิ่งต่าง ๆ การประเมินมีจุดมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภคสำหรับตัดสินใจเลือกการบริการที่คุ้มค่าหรือตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคผลผลิตที่ได้จากกระบวนการซึ่งอาจอยู่ในรูปของบริการหรือผลิตภัณฑ์ก็ตามควรตัดสินจากผู้บริโภคเป็นสำคัญ ผู้บริโภคอาจเป็นผู้ซื้อสินค้า ผู้เลือกสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน เป็นต้น การประเมินลักษณะนี้ควรเป็นของผู้ประเมิน

จากภายนอกที่มีความเป็นอิสระ คำถามการประเมินที่สำคัญคืออะไรเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด หรือ คุ่มค่าที่สุด ภายใต้บริบทความแตกต่างของราคา ความต้องการ คุณค่าทางสังคม ผลกระทบ ทางบวกและทางลบที่อาจตามมา ขั้นตอนสำคัญที่ประเมินประกอบด้วย บทบาทของการ ประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation) เป็นการประเมินขณะที่กิจกรรมที่ต้องการประเมินกำลังดำเนินอยู่ ผลการประเมินทำให้ทราบ ข้อดี ข้อจำกัดปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจปรับแผนการ ดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การประเมินประเภทนี้ จึงอาจเรียกว่า การประเมินเพื่อการปรับปรุง 2) การประเมินรวมสรุป (Sumative evaluation) เป็นการประเมินเมื่อกิจกรรมที่ต้องการประเมินสิ้นสุดลง เพื่อแสดงถึงประสิทธิผลของสิ่งที่ ประเมิน เช่น ประสิทธิภาพของนโยบาย แผนงาน และโครงการต่างๆ ผลของการประเมิน นำไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันต่อไป

สรุปได้ว่า เป้าหมายของการประเมินตามรูปแบบของสคริปเว่น คือ การตัดสินใจคุณค่า ของกิจกรรม การประเมินไม่ได้สนใจเฉพาะจุดมุ่งหมายของโครงการที่ตั้งไว้เพียงอย่างเดียวแต่ สนใจกับผลที่เกิดขึ้นกับโครงการด้วย โดยเน้นการประเมินปัจจัย กระบวนการ ผลผลิตและ ผลลัพธ์

2. รูปแบบการประเมินของสแต็ค (Countenance Model) โดยสแต็ค (Stake, 1967) ได้เสนอแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าของแผน/โครงการ การประเมินจะต้องมี สารสนเทศที่บรรยายให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของโครงการ คำนึงถึงความต้องการสารสนเทศที่ แตกต่างกันของบุคคลหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งสแต็ค เรียกว่า แบบจำลองการ สนับสนุน (Countenance Model) เน้นการประเมินเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ การบรรยายและการ ตัดสินคุณค่าในการบรรยายนั้นต้องมีการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผน/โครงการให้มากที่สุด นักประเมินต้องมีการศึกษาข้อมูลขั้นต้นหรือเรียกว่า ข้อมูลพื้นฐานหรือหลักการ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1 เป้าหมายหรือความคาดหวัง เป็นเป้าหมายที่ครอบคลุมแผน/โครงการ ทั้งหมด ซึ่งความคาดหวังยังประกอบด้วยส่วนย่อย 3 ส่วนคือ

2.1.1 ปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง สภาพการณ์หรือเรื่องเงื่อนไขที่มีอยู่ก่อนที่จะ เริ่มโครงการ หรือก่อนการเรียนการสอนรวมถึงสภาพนักเรียนก่อนเรียน เช่น ความถนัด ประสบการณ์เดิม ความสนใจและความต้องการซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าพฤติกรรมเริ่มต้น

2.1.2 กระบวนการ เป็นการดำเนินการตามโครงการซึ่งก็คือ กระบวนการ เรียนการสอนนั่นเอง ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ มากมายรวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน ผู้ปกครองกับครู ฯลฯ

2.1.3 ผลผลิต คือ ผลที่เกิดขึ้นจากโครงการกับการจัดการศึกษา อันได้แก่ ความสามารถของนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ ความสนใจ ซึ่งเป็นผลมาจากการ จัดประสบการณ์ทางการศึกษา นอกจากนั้นยังรวมถึงผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วย

2.2 สิ่งที่เป็นจริงหรือสังเกตได้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพความเป็นจริง ประกอบด้วยส่วนย่อย 3 ส่วน เช่นเดียวกันกับส่วนแรก ดังนี้

2.2.1 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านปัจจัยเบื้องต้น หรือสิ่งที่มีอยู่ก่อน

2.2.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านกระบวนการหรือการปฏิบัติ

2.2.3 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านผลผลิต

ในภาคการตัดสินคุณค่า เป็นส่วนที่จะตัดสินว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ เพียงใด นักประเมินต้องพยายามศึกษาดูว่า มาตรฐานอะไรบ้างที่เหมาะสมในการนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ โดยทั่วไป เกณฑ์ที่ใช้มี 2 ชนิด คือ 1) เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute criterion) เป็นเกณฑ์ที่เราตั้งไว้ อาจเกิดขึ้นก่อนโดยมีความเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม 2) เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative criterion) เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมของกลุ่ม ถ้าผู้ประเมินไม่สามารถหามาตรฐานที่จะนำมาเปรียบเทียบได้ ก็ต้องพยายามหาโครงการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า รูปแบบของการประเมินของสเต็คเป็นการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่สังเกตได้ในส่วนที่เป็นปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการบรรยายมาพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานเพื่อตัดสินใจว่าโครงการนั้นมีคุณภาพหรือไม่เพียงไร รูปแบบของการประเมินของสเต็คเน้นที่การประเมินปัจจัยกระบวนการ ผลผลิตรวมถึงผลลัพธ์ด้วย

3. รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริก (Kirkpatrick, 1975) เป็นรูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม โดยเสนอให้มีการประเมิน 4 รายการ ดังนี้

3.1 การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) เป็นการประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีความรู้สึกต่อโครงการอย่างไร เช่น หลักสูตรและเนื้อหาสาระตรงกับความต้องการหรือไม่ เอกสารประกอบการฝึกอบรม สถานที่ สื่อ ระยะเวลาการฝึกอบรมเหมาะสมเพียงไร วิทยากรเหมาะสมหรือไม่ ได้รับความรู้/ทักษะในระดับใด มีความคาดหวังต่อการนำความรู้/ทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานเพียงใด

3.2 การประเมินการเรียนรู้ (Learning) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น การเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะและทัศนคติ ระหว่างหลังการฝึกอบรมกับก่อนการฝึกอบรม ดังนั้นจึงต้องมีการวัดความรู้ ทักษะและทัศนคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ผลการวัดต้องเป็นเชิงปริมาณและมาจากเครื่องมือ ที่เชื่อถือได้ เช่น แบบทดสอบ แบบทดสอบภาคปฏิบัติ แบบวัดทัศนคติ และแบบสังเกตพฤติกรรม

3.3 การประเมินพฤติกรรม (Behavior) เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน การประเมินในระดับนี้เป็นการตัดสินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในขณะที่ปฏิบัติงานซึ่งเป็นสิ่งที่ยากและเกี่ยวข้องกับระยะเวลามากกว่าการประเมิน

ใน 2 ระดับแรก จำเป็นต้องใช้กระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์และต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย

3.4 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result) เป็นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดกับองค์กร อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นผลปลายทางที่สำคัญที่ได้จากการฝึกอบรม เช่น ต้นทุนลดลง ประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงาน/องค์กร เพิ่มขึ้น บัณฑิตเสียงลดลง เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนร่วมงาน แนวทางการประเมินโดยการเปรียบเทียบสถานการณ์ก่อนและหลังการฝึกอบรม

สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริกเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าโดยใช้วิธีเชิงระบบ ที่พัฒนามาจากการประเมินการฝึกอบรม เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิผลของโครงการว่าให้ผลอะไรบ้างแก่ผู้เข้ารับการอบรม และหน่วยงานของผู้เข้ารับการอบรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงโครงการฝึกอบรม ซึ่งจะมีการประเมินทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์

4. รูปแบบการประเมินเสริมพลัง (Empowerment Evaluation) เฟทเธอร์แมน (สมคิด พรหมจ้อย, 2550: 172-175; อ้างอิงจาก Fetterman, 1994) ได้เสนอแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลัง ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความคิดของการประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย ให้บุคคลเสริมพลังด้วยตนเองภายใต้บริบทการอำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำจากบุคคลอื่นเท่าที่จำเป็น การประเมินผลแบบเสริมพลังจึงมีกระบวนการที่ยืดหยุ่นสูงปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์และมักใช้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เจรจาต่อรอง ตัดสินใจโดยใช้ฉันทามติ ตลอดจนมีการให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระบวนการของการวิจัยประเมินผลแบบเสริมพลัง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสำรวจจุดแข็งจุดอ่อนโดยการรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบสถานภาพของโครงการว่าอยู่ ณ จุดใด 2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ โดยเป้าหมายที่กำหนดต้องมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมของโครงการ ทรัพยากร อาจใช้วิธีระดมสมองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้มีส่วนร่วมในโครงการเป็นผู้ช่วยกันกำหนดเป้าหมาย 3) พัฒนากลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุซึ่งเป้าหมาย โดยผู้มีส่วนร่วมในโครงการช่วยกันรับผิดชอบเลือกและพัฒนากลยุทธ์เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของโครงการบรรลุเป้าหมายที่เห็นชอบร่วมกัน ทั้งนี้อาจด้วยวิธีการระดมสมอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนการทบทวนกลยุทธ์จนได้รับความเห็นพ้องร่วมกัน 4) แสดงความก้าวหน้าของโครงการ โดยผู้มีส่วนร่วมในโครงการทั้งผู้ประเมินภายนอก และผู้ประเมินภายในเป็นผู้ช่วยกันดำเนินการแสวงหาหลักฐานหรือร่องรอย ซึ่งแสดงถึงความก้าวหน้าและความสัมพันธ์กับเป้าหมายของโครงการ พร้อมกับความถูกต้องน่าเชื่อถือของหลักฐาน ประกอบการแสดงความก้าวหน้าของโครงการนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การประเมินผลแบบเสริมพลังเป็นการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาบุคลากรให้สามารถประเมินและพัฒนากิจการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทของผู้ประเมินผลแบบเสริมพลังจะเป็นเพียงผู้ชี้แนะ หรือผู้ให้ความ

สะดวก และให้การสนับสนุนเท่านั้น ในขณะที่กลุ่มบุคคลในโครงการจะเป็นผู้ควบคุม ตัดสินใจ และดำเนินการประเมินตั้งแต่ ชั้นแรกจนถึงชั้นสุดท้าย

สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินต่างมีสิ่งที่เน้นในการประเมิน คือ การประเมินด้าน บริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งด้านผลลัพธ์ในบางรูปแบบจะรวมอยู่ในด้านผลผลิต จากการศึกษามาตรฐานการประเมินการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลลัพธ์ เนื่องจากการประเมินการบริหารจัดการศึกษา ต้องพิจารณาปัจจัยในการบริหารให้ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ทั้งปัจจัยนำเข้าโดยใช้กระบวนการ บริหารที่มีคุณภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการบริหารจัดการศึกษาขององค์การ บริหารส่วนจังหวัด ที่ได้ผลผลิตคือผู้เรียนมีความรู้มีคุณธรรมและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงนำ ปัจจัยในการบริหารด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัย (Input) และด้านกระบวนการ (Process) มาเป็นสิ่งที่มุ่งประเมินที่ผู้ประเมินต้องนำมาประเมินการบริหารจัดการศึกษาขององค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรฐานของการประเมิน

การดำเนินการประเมินคุณภาพของการประเมินจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่ได้ มาตรฐาน ซึ่งผู้ประเมินต้องออกแบบการประเมินให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการประเมินของ คณะกรรมการร่วมว่าด้วยเรื่องมาตรฐานสำหรับการประเมิน (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550: 178-180; อ้างอิงจาก The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. 1994) ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านนี้ถูกกำหนดขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันว่า การประเมินจะให้สารสนเทศที่มีสารประโยชน์ (Information) ทันเวลา (Timely) และบังเกิดผล (Influential) ต่อผู้ที่คาดว่าจะนำสารสนเทศของการประเมินไปใช้ใน ภายหน้า (Intended user) มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยจำนวน 8 รายการ คือ

- U1 : การระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการประเมิน
- U2 : ความน่าเชื่อถือของนักประเมิน
- U3 : การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมและตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศของ ผู้เกี่ยวข้อง
- U4 : การแปลความหมายและการตัดสินคุณค่ามีความชัดเจน
- U5 : การรายงานผลการประเมินมีความชัดเจนทุกชั้นตอน
- U6 : การเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
- U7 : รายงานการประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับนำไปใช้ประโยชน์

U8 : การประเมินส่งผลกระทบต่อในการกระตุ้นให้มีการดำเนินการประเมินต่อไป
อย่างต่อเนื่อง

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) มาตรฐานด้านนี้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันว่า การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทางประเมินจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ความฉลาดรอบคอบ ความมีศิลปะในการติดต่อสื่อสารและความประหยัดเวลา และทรัพยากร มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 รายการ ดังนี้

F1 : วิธีดำเนินงานการประเมินสามารถปฏิบัติได้จริง

F2 : การเป็นที่ยอมรับได้ทางการเมือง

F3 : ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) มาตรฐานด้านความเหมาะสมมีจุดเน้นเกี่ยวข้องกับจริยธรรมทางด้านการประเมิน เพื่อเป็นหลักประกันว่าการดำเนินกิจกรรมการประเมินซึ่งส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายและในหลายวิถีทางจะไม่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้รับความเสียหายหรืออันตราย และจะต้องตระหนักถึงความเป็นส่วนตัว ความมีอิสระในการรับสารสนเทศการประเมินและการได้รับการปกป้องสิทธิของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาตรฐานทางด้านความเหมาะสม ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 8 รายการ ดังนี้

P1 : การกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ

P2 : การแก้ปัญหาของความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส

P3 : รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยและคำนึงถึงข้อจำกัด

ของการประเมิน

P4 : ให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณะ

P5 : การคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

P6 : การเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง

P7 : รายงานผลการประเมินที่สมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่นและจุดด้อย

ของสิ่งที่ประเมิน

P8 : ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) มาตรฐานด้านนี้ถูกกำหนดขึ้นโดยเจตนาที่ว่าจะทำให้เกิดความแน่ใจว่าการดำเนินการประเมินจะได้สารสนเทศที่มีความสมบูรณ์เชื่อถือได้ นั่นคือจะต้องมีการดำเนินงานการประเมินอย่างครอบคลุมมีการรวบรวมข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของสิ่งที่ต้องการประเมิน และสารสนเทศ ที่ได้จากการประเมินจะต้องมีความเพียงพอทางเทคนิค วิธีดำเนินงานและการตัดสินใจที่ได้กระทำลงไปจะต้องสอดคล้องสมเหตุสมผลกับข้อมูลของการประเมิน มาตรฐานด้านความถูกต้องประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 11 รายการ ดังนี้

- A1 : การระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน
- A2 : การวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ
- A3 : การบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน
- A4 : การบรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาอย่างชัดเจน
- A5 : การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง
- A6 : การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเชื่อมั่น
- A7 : การจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และรายงาน
- A8 : การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
- A9 : การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- A10 : การลงข้อสรุปที่มีเหตุผลสนับสนุน
- A11 : การรายงานมีความเป็นปรนัย

สรุปได้ว่า การประเมินเป็นการประมาณค่าหรือการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมิน นอกจากนี้การประเมินยังมีความสำคัญต่อการวางแผนการบริหารงาน การประเมินคุณภาพของการประเมินจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน ซึ่งผู้ประเมินต้องออกแบบการประเมินให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการประเมินทั้ง 4 มาตรฐานคือ มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้อง

การสร้างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินทางการศึกษา

มาตรฐานการศึกษา (Education Standard)

ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

สมศักดิ์ สินธุเวชชัย (2542: 3) ได้ให้ความหมายว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้จบหลักสูตร

นัตยา ปิรันธานนท์ และคนอื่นๆ (2542: 11-18) ได้ให้ความหมายว่า มาตรฐานทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เราควรรู้และสามารถทำได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานในระดับใด เรื่องใด จะต้องแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่นักเรียนควรรู้และสามารถทำได้เสมอ เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมเป็นพลเมืองดี พร้อมก้าวสู่การศึกษาขั้นสูง และสู่โลกของการแข่งขัน

พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาว่า หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับส่งเสริม กำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 2)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ทั้งในเชิงคุณภาพหรือปริมาณ ซึ่งแสดงโดยประสิทธิภาพของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 2) กล่าวว่า มาตรฐานหมายถึง ข้อกำหนดทางการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสิ่งนั้น แบ่งออกเป็น มาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ และมาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย กล่าวอย่างสั้นๆ ว่ามาตรฐานการศึกษาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการได้รับการรับรองจากการปฏิบัติงานของสถานศึกษาทั้งด้านผลลัพธ์และกระบวนการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 74) กล่าวว่ามาตรฐาน หมายถึง สภาพสิ่งที่จะต้องเป็น เป็นสภาพอันก่อปรด้วยคุณภาพ เช่น โรงเรียนมาตรฐาน ก็ต้องเป็นโรงเรียนที่ประกอบด้วยครูที่มีความรู้ความสามารถสูง มีวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วน บรรยากาศเอื้ออำนวยในการเรียนรู้ เป็นต้น เมื่อกล่าวถึงมาตรฐานของสิ่งใดก็หมายถึงสภาพที่เป็นอุดมการณ์ อุดมคติที่จะต้องเป็นของสิ่งนั้น แม้ความเป็นมาตรฐานจะเป็นของสูงแต่ก็เป็นสิ่งที่ทำลายความรู้ความสามารถของผู้บริหารองค์กรเป็นอย่างมาก

กรมวิชาการ (2545: 4) ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดทางการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ มาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต หมายถึงคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย ได้แก่ คน อุปกรณ์ งบประมาณ เทคโนโลยี มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ ได้แก่ ระบบวิธีการ และเทคโนโลยีเชิงระบบที่มีคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547: 3)

ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ และสุณี รักษาเกียรติศักดิ์ (2546: 17) กล่าวว่ามาตรฐานการศึกษา คือลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งมักมีลักษณะที่เป็นนามธรรม จึงจำเป็นต้องมีตัวประกอบอีก 2 ประการ คือ ดัชนี หรือตัวบ่งชี้ หมายถึง ลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความมีคุณภาพ โดยพัฒนาขึ้นมาจากความสัมพันธ์ของคุณภาพกับรูปธรรมหรือตัวเลขที่แสดงให้เห็นความมีคุณภาพนั้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 69) ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะหรือระดับที่ถือเป็นคุณภาพ ความสำเร็จหรือความเหมาะสมอันเป็นที่ยอมรับกันทางวิชาชีพโดยทั่วไป เป็นระดับการปฏิบัติที่แสดงถึงความสำเร็จอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เช่น มาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กไทย คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 80% มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพต่างๆ ฯลฯ

สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง สภาพหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง โดยมีระดับหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

รุ่งนภา นุตราวังศ์ (2547: 1) กล่าวถึงประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อนักเรียน มาตรฐานการศึกษาช่วยให้นักเรียนทราบถึงผลการปฏิบัติ ที่คาดหวังจากการเรียนอย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนทราบว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ถึง มาตรฐานที่กำหนด ดังนั้น มาตรฐานจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเรียนของตนเอง เป็น สิ่งทำทนายและช่วยให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเรียนรู้ และเป็นเสมือนรางวัลเมื่อนักเรียน สามารถพัฒนาไปถึงมาตรฐานได้

2. ประโยชน์ต่อครู มาตรฐานช่วยครูในการสร้างหลักสูตร ออกแบบการสอน และการ ประเมิน ทำให้นักครูทราบว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนควรรู้ หลักสูตร และการประเมิน แบบ อิงมาตรฐานจะช่วยให้การสอนของครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนกว่าหลักสูตรแบบอื่น

3. ประโยชน์ต่อท้องถิ่น และโรงเรียน มาตรฐานช่วยให้นักเรียน นักการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับท้องถิ่น เขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนเข้าใจ และนำ นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเนื้อหา การจัดการเรียนการสอน และการ ประเมินผล

4. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง นักธุรกิจ และผู้นำชุมชน มาตรฐานเป็นความคาดหวังทาง การศึกษาที่ตั้งไว้ร่วมกัน มาตรฐานช่วยให้บุคคลในชุมชนสื่อสารเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเรื่อง หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และมีผลทำให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้ปกครอง นักธุรกิจ และผู้นำ ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการศึกษาสำหรับเยาวชนในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

5. ประโยชน์ต่อรัฐบาล มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ใช้อ้างอิงและเป็นหลักให้หน่วยงาน และส่วนต่างๆ ในระบบการศึกษาทำงานร่วมกัน และเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละ ท้องถิ่นและโรงเรียนในมลรัฐ

นาตยา ปิลันธนานนท์ และคนอื่นๆ (2542: 263-264) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ มาตรฐานการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จัดโปรแกรมการประเมินผล เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษา ท้องถิ่นและประเทศ ในการจัดโปรแกรมการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

2. จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน การบริหาร และการประเมินผล เป็นแนวทาง สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครู ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน แนวทางการบริหารงาน ภายในโรงเรียน และการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

3. พัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู การกำหนดมาตรฐานการศึกษานั้นเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับของสังคมว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง

4. จัดสรรงบประมาณ เป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการบริหารงานภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น

5. รายงานเป้าหมายและผลการจัดการศึกษา เป็นแนวทางที่ใช้สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เป้าหมายและผลของการจัดการศึกษาแก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นและสาธารณชนได้รับทราบ

6. จัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นแนวทางในการจัดระบบและแลกเปลี่ยนหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผล การบริหารงานภายในโรงเรียนและการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ตามโรงเรียนต่างๆ ที่สอนในชั้นปีต่างๆ

7. ประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน เป็นแนวทางสำหรับการประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน ได้แก่ ความก้าวหน้าของนักเรียน ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู และประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในระดับการประเมินของท้องถิ่น

8. วางแผนการปรับปรุงของโรงเรียน เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนงานในการดำเนินการปรับปรุงงานของโรงเรียนในส่วนที่ยังไม่ได้มาตรฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและรักษาส่วนที่ได้มาตรฐานแล้วให้คงอยู่ต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดทำมาตรฐานของหน่วยงาน ทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและสามารถนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานกลางที่กำหนดไว้ แล้วพิจารณาตัดสินว่างานที่กำลังปฏิบัติอยู่ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด สามารถใช้เป็นสารสนเทศที่แสดงจุดเด่น จุดด้อยของระบบการทำงานในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหาร นักวิชาการ นักวางแผนสามารถนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงคุณภาพระบบการทำงานของหน่วยงานได้

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับระบบมาตรฐานการศึกษา

ฮอย (Hoy) และมิสเกล (Miskel) กล่าวไว้ในหนังสือ Educational Administration ว่าโรงเรียนเป็นสังคมระบบเปิดระบบหนึ่ง (Hoy: & Miskel. 2001: 20-24) ที่มีความต้องการทรัพยากรจากภายนอก ซึ่งประกอบด้วย คน วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ที่เป็นปัจจัยนำเข้าโดยใช้กระบวนการบริหารจัดการขององค์กรหรือโรงเรียน ทำให้ผลผลิตคือผู้เรียนมีความรู้มีคุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ คือ ผู้ปกครองนักเรียน ถ้าต้องการให้การดำเนินงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต้องใช้ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ เชิงระบบ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ซึ่งประกอบด้วย
  - 1.1 สภาพแวดล้อม (บรรยากาศในโรงเรียน)
  - 1.2 บุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน
  - 1.3 ภารกิจ ทรัพยากรการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา (Board)
  - 1.4 วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีสอน
  - 1.5 สื่อการเรียน
2. กระบวนการ (Transformation Processes) ที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย
  - 2.1 โครงสร้างองค์กร การบริหารและการจัดการ
  - 2.2 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม
  - 2.3 ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย
  - 2.4 รู้จักให้การยอมรับและการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
  - 2.5 การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
3. ผลผลิต (Outputs) ซึ่งหมายถึงผู้เรียนที่เป็นที่คาดหวังของผู้ปกครองและสังคม
  - 3.1 ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ
  - 3.2 ผู้รับบริการ (ผู้ปกครอง/ชุมชน) พึงพอใจ
  - 3.3 ลดอัตราความขาดแคลนของสถานศึกษาและผู้เรียน
  - 3.4 ลดอัตราความสูญเปล่าทางการศึกษา
  - 3.5 ได้ผลผลิต (นักเรียน) ที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป็นการปรับปรุงหรือพัฒนามาตรฐานโรงเรียน โดยการกำหนดกรอบความคิดในการจัดทำมาตรฐานโรงเรียน คือ ยึดองค์ประกอบของระบบการจัดการศึกษาด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิต โดยคัดสรรตัวแปรที่มีคุณค่าจากด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ที่สามารถนำไปสู่คุณภาพของนักเรียนได้ รวมทั้งวิเคราะห์ภารกิจและขอบข่ายงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นโครงสร้างมาตรฐานจึงประกอบด้วยมาตรฐาน 3 กลุ่ม คือ มาตรฐานคุณภาพนักเรียน มาตรฐานการเรียนการสอนและมาตรฐานการบริหาร แต่ละมาตรฐานจะมีตัวบ่งชี้ย่อย แต่ละตัวบ่งชี้ที่กำหนดระดับคุณภาพที่แสดงพัฒนาการหรือความน่าพอใจ

สรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาสำหรับใช้ประเมินคุณภาพภายในหน่วยงาน เป็นการระบุข้อกำหนดทางการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสิ่งนั้น ทั้งด้านผลลัพธ์และกระบวนการ ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษามาตรฐานที่ใช้ต้องสอดคล้องกับบริบทขององค์กรนั้น ๆ ด้วย

ตัวบ่งชี้ทางการศึกษา

ความหมายของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา

มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ทางการศึกษาไว้ ดังนี้
จอห์นสโตน (Johnstone. 1981) ได้ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกปริมาณเชิงสัมพัทธ์หรือสภาวะของสิ่งที่มุ่งวัดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ตัวบ่งชี้ไม่จำเป็นต้องบอกสภาพที่เจาะจงหรือชัดเจน แต่จะบอกหรือสะท้อนให้เห็นถึงวิธีการหรือแนวทางที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งบอกถึงผลที่จะบรรลุเป้าหมายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต ซึ่งตัวบ่งชี้จะเป็นสิ่งที่บ่งชี้อย่างกว้างๆ ถึงสภาวะหรือสภาพการณ์ที่เราสนใจเข้าไปตรวจสอบ

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2541: 1-2) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง เครื่องมือ (device) เครื่องวัดระบุปริมาณ (gauge) หน้าปัด (dial) เครื่องบันทึก (register) หรือตัวชี้ (pointer) ใดๆ สำหรับวัดหรือบันทึก หรือแสดง อีกนัยหนึ่ง หมายถึง กลุ่มของค่าสถิติที่นำมารวมกันเพื่อระบุสภาพเศรษฐกิจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 10) ให้ความหมายตัวบ่งชี้ว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สิ่งที่แสดงสภาวะหรือชี้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งตัวบ่งชี้สามารถวินิจฉัย และช่วยชี้บทบาทหน้าที่รวมทั้งปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานขององค์กรประกอบต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาในช่วงเวลาและระดับที่ต้องการวัดหรือตรวจสอบ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 68) ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวประกอบหรือตัวแปรหรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งบอกถึงสภาพหรือสะท้อนการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน เป็นต้น ตัวบ่งชี้เป็นสิ่งที่ผูกพันกับเกณฑ์และมาตรฐาน ซึ่งใช้เป็นตัวตัดสินความสำเร็จหรือคุณค่าของการดำเนินงานหรือผลที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติย่อยที่บ่งบอกความสำเร็จของการดำเนินงานที่อาจจะอยู่ในรูปของข้อความ ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้เป็นตัวเลข

ความสำคัญของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา

อมรรัตน์ ลาคำเสน (2536: 15) ได้ให้ความสำคัญของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ทางการศึกษาใช้สำหรับบ่งชี้ระบบการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหาร นักวางแผน นักวิจัยและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบสภาพการจัดการศึกษาโดยทั่วไป ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนและจัดวางนโยบายของหน่วยงานในอนาคตได้ โดยที่นโยบายทางการศึกษาที่ดีนั้นจะถูกกำหนดโดยข้อเท็จจริงทางการศึกษา นอกจากนี้การวางแผนอย่างจริงจังสำหรับระบบการศึกษา ควรจะมีข้อมูลที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือจัดกระทำเพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ

มีคุณค่าในการตัดสินใจสั่งการพัฒนา หรือใช้เครื่องบ่งชี้เพื่อวัดระดับที่ได้บรรลุผลไปแล้ว

2. ตัวบ่งชี้ใช้ในการติดตามตรวจสอบระบบการศึกษา ถ้าไม่มีตัวบ่งชี้ทางการศึกษา จะทำให้เราบอกสภาพการศึกษาได้ยาก เช่น ถ้าศึกษาโอกาสทางการศึกษาในภาคต่างๆ ของประเทศไทย จะต้องมิตัวบ่งชี้ด้านความเสมอภาคในการจัดการศึกษาไว้สำหรับตรวจสอบระบบการศึกษา

3. ตัวบ่งชี้ทางการศึกษามีความสำคัญในด้านการพัฒนาระบบการศึกษา การวิจัยถึงระบบการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ เช่น การติดตามผลการจัดการศึกษาในระยะยาว เป็นต้น

ชินภัทร ภูมิรัตน (2538: 15) ได้กล่าวถึง การใช้ประโยชน์จากตัวบ่งชี้ทางการศึกษามีดังนี้

1. ใช้ในการกำหนดเป้าหมายของนโยบายทางการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพของผลผลิตที่เกิดจากนโยบายนั้น ตลอดจนสามารถกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้

2. ใช้ประโยชน์ในการติดตามสถานะทางการศึกษา ในการค้นหาความผิดพลาดของการจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารมีความตื่นตัวต่อปัญหาตลอดเวลา

3. ใช้เป็นตัวแทนของตัวแปรอิสระหลาย ๆ ตัว เช่น การใช้ตัวบ่งชี้รวม (Composite Indicator) เพื่อช่วยให้เห็นภาพที่กว้างขึ้น และลดความซับซ้อนของข้อมูลให้น้อยลง

4. การใช้ตัวบ่งชี้ทางการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบระหว่างองค์กร (สังกัด) และระหว่างภูมิภาค ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงแหล่งของปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้มีประโยชน์โดยตรงในด้านการบริหาร เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ใช้ในการวางแผน การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ใช้ในการประกันคุณภาพ ที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และเป้าหมายที่ตรวจสอบได้ ทั้งยังสามารถใช้ในการจัดลำดับและประเภทของการจัดการศึกษา

ประเภทของตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ทางการศึกษานั้น จอห์นสโตน (Johnstone. 1981) ได้แบ่งประเภทของตัวบ่งชี้ โดยอาศัยแนวทางการใช้ตัวแปรต่าง ๆ มากำหนดเป็นตัวบ่งชี้ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ตัวบ่งชี้แทน (Representative indicators) เป็นการคัดเลือกเอาตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาเป็นตัวแทน เพื่อช่วยชี้สภาพใดสภาพหนึ่งหรือสะท้อนให้เห็นแง่มุมของระบบการศึกษา หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่บ่งชี้ลักษณะใด ลักษณะหนึ่งของระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้ประเภทนี้นิยมใช้กันมากในงานวิจัยการบริหารงานและการวางแผน แต่ตัวบ่งชี้

ประเภทนี้มีจุดด้อย คือความลำเอียง ขาดเหตุผลในการเลือกตัวแปรและตัวแปรเพียงตัวเดียว ไม่เหมาะสมกับระบบการศึกษาซึ่งเป็นระบบที่มีความซับซ้อน

2. ตัวบ่งชี้เดี่ยว (Disaggregate Indicators) ตัวบ่งชี้ประเภทนี้แทนที่จะใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งอธิบายสภาพของระบบการศึกษา ซึ่งแต่ละความหมายของตัวแปรนั้นก็อธิบายส่วนหรือแต่ละองค์ประกอบของระบบการศึกษา ซึ่งการอธิบายเป็นบางส่วนนี้จะเกิดปัญหาความไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นการใช้ตัวแปรเดี่ยวอธิบายระบบการศึกษาที่มีลักษณะซับซ้อนนั้น จำเป็นต้องใช้ตัวแปรเดี่ยวที่เกี่ยวข้องกันหลายๆ ตัว จากหลายๆ สถานที่ ทำให้เกิดความไม่สะดวกและยังไม่สามารถอธิบายลักษณะของระบบการศึกษาได้อย่างถูกต้องเช่นเดิม เนื่องจากเป็นการพิจารณาแยกเป็นส่วน ๆ และต่างเวลากันเหมือนเดิม ดังนั้นลักษณะของตัวแปรประเภทนี้ ไม่สามารถอธิบายลักษณะของระบบการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

3. ตัวบ่งชี้รวม (Composite Indicators) เป็นการรวมตัวแปรทางการศึกษาที่สำคัญ ๆ จำนวนหนึ่ง ซึ่งได้จากการลงความเห็นในหมู่นักวิจัย นักวางแผน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญหรือการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เข้าด้วยกัน มีการถ่วงน้ำหนักตัวแปรแต่ละตัวตามที่ได้จากการลงความเห็นของนักวิจัย นักวางแผน นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิเคราะห์องค์ประกอบ แล้วคำนวณหาค่าตัวบ่งชี้รวมออกมา ตัวบ่งชี้ประเภทนี้จึงสามารถอธิบายลักษณะหรือสถานการณ์ของระบบการศึกษาได้ดีกว่าการใช้ตัวแปรเพียงตัวเดียว เมื่อสร้างตัวบ่งชี้รวมจากตัวบ่งชี้เดี่ยว จะทำให้ได้ภาพขององค์ประกอบของระบบการศึกษา อาจจะเป็นด้านผลผลิต (ผู้เรียน) ด้านกระบวนการและด้านปัจจัยนำเข้าที่มีลักษณะชัดเจน สามารถนำไปพิจารณาสภาพในด้านต่างๆ ของแต่ละสถานศึกษา แต่ละจังหวัด หรือในภูมิภาคได้อย่างถูกต้องว่าควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมในส่วนใดบ้าง จึงจะช่วยลดความยุ่งยากความซับซ้อนในการพิจารณา รวมทั้งเป็นการประหยัดเวลาและแรงงานเป็นอย่างมาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 7 - 10) อธิบายแนวคิดการจัดทำดัชนี หรือตัวชี้วัดของระบบการศึกษาไว้ว่า ตัวชี้วัดมีหลายชนิดโดยตัวชี้วัดหรือดัชนีแตกต่างกันด้วยตัวแปรที่เป็นส่วนประกอบ ที่กำหนดออกมาเป็นดัชนีหรือตัวชี้วัดตัวหนึ่งตัวใด ตัวชี้วัดมีสามรูปแบบที่สำคัญ ได้แก่

1. ตัวชี้วัดหรือดัชนีตัวแทน (Representative index) ตัวชี้วัดหรือดัชนีตัวแทนเป็นแบบสามัญที่สุดของตัวชี้วัดที่ใช้ในการวิจัย การบริหารและการวางแผน โดยใช้การเลือกตัวแปรตัวเดียวมาสะท้อนแง่มุมนั้นๆ เช่นตัวแปรทางการศึกษาที่นิยมใช้มากที่สุดคือ อัตราการเข้าเรียน และค่าร้อยละของผลิตภัณฑ์รวม เป็นต้น

2. ตัวชี้วัดหรือดัชนีชี้วัดย่อย (Disaggregated index) ตัวชี้วัดนี้ที่จริงเป็นเพียงตัวแปรต่างๆ เป็นเสมือนการจัดรูปแบบของชุดที่มีส่วนย่อยๆ และแต่ละส่วนก็เป็นส่วนประกอบที่ชัดเจน

3. ตัวชี้วัดผสมหรือดัชนีผสม/รวม (Composite index) ตัวชี้วัดแบบนี้จะรวมเอาตัวแปรจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกันด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งโดยมีเหตุมีผลสนับสนุน ดังนั้นตัวรวมสุดท้ายจะถูกแปรออกมาเหมือนเป็นชนิดของรายเฉลี่ยของ ตัวแปรทั้งหมดมารวมกัน

สรุปได้ว่า ในการแบ่งประเภทตัวบ่งชี้ได้มีการแบ่งประเภทของตัวบ่งชี้หลายวิธีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีและเกณฑ์ในการแบ่ง โดยปกติแล้วประเภทตัวบ่งชี้ มี 3 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้แทน ตัวบ่งชี้เดี่ยว และตัวบ่งชี้รวม

การพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา

สำหรับหลักเกณฑ์ในการกำหนดหรือการสร้างตัวบ่งชี้ จอห์นสโตน (Johnstone) ได้ให้หลักเกณฑ์การพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษาไว้ 3 วิธีการ (Johnstone. 1981: 33-38) คือ

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงปฏิบัติการ (The pragmatic definition of an indicator) เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการวัดและกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้น โดยยึดเหตุผลของผู้วิจัยหรือผู้พัฒนาตัวบ่งชี้เป็นหลัก จากนั้นจึงสังเคราะห์ตัวแปรตัวบ่งชี้

2. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงทฤษฎี (The Theoretical definition of an indicator) เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการวัดและกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้นโดยยึดเหตุผลทางทฤษฎี จากนั้นจึงจัดลำดับความสำคัญตัวแปรเหล่านั้นเพื่อสังเคราะห์ตัวแปรขึ้นเป็นตัวบ่งชี้

3. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงประจักษ์ (The Empirical definition of an indicator) เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการวัดและกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้นโดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ และจะมีการนำวิธีการทางสถิติเช่น การใช้ Factor Analysis, Cluster Analysis, Discriminant Analysis มาช่วยกำหนดน้ำหนักและจัดลำดับความสำคัญตัวแปรเหล่านั้น เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรที่นำมาศึกษาขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ต่อไป

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2545: 20 - 29) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ว่ามีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 2 การนิยามตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอรายงาน

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยต้องกำหนดล่วงหน้าว่าจะนำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในเรื่องใด โดยทั่วไปการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย กำกับ และประเมินระบบการศึกษา รวมทั้งเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษากับระบบอื่นๆ ในสังคม ตัวบ่งชี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ต่างกัน การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนย่อมจะส่งผลให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การนิยามตัวบ่งชี้ การนิยามตัวบ่งชี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาตัวบ่งชี้ เพราะการนิยามตัวบ่งชี้ที่กำหนดขึ้นนั้น จะเป็นตัวชี้แนววิธีการที่จะใช้ในขั้นตอนต่อไปของกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ เนื่องจากตัวบ่งชี้ หมายถึง องค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ๆ รวมกันเพื่อแสดงสารสนเทศของระบบ หรือ คุณลักษณะที่ต้องการบ่งชี้ ดังนั้นในขั้นตอนการนิยามตัวบ่งชี้ นอกจากจะเป็นการนิยามในลักษณะเดียวกันกับนิยามตัวแปรในการวิจัยแล้ว นักวิจัยต้องกำหนดด้วยว่า ตัวบ่งชี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อยอะไร และจะรวมตัวแปรย่อยเป็นตัวบ่งชี้ได้อย่างไร

สำหรับการกำหนดรายละเอียดในการนิยามตัวบ่งชี้ นั้น นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545: 23 - 27) อธิบายว่า ทำได้ 3 วิธี ซึ่งแต่ละวิธีมีความเหมาะสมกับสถานการณ์และวิธีการในการพัฒนาตัวบ่งชี้แตกต่างกันไป รายละเอียดของแต่ละวิธีมีดังนี้

1. การนิยามเชิงปฏิบัติ (Pragmatic Definition) เป็นนิยามที่ใช้ในกรณีที่มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรย่อยที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ไว้พร้อมแล้ว มีฐานข้อมูลแล้ว หรือมีการสร้างตัวแปรย่อยๆ หลายตัวไว้แล้ว นักวิจัยเพียงแต่ใช้วิธีการอนุมานคัดเลือกตัวแปรจากฐานข้อมูลที่มีอยู่และนำมาพัฒนาตัวบ่งชี้การศึกษา โดยวิธีการรวมตัวแปรย่อยและกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรย่อย วิธีการกำหนดนิยามตัวบ่งชี้ทางการศึกษา วิธีนี้อาศัยการตัดสินใจและประสบการณ์ของนักวิจัยเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้ได้นิยามที่ลำเอียงเพราะไม่มีการอ้างอิงทฤษฎีหรือตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่อย่างไร นิยามเชิงปฏิบัติจึงเป็นนิยามที่มีจุดอ่อนมากที่สุดเมื่อเทียบกับนิยามแบบอื่น และไม่ค่อยมีผู้นิยมใช้ ในกรณีจำเป็นต้องใช้ นักวิจัยควรพิจารณาปรับปรุงจุดอ่อนโดยใช้การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือการใช้กรอบทฤษฎีประกอบกับวิจรณ์ญาณในการเลือกตัวแปรแต่ละตัว

2. การนิยามเชิงทฤษฎี (Theoretical Definition) เป็นนิยามที่นักวิจัยใช้ทฤษฎีรองรับสนับสนุนการตัดสินใจของนักวิจัยโดยตลอด และใช้วิจรณ์ญาณของนักวิจัยน้อยกว่าการนิยามแบบอื่น การนิยามตัวบ่งชี้การศึกษาโดยใช้นิยามเชิงทฤษฎีนั้น นักวิจัยอาจทำได้สองแบบ แบบแรกเป็นการใช้ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนทั้งหมดตั้งแต่การกำหนดตัวแปรย่อย การกำหนดวิธีการรวมตัวแปรย่อย และการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อย นั่นคือ นักวิจัยใช้โมเดลหรือสูตรในการพัฒนาที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วทั้งหมด แบบที่สองเป็นการใช้ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนในการคัดเลือกตัวแปรย่อยเท่านั้น ส่วนใน

ขั้นตอนการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยแต่ละตัวนั้น นักวิจัยใช้ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญประกอบในการตัดสินใจ วิธีแบบนี้ใช้ในกรณีที่ยังไม่มีผู้ใดกำหนดสูตร หรือโมเดลตัวบ่งชี้การศึกษาไว้ก่อน

3. การนิยามเชิงประจักษ์ (Empirical Definition) เป็นนิยามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับนิยามเชิงทฤษฎี เพราะเป็นนิยามที่นักวิจัยกำหนดว่า ตัวบ่งชี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อยอะไรแต่การกำหนดน้ำหนักของตัวแปรที่จะนำมารวมกันในการพัฒนาตัวบ่งชี้ ไม่ได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีโดยตรง แต่อาศัยการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ การนิยามแบบนี้มีความเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับกันอยู่จนทุกวันนี้ หลังจากนิยามตัวบ่งชี้ ในขั้นตอนต่อมาคือ การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรย่อยจากข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการวิจัย นักวิจัยต้องรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตัวแปรย่อยทั้งหลายตามโมเดลที่พัฒนาขึ้น แล้วนำมาวิเคราะห์ให้ได้ค่าน้ำหนักตัวแปรย่อยที่จะใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้ วิธีการวิเคราะห์ที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบตามหลักสถิติทำได้โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

จากนั้นจะได้โมเดลตัวแปรที่ศึกษา และสามารถตรวจสอบความตรงของโมเดล โดยพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างโมเดลตามทฤษฎีกับข้อมูล เมื่อพบว่าโมเดลมีความตรงจึงนำสมการมาแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรย่อย

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูลในกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้คือการดำเนินการวัดตัวแปรย่อย ได้แก่ การสร้างเครื่องมือสำหรับทดลองใช้ และการปรับปรุงเครื่องมือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การออกภาคสนามเพื่อใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างตัวบ่งชี้ ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยสร้างสเกล (Scaling) ตัวบ่งชี้โดยนำตัวแปรย่อยที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์รวมให้ได้เป็นตัวบ่งชี้ โดยวิธีการรวมตัวแปรย่อยและการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยตามที่ได้นิยามตัวบ่งชี้ไว้

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น ครอบคลุมถึงการตรวจสอบคุณภาพของตัวแปรย่อยและตัวบ่งชี้ด้วย โดยตรวจสอบทั้งความเที่ยงตรง (Validity) ความเชื่อมั่น (Reliability) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเป็นประโยชน์ (Utility) และความเหมาะสม (Appropriateness)

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545: 28) ได้เสนอตัวอย่างตัวบ่งชี้ทางการศึกษาที่มีคุณภาพซึ่งใช้เป็นสารสนเทศในการบริหารจัดการระบบการศึกษา ตามคุณสมบัติ 4 ประการดังนี้

ประการแรก ตัวบ่งชี้ทางการศึกษามีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ สารสนเทศที่ได้จากตัวบ่งชี้ทางการศึกษาต้องสามารถบอกถึงสถานะ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ทันเวลาให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้ทันที่

ประการที่สอง ตัวบ่งชี้การศึกษาควรตรงกับความต้องการ หรือจุดมุ่งหมายของการใช้งาน ตัวบ่งชี้การศึกษาที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา ไม่ควรมีลักษณะเป็นแบบเดียวกับตัวบ่งชี้การศึกษาที่สร้างขึ้นมาเพื่อบรรยายสภาพระบบการศึกษา แต่อาจมีตัวบ่งชี้ย่อยบางตัวเหมือนกันได้

ประการที่สาม ตัวบ่งชี้การศึกษา ควรมีคุณสมบัติตามคุณสมบัติของการวัด คือ มีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย และใช้ปฏิบัติได้จริง คุณสมบัติข้อนี้มีความสำคัญมากในการสร้างหรือพัฒนาตัวบ่งชี้การศึกษาจึงต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้การศึกษาทุกครั้ง

ประการสุดท้าย ตัวบ่งชี้การศึกษามีกฎเกณฑ์การวัด (Measurement Rules) ที่มีความเป็นกลาง มีความเป็นทั่วไปและให้สารสนเทศเชิงปริมาณที่ใช้เปรียบเทียบกันได้ ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบระหว่างจังหวัด ระหว่างเขตในประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือมีการเปรียบเทียบระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอรายงาน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนหนึ่งในการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการสื่อสารระหว่างนักวิจัยที่เป็นผู้พัฒนากับผู้ใช้ตัวบ่งชี้ หลังจากที่ได้สร้างและตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้แล้ว นักวิจัยต้องวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ค่าตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมกับบริบท (Context) โดยอาจวิเคราะห์ที่ความแยกตามระดับเขตการศึกษา จังหวัด อำเภอ โรงเรียน หรือแยกตามประเภทของบุคลากรหรืออาจวิเคราะห์ที่ความในระดับมหภาค แล้วจึงรายงานค่าของตัวบ่งชี้การศึกษาให้ผู้บริโภค / ผู้บริหาร / นักวางแผน / นักวิจัย ตลอดจนนักการศึกษาทั่วไปได้ทราบ และใช้ประโยชน์จากตัวบ่งชี้การศึกษาได้อย่างถูกต้องต่อไป

สรุปว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้มีขั้นตอนที่สำคัญ คือ การกำหนด หรือการนิยามตัวบ่งชี้ การเลือกตัวแปรที่ใช้สร้างตัวบ่งชี้ การรวมตัวแปรให้เป็นตัวบ่งชี้ การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ ตลอดจนการนำตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นไปใช้แล้วเสนอรายงานต่อผู้เกี่ยวข้อง ในทางปฏิบัติแล้วการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงปฏิบัติการจะไม่นิยมใช้กันมากนัก เพราะการพัฒนาตัวบ่งชี้วิธีนี้จะเกิดความลำเอียงจากผู้พัฒนาได้มากที่สุด วิธีการที่นักวิจัยส่วนใหญ่ใช้กันก็คือการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงทฤษฎี และอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ควบคู่กันไปคือ ในขั้นแรกอาจใช้หลักทางทฤษฎีมาจัดกลุ่มตัวแปร จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

เกณฑ์ประเมินการบริหารการจัดการศึกษา

การใช้เกณฑ์ประเมินเป็นการพัฒนาหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้ถูกประเมินช่วยให้ผู้ประเมินตั้งความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน รวมทั้งช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับจุดเด่นและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานของตนเองได้ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของเกณฑ์ประเมินไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2540: 56) ให้ความหมายเรื่องเกณฑ์ประเมินว่า หมายถึง สิ่งที่ใช้เป็นหลักสำหรับตัดสินใจและคนทั่วไปยอมรับกันในวงกว้าง

สุวิมล ตั้งสัจพจน์ และกุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 203) กล่าวว่า เกณฑ์ประเมินคือมาตรการให้คะแนนที่กำหนดเป็นคำพูดหรือข้อความแสดงระดับเกณฑ์ตัดสินคุณภาพหรือมาตรฐานของการปฏิบัติงานแต่ละอย่าง แต่ละเรื่องเพื่อตัดสินแบบปฏิบัติงานของผู้เรียน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 80) ให้ความหมายว่า เกณฑ์ หมายถึง สิ่งที่เราใช้ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้ อาจแสดงออกในรูปของระดับพฤติกรรมที่เรายอมรับ เช่น นักเรียนที่สอบผ่านถือว่ามีความรู้ความสามารถในวิชาเลขคณิตชั้น ป. 3 อย่างพอเพียงจะต้องสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นต้น จะเห็นว่าเกณฑ์ที่ดีจะต้องมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมต่อมาได้ถูกต้อง เกณฑ์ต้องมีลักษณะของความเป็นมาตรฐาน ถ้าเรากำหนดเกณฑ์แปรอยู่ระหว่างปกติวิสัย

สำราญ มีแจ้ง (2544: 105) กล่าวว่า ในการกำหนดเกณฑ์ต้องมีความเป็นปรนัย ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของสิ่งหรือกิจกรรมนั้นๆ โดยปกติจะเป็นเกณฑ์ที่มีความเป็นปรนัยคือ สามารถวัดได้ สังเกตได้โดยตรงไม่ว่าผู้ประเมินจะเป็นใคร ถ้าประเมินโดยยึดเกณฑ์ หรือมาตรฐานเดียวกันแล้ว การตัดสินย่อมเหมือนกัน ในการประเมินการเรียนการสอน หรือการประเมินโครงการนั้น บางครั้งผู้ประเมินจะพบว่าสิ่งที่เราต้องการประเมินเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งของนั้นๆ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์หรือเครื่องชี้วัดความสำเร็จอย่างเป็นปรนัยขึ้นเอง เพื่อช่วยให้สามารถประเมินได้อย่างชัดเจน

อุทุมพร จามรมาน (2544: 32) ได้สรุปความหมายของเกณฑ์ไว้ว่า เกณฑ์ หมายถึง ตัวเปรียบเทียบผลการดำเนินงานเพื่อตัดสิน / ตัดสินใจ เป็นความคาดหวังว่า คน/ กลุ่มคนจะทำอะไรได้จนถึงระดับที่กำหนด เกณฑ์อาจเป็นค่า / ตัวเลข / คุณลักษณะ และอาจมีหลายระดับได้

สุวิมล ว่องวาณิช (2544: 75) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ว่า คือ ระดับที่ใช้ในการตัดสินความสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ถือว่าอยู่ในระดับดี กำหนดเกณฑ์การตัดสินว่าต้องสอบได้ 80% จึงจะได้เกรด A ถ้าได้น้อยกว่า 50% ถือว่าสอบตก

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 25) ให้ความหมายเรื่องเกณฑ์ประเมินว่า หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงาน เป็นการตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติงานหรือผลที่ได้รับ เกณฑ์ประเมินอาจได้มาจากมาตรฐานทางวิชาชีพ มาตรฐานการกระทำหรือระดับความคาดหวังที่พึงประสงค์ของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น มาตรฐานที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ ค่านิยมของสังคม เป็นต้น

สรุปได้ว่า เกณฑ์ประเมิน หมายถึง ข้อกำหนดระดับคุณภาพของสิ่งที่ต้องการวัด ไม่ว่าจะเป็นการวัดทางพฤติกรรม หรือเป็นการวัดระดับคุณภาพของการดำเนินงาน เพื่อตัดสินคุณภาพของการทำงานว่ามีคุณภาพระดับใดที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป โดยเกณฑ์ที่จะนำมาใช้

ในการวัดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเรื่องที่จะทำการวัด เกณฑ์นี้อาจแปรเปลี่ยนตามสภาพเหตุการณ์ ตามลักษณะของกลุ่มและสภาพความจำเป็น

การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

ในการประเมินผลสิ่งใดก็ตาม ผู้ประเมินจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นใช้ในการประเมิน เพราะเกณฑ์คือ สิ่งที่เป็นหลักสำหรับการตัดสินใจ ซึ่งการกำหนดเกณฑ์เพื่อการประเมิน กระทำได้ตามลักษณะของเกณฑ์ นักวิชาการได้กำหนดไว้หลายลักษณะดังนี้

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2531: 182-184) สรุปว่า การกำหนดเกณฑ์ประเมิน อาจทำได้หลายลักษณะ มีรูปแบบที่ใช้ดังนี้ ความงอกงาม โมเดลสมบูรณ โมเดลสัมพันธ แลกำหนดโดยใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รัตนะ บัวสนธ์ (2540: 186-188) กล่าวถึงลักษณะของเกณฑ์ที่กำหนดตามวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การกำหนดเกณฑ์สมบูรณ ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินโครงการ ผู้ประเมินอาจใช้คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแต่ละช่วงเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลของโครงการที่ได้จากการรวบรวมวิเคราะห์มา เช่น การกำหนดเกณฑ์ระดับความคิดเห็นของบุคคลจากการใช้แบบประเมินค่า ชนิด 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

สมคิด พรหมจ้อย (2550: 82) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่นิยมใช้

ในการประเมินมีหลายลักษณะ คือ

1. โมเดลความงอกงาม กำหนดเกณฑ์ในการประเมินโครงการโดยพิจารณาจากพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น หรือดูความงอกงาม เช่น เปรียบเทียบความรู้ระหว่างก่อนและหลังการอบรม ในการตัดสินใจทำได้ 3 ลักษณะ คือ ดูว่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ กำหนดช่วงคะแนนที่เพิ่มขึ้น ผู้เข้ารับการอบรมต้องได้คะแนนเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 หรือกำหนดความรู้ขั้นต่ำที่ยอมรับได้ เช่น ผู้เข้ารับการอบรมต้องได้คะแนน 80 เปอร์เซนต์

2. โมเดลสมบูรณหรือมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์โดยอาศัยหลักเหตุผลผลการกำหนดระดับที่ควรจะมี ควรจะเป็นจากโครงการ เช่น พิมพ์ดีดภาษาไทยได้ 45 คำต่อนาที หรือสอบได้ร้อยละ 90

3. โมเดลสัมพันธ ในบางกรณีผู้ประเมินไม่สามารถกำหนดเกณฑ์สมบูรณได้จำเป็นต้องเทียบเคียงกับโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น เปรียบเทียบกันเองภายในกลุ่ม หรือ การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ หรือการเปรียบเทียบกับกลุ่มหรือโครงการที่คล้ายคลึงกันการ

กำหนดเกณฑ์โดยใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่สำคัญ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 2-3) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน 3 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบจำลองความงอกงาม (Growth Model) เป็นการพิจารณาความงอกงามหรือพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น เช่น การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนกับคะแนนทดสอบก่อนเรียน ในกรณีของการตัดสินเราอาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1.1 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ การกำหนดเกณฑ์ในเชิงสถิติเป็นที่ยอมรับสูง แต่อาจมีปัญหาค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในเชิงพฤติกรรม จุดอ่อนอีกประการหนึ่งคือ เป็นการพิจารณาค่าเฉลี่ยมิได้เน้นเป็นรายบุคคลน่าจะกำหนดโดยพิจารณาเป็นรายบุคคลด้วย

1.2 กำหนดช่วงคะแนนที่เพิ่มขึ้น เช่น นักเรียนจะสอบผ่านต้องได้คะแนนเพิ่มขึ้น เช่น นักเรียนจะสอบผ่านต้องได้คะแนนเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 10 คะแนน เป็นต้น การกำหนดเกณฑ์ตามวิธีนี้เป็นไปได้ยากที่จะให้ผู้อื่นยอมรับ แต่มีข้อดีตรงที่เป็นการพิจารณาผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

2. แบบจำลองสมบูรณ์ (Absolute Model) เป็นการกำหนดโดยหลักเหตุผล แบ่งเป็น

2.1 กรณีที่มีหน่วยตามธรรมชาติ เช่น พิมพ์ดีดภาษาไทยได้ 45 คำต่อนาที ออกข้อสอบเลือกตอบที่มีคุณภาพได้ 5 ข้อต่อชั่วโมง วิ่งเร็ว 100 เมตรภายใน 12 วินาที เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเกณฑ์เหล่านี้มีอำนาจในการทำนายสูงมาก ผู้ใดที่มีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์จะเป็นผู้ที่มีความรู้หรือทักษะในเรื่องเหล่านั้นเป็นอย่างดี กล่าวได้ว่าคะแนนที่เป็นเกณฑ์ในกรณีนี้กับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันมาก

2.2 กรณีไม่มีหน่วยตามธรรมชาติ เราจะใช้ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้กำหนดขึ้น เช่น สัดส่วนที่บัณฑิตควรสำเร็จแต่ละรุ่นเป็นเท่าไรควรจะเป็น 100 เปอร์เซ็นต์เลยหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญหลายๆ คนกำหนดเกณฑ์ขึ้นมาแล้วใช้ค่าเฉลี่ยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ในการประเมิน หรืออาจกำหนดโดยการอาศัยกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมของสังคมเป็นหลัก

3. แบบจำลองสัมพัทธ์ (Relative Model) เป็นการกำหนดโดยเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของกลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 เป็นการเปรียบเทียบกันเองภายในกลุ่มหรือการเปรียบเทียบกับปกติวิสัย

3.2 การเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นที่คล้ายคลึง หรือเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม เช่น ในการทดลองหลักสูตรใหม่ เกณฑ์ในการพิจารณาก็คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรใหม่ จะต้องสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลักสูตรเก่าอย่างมีนัยสำคัญของสถิติ เป็นต้น หรือในการจัดอบรมที่คล้ายคลึงกัน และผลสัมฤทธิ์ในการอบรมไม่ควรจะแตกต่างกันก็ถือเป็นเกณฑ์ในการประเมินได้

3.3 การเปรียบเทียบกับค่าที่ใช้ทำนาย (Predictive Criteria)

สรุปได้ว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน มี 4 ลักษณะ คือ เกณฑ์ความมุงอกงาม เกณฑ์สมบูรณ์ เกณฑ์สัมพันธ์ และเกณฑ์จากผู้เชี่ยวชาญ การใช้เกณฑ์ใดในการประเมิน จะต้องเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้และนำมาใช้ได้เหมาะสม นั่นคือต้องเลือกเกณฑ์ที่มีองค์ประกอบตรงกับลักษณะของข้อมูลที่ประเมิน

ประโยชน์ของการใช้เกณฑ์ประเมิน

สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม (2544: 140) กล่าวถึง ประโยชน์ของเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

1. ช่วยให้การคาดหวังของผู้ประเมินที่มีต่อผลงานของผู้ถูกประเมินบรรลุผลสำเร็จได้ โดยผู้ถูกประเมินจะเกิดความเข้าใจและสามารถใช้มาตรการให้คะแนนต่อการประเมินและพัฒนาชิ้นงานของตน

2. ช่วยให้ผู้ประเมินเกิดความกระตือรือร้นว่า ต้องการให้ผู้ถูกประเมินเกิดการเรียนรู้หรือพัฒนาการอะไร

3. ช่วยให้ผู้ถูกประเมินสามารถระบุคุณลักษณะของงานได้ โดยใช้มาตรการให้คะแนนตรวจสอบ

4. ช่วยให้ผู้ถูกประเมินสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติงานเพื่อไปสู่ความสำเร็จได้

5. เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ระหว่างกิจกรรมการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของผู้ถูกประเมินได้เป็นอย่างดี

6. ช่วยในการให้เหตุผลประกอบการให้คะแนนผู้ถูกประเมินได้

7. ช่วยเพิ่มคุณภาพผลงานของผู้ถูกประเมิน

ข้อดีของการใช้เกณฑ์ประเมิน วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542: 72-78) กล่าวไว้ดังนี้

1. เกณฑ์ประเมินเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลทั้งสำหรับการสอนและการวัดผล เพราะจะช่วยพัฒนาผลงานของผู้ถูกประเมินขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องมือในการติดตามการพัฒนาผลงานของเขาด้วย เพราะเกณฑ์ประเมินบอกไว้ชัดเจนว่า ผู้ประเมินคาดหวังอะไร และผู้ถูกประเมินจะได้รู้ว่าจะก้าวไปถึงความคาดหวังนั้นอย่างไร

2. เกณฑ์ประเมิน ช่วยให้ผู้ถูกประเมินฝึกใช้ความคิดในการพัฒนาคุณภาพงานของตนเองและผู้อื่น (การเรียนที่ผู้เรียนใช้เกณฑ์ประเมิน ประเมินผลงานตนเองและของเพื่อนการฝึกให้ทำงานหลายๆ ครั้งจะช่วยให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง)

3. เกณฑ์ประเมินจะช่วยลดเวลาของผู้ประเมินต้องใช้เพื่อประเมินงานเพราะหลังจากผู้ถูกประเมินประเมินตนเอง และให้เพื่อนประเมินโดยใช้เกณฑ์ประเมิน ผู้ประเมินมักพบว่าสิ่งที่ต้องปรับปรุงนั้นเหลือไม่มาก

4. ผู้ประเมินสามารถปรับเกณฑ์ประเมินให้เหมาะสมกับการประเมินผลงานของผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ ที่มีลักษณะความสามารถแตกต่างกันมาก เช่น เด็กปัญญาเลิศ กับเด็กมีปัญหาด้านสติปัญญาที่อยู่ในห้องเดียวกัน

5. เกณฑ์ประเมินเป็นสิ่งที่ใช้ง่าย และอธิบายให้คนอื่นเข้าใจง่าย เช่น เมื่ออธิบายผู้ปกครองจะทราบทันทีว่าลูกของเขาจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อจะประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า เกณฑ์ประเมินเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลทั้งสำหรับการสอนและการวัดผล เพราะจะช่วยพัฒนาผลงานของผู้ถูกประเมิน ทั้งช่วยให้ผู้ถูกประเมินสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติงาน เพื่อไปสู่ความสำเร็จได้และผู้ประเมินสามารถปรับเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมกับการประเมินผลงานของกลุ่มต่าง ๆ ได้ ซึ่งคุณลักษณะของเกณฑ์ประเมินที่ดีควรท้าทายความสามารถ มีความเหมาะสม เป็นที่ยอมรับในหมู่วิชาการและผู้เกี่ยวข้อง และมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรม และจำแนกผลการประเมินได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กฤษณา คิตติ (2547) ได้พัฒนารูปแบบประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) สภาพแวดล้อม/บรรยากาศของการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 7 ตัว 2) ปัจจัยเบื้องต้นของการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 6 ตัว 3) กระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 7 ตัว และ 4) ผลผลิตของการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 7 ตัว

2. รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) วิธีการประเมิน และ 4) วิธีการตัดสิน การประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู สิ่งที่มีประเมิน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของครู วิธีการประเมินใช้การเก็บข้อมูลตามตัวบ่งชี้ใน 4 องค์ประกอบ โดยแหล่งผู้ประเมินประกอบด้วย การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนครู นักเรียน หัวหน้าหมวดวิชา ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และผู้ปกครอง ส่วนวิธีการตัดสินใช้การเปรียบเทียบข้อมูลจากการประเมินกับเกณฑ์สัมบูรณ์ ที่พัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญ

3. จากการประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า 1) ครูมีพัฒนาการของการจัดการเรียนการสอน โดยค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนครั้งที่ 2 สูงกว่าค่าเฉลี่ยผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) โดยภาพรวมครูมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียยอมรับว่าการประเมินนี้มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ทั้งทางด้านการปฏิบัติ และด้านงบประมาณ และ 4) ผลการประเมินมีความถูกต้อง

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน (2547) ได้พัฒนารูปแบบประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอก สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอกสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิจัยดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ การสร้างรูปแบบการประเมิน การทดลองใช้รูปแบบการประเมิน การประเมินรูปแบบการประเมิน และการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผลการประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอกสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอก สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยขั้นตอนการประเมิน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการประเมิน ขั้นตอนดำเนินการประเมิน ขั้นตอนสรุปผลการประเมิน และขั้นรายงานผลการประเมิน โดยประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอกจาก 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์ที่เอื้อต่อประสิทธิภาพในการประเมิน บุคลิกภาพเจตคติ คุณธรรมและจรรยาบรรณ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานประเมินและคุณภาพของเอกสารรายงานผลการประเมินสถานศึกษาใน 5 องค์ประกอบหลักนี้ประกอบไปด้วย 11 องค์ประกอบย่อยและ 61 ตัวบ่งชี้ โดยใช้ผู้ประเมินจาก 3 แหล่ง คือผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนผู้ประเมินภายนอก (ในที่มประเมินเดียวกัน) และตัวแทนสถานศึกษา ส่วนเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินมีลักษณะเป็นเกณฑ์สัมบูรณ์โดยกำหนดเป็นค่าร้อยละ 2. รูปแบบการประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอก สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความตรงเชิงจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุม 3. โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผลการประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอกที่พัฒนาขึ้นสามารถประมวลผลการประเมินได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและสะดวกในการนำไปใช้

วรรณรัตน์ ใจชื้อกุล (2547) ได้พัฒนารูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ซึ่งประกอบด้วย 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาข้อมูลและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ 2) สร้างรูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จากข้อมูลในระยะที่ 1 3) ตรวจสอบรูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกและเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ ที่สร้างขึ้นในระยะที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านความเหมาะสม

ในเชิงทฤษฎี จำนวน 11 คน และด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ จำนวน 11 คน ขั้นตอนที่ 2 คือ การทดลอง และปรับปรุงการใช้รูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพกโดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ 1) การทดลองนำรูปแบบที่สร้างในขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้กับรายวิชา กระบวนการพยาบาล (2 หน่วยกิต) กับผู้มีส่วนร่วมในการทดลอง จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 6 คน ผู้เรียน จำนวน 64 คน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน จำนวน 11 คน ซึ่งทดลองใช้ในภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2545 และเมื่อการทดลองสิ้นสุดลงได้มีการประเมินรูปแบบเพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในการที่จะนำไปทดลองใช้ ในระยะต่อไป 2) การทดลองนำรูปแบบที่สร้างในขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้กับ 2 รายวิชา คือรายวิชาการส่งเสริมสุขภาพ (1 หน่วยกิต) และรายวิชาการพยาบาลมารดา-ทารกและผดุงครรภ์ (3 หน่วยกิต) กับผู้มีส่วนร่วมในการทดลอง จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 11 คน ผู้เรียน จำนวน 125 คน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน จำนวน 12 คน ซึ่งทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 และเมื่อการทดลองสิ้นสุดการทดลอง ได้มีการประเมินรูปแบบเพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น 3) การหาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบที่ปรับปรุงในระยะที่ 2 ไปใช้ในทุกรายวิชาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพก โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) - คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทุกรายวิชาที่ทดลองใช้รูปแบบมีเกรดเฉลี่ยรายวิชาสูงกว่าเกรดเฉลี่ยรายวิชาในปีการศึกษาก่อนที่จะทดลองใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้มีส่วนร่วมฝ่ายต่าง ๆ ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุนต่างมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบ ในระดับปานกลางถึงมาก ทั้งในเรื่องการทำงานเป็นทีม การร่วมมือของผู้มีส่วนร่วมแต่ละฝ่ายการได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน การเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของผู้ที่เกี่ยวข้อง การได้พบข้อบกพร่องเพื่อนำมาปรับปรุงตนเองตลอดจนความพึงพอใจในความกระตือรือร้นของผู้เรียน และความพอใจกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้น 3) ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของรูปแบบหลังจากการทดลองในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก

ทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน นำมาสร้างรูปแบบการประเมินภายใน และคู่มือการใช้แล้วทดลองใช้รูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่สร้างขึ้น การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน นำมาร่างรูปแบบการประเมินซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่มีงประเมิน ตัวบ่งชี้

เกณฑ์และวิธีการประเมิน 2) การสร้างรูปแบบการประเมินและคู่มือการประเมิน นำร่างรูปแบบการประเมินซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายของการประเมินและคู่มือการประเมินแล้วตรวจสอบความตรงเชิงสอดคล้องขององค์ประกอบในรูปแบบการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 14 คน และประเมินคู่มือการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 4 คน 3) การทดลองใช้รูปแบบการประเมินที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้ร่วมการทดลองใช้รูปแบบ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์และนักเรียน 4) การประเมินรูปแบบทำโดยผู้ใช้รูปแบบการประเมินที่ทดลองใช้รูปแบบ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูและอาจารย์ใช้ผลการประชุมประเมินรูปแบบ และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประเมินในด้านการใช้ประโยชน์ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความถูกต้อง รวมทั้งข้อเสนอแนะ ในการใช้รูปแบบการประเมินนำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า รูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วยโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 4 องค์ประกอบคือ 1) เป้าหมายของการประเมินเพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน 2) สิ่งที่มีประเมิน ได้แก่ การบริหารจัดการ การเรียนรู้ การสนับสนุนการเรียนรู้ กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษาและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาและการวิจัยและงานสร้างสรรค์ 3) ตัวบ่งชี้การประเมินได้จากสิ่งที่มีมุ่งหวัง 4) วิธีการประเมิน ประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ระยะเวลาการประเมิน และกิจกรรมการประเมินและองค์ประกอบทั้ง 4 ที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ ตามเกณฑ์คุณภาพงานประเมิน ทั้งด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ในระดับมากและยังมีความสอดคล้องกับกฎระเบียบของโรงเรียนในระดับมาก

รัช เดิมถวน (2548) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร การวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยต่างๆ รวมทั้งสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 สรรวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากรตามองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านนักศึกษาด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์ นักศึกษา และศิษย์เก่า ขั้นตอนที่ 3 สร้างรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบัน อุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร โดยนำสภาพปัญหาข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมาร่างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แล้วนำไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับ

ปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร เขตภาคกลาง จำนวน 231 คน พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย

- 1) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
- 2) ด้านอาจารย์ ได้แก่ การสรรหาอาจารย์ การกำหนดภารกิจของอาจารย์ การประเมินผลการปฏิบัติงานอาจารย์ และการพัฒนาอาจารย์
- 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การทำแผนการสอน การจัดทำประมวลการสอน การจัดทำตารางสอนการจัดอาจารย์เข้าสอน วิธีการสอน และการสอนซ่อมเสริม
- 4) ด้านนักศึกษา ได้แก่ การคัดเลือกนักศึกษา การพัฒนานักศึกษา และคุณภาพบัณฑิต
- 5) ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล และความรับผิดชอบในการวัดและประเมินผล
- 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด อุปกรณ์การสอน และห้องพยาบาล

เพ็ญพิชชา รัตนบำรุง (2548) ได้พัฒนารูปแบบพอดโฟลิโอ (Portfolio) สำหรับการวัดประเมินเพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์ การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบพอดโฟลิโอ (Portfolio) สำหรับการวัดประเมิน เพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะคือ เพื่อสร้างและแสดงหลักฐานบ่งชี้คุณภาพของรูปแบบพอดโฟลิโอสำหรับการวัดประเมินเพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบพอดโฟลิโอ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง จำนวน 17 คน นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ จำนวน 15 คน คณะกรรมการวัดประเมินเพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบพอดโฟลิโอ จำนวน 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษา ได้รูปแบบพอดโฟลิโอสำหรับการวัดประเมินเพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์ มี 2 องค์ประกอบ คือ โครงสร้างและขั้นตอนการพัฒนาพอดโฟลิโอสำหรับการวัดประเมินเพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์ รูปแบบพอดโฟลิโอทั้ง 2 องค์ประกอบ มีดัชนีความเหมาะสม ดัชนีความเป็นไปได้และดัชนีความสอดคล้องมากกว่า.80 ทุกรายการ นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ ทั้ง 15 คน ที่ทดลองใช้รูปแบบพอดโฟลิโอในการขอรับการวัดประเมินเพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์สามารถผ่านการวัดประเมินทั้ง 15 คน และสามารถดำเนินการพัฒนาพอดโฟลิโอได้ทุกขั้นตอน ผลการประเมินรูปแบบพอดโฟลิโอ ด้านมาตรฐานการใช้ประโยชน์ ด้านมาตรฐาน ความเป็นไปได้และด้านมาตรฐานความถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมาตรฐานความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินจากผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่ม มีความสอดคล้องกัน ผลการประเมินในภาพรวมทุกมาตรฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่ม มีผลการประเมินที่สอดคล้องเช่นกัน

ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ (2549) ได้พัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประเมินแบบเสริมพลัง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิด การประเมินแบบเสริมพลัง กลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอน จำนวน 670 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 20 คน ระยะที่ 2 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินและการประกันคุณภาพทางการศึกษา จำนวน 22 คน ระยะที่ 3 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของโรงเรียนวัดลาดเค้า “ประชารัฐวิทยา” จำนวน 20 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสอบถาม การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ สถิติอนุमान ได้แก่ การทดสอบค่าที ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ประกอบด้วย 3 มิติหลัก ได้แก่ มิติคุณลักษณะหรือเกณฑ์ประเมิน มิติลักษณะ/วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมิติการประเมิน ซึ่งแต่ละมิติมีส่วนประกอบที่สัมพันธ์กัน โดยมียุทธวิธีดำเนินการ คือ 1) การฝึกอบรม 2) การให้คำปรึกษา และ 3) การอำนวยความสะดวก

2. ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โครงสร้างขององค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความชัดเจน ความง่ายต่อการนำไปใช้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการนำไปทดลองใช้ พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นประโยชน์ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ มีความถูกต้อง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

อัมพร พงษ์กังสนานนท์ (2550) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. สร้างรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2. ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1. สร้างรูปแบบ ได้วิจัยตามกระบวนการเทคนิคเดลฟายกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 22 คน และ 2. ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 124 คน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบ สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่าสถิติ t-test ระดับนัยสำคัญที่ .01 ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนสร้าง

รูปแบบผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันระดับมากที่สุด และขั้นตอนประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ พบว่า มีความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สูงกว่าผู้บริหารที่มีความคิดเห็นในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทุกองค์ประกอบ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 138 ข้อ และมีจำนวน 1 ข้อ ที่ไม่แตกต่างกัน รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา เป็นการผสมผสานความเชื่อและความคิดของปรัชญาเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) หลักสูตร มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพปัญหาผู้เรียน เน้นคุณธรรม จริยธรรม 3) การจัดการเรียนรู้ โดยในด้านการจัดวิธีการเรียนรู้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพร้อมในการจัดแบบชั้นเรียนมากกว่าวิธีอื่น ๆ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ คุณธรรม จริยธรรม และผู้เรียนต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน 5) การเทียบโอนความรู้และประสพการณ์และการเทียบระดับการศึกษา ให้ผู้เรียนนำความรู้ ประสพการณ์ที่สะสมไว้มากเทียบโอน เพื่อศึกษาต่อในระดับเดียวกันหรือระดับที่สูงขึ้น 6) การบริหารและการจัดการศึกษา ต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษานอกระบบ 7) กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนในวัยเรียนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ผู้ที่ออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุใดก็ตาม 8) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน ต้องให้การสนับสนุนการเรียนรู้อบรมบุคลากรรวมทั้งกิจกรรมและสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน ส่วนปัจจัยและเงื่อนไขที่สนับสนุนให้การจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำเร็จ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ต้องร่วมกันกำหนดนโยบาย ให้ความรู้ความเข้าใจ จัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการปฏิบัติ นอกจากนี้ผลวิจัยยังพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ไปประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งมีความพร้อมทั้งอาคาร สถานที่ บุคลากรคิดเป็นร้อยละ 61.90 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความพร้อมมากที่สุด โดยผู้บริหารให้ความคิดเห็นว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องการความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ

ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ (2550) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหมวดวิชาพัฒนาทักษะชีวิต 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหมวดวิชาพัฒนาทักษะชีวิต 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง การวิจัยแบ่งเป็น

6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 สร้างและตรวจสอบรูปแบบ ขั้นตอนที่ 4 ทดลองรูปแบบ ขั้นตอนที่ 5 ประสิทธิภาพของรูปแบบ และขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาการศึกษาในโรงเรียนในทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสำรวจความต้องการของนักศึกษา แบบสัมภาษณ์ผู้สอน แบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักศึกษา และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และ ค่า t-test Paired Samples พบว่า 1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มี 4 องค์ประกอบ คือ ผลการเรียนรู้ สารการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างแรงจูงใจ ให้เกิดความตระหนักในตนเอง ขั้นการจัดประสบการณ์ใหม่ ขั้นการสร้างโครงสร้างความรู้ในตนเอง ขั้นการทดลองปฏิบัติ และขั้นการประยุกต์ใช้ ซึ่งมีประสิทธิภาพโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.97 และ ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 2. ผลการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา : โอกาสเสี่ยงของตนเองจากอารมณ์และความต้องการทางเพศ และสัมพันธภาพคู่ครองที่ดีมีคุณภาพ หลังเรียน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36

งานวิจัยต่างประเทศ

แอสเวิร์ทและฮาร์เวย์ (Ashworth; & Harvey. 1994) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทิศทางและอนาคตของการอุดมศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นจะต้องศึกษาองค์ประกอบด้านปัจจัยที่เป็นตัวป้อน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและด้านผลผลิต ได้แก่ 1) อาจารย์ 2) สิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก 3) วัสดุอุปกรณ์ 4) การสอน 5) ผลสัมฤทธิ์ 6) การจัดการและการควบคุมคุณภาพ 7) นิสิต/นักศึกษา ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษาดังนี้ 1. อาจารย์ คุณภาพของอาจารย์นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา สำหรับดัชนีบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ได้แก่ 1) จำนวนอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ 2) ประสบการณ์ด้านวิชาการ วิชาชีพ และการสอน 3) การพัฒนาคุณาจารย์ 4) สัดส่วนของอาจารย์ต่อนิสิต/นักศึกษาสำหรับการสอนภาคทฤษฎีในชั้นเรียน 5) สัดส่วนของอาจารย์ต่อนิสิต/นักศึกษาสำหรับการสอนภาคปฏิบัติ 6) ผลงานวิจัย 7) ผลงานทางวิชาการ 8) อาจารย์มีความรู้ที่ทันสมัย 9) อาจารย์ได้รับเสรีภาพตามสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการ 2. สิ่งเอื้ออำนวย

ความสะดวกในการจัดการศึกษาจำเป็นที่จะต้องอาศัยสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมทั้งสิ่งเอื้ออำนวยด้านทรัพยากรบุคคล อาคารสถานที่สำหรับการเรียนและการสหนาการ สำหรับดัชนีชี้วัดความมีคุณภาพของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกได้แก่

- 1) จำนวนและประเภทของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก
- 2) ลักษณะห้องเรียน ที่นั่งเรียน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- 3) สภาพแวดล้อมทางสถานที่เพื่อการออกกำลังกายและการพักผ่อนหย่อนใจ
- 4) ความปลอดภัย
- 5) ความสะอาดและความเป็นระเบียบ
- 6) การบริการด้านวิชาการ
- 7) บรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้
- 8) ห้องสมุดและบริการ จำนวนหนังสือ วารสาร ขนาดของห้องสมุด และจำนวนที่นั่งเพื่อการศึกษาค้นคว้า
- 9) ห้องปฏิบัติการ
- 10) บุคคลสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์ ได้แก่ เลขานุการและนักเทคนิค

3. วัสดุอุปกรณ์ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ สำหรับดัชนีบ่งชี้คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาได้แก่

- 1) ความเหมาะสมของจำนวนและประเภทของวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา
- 2) วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาอยู่ในสภาพที่ดี ใช้งานได้หรือไม่
- 3) ระบบการให้บริการแนะนำเกี่ยวกับวิธีการใช้
- 4) ความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์
- 5) ความปลอดภัยในการใช้
- 6) สัดส่วนระหว่างจำนวนนักศึกษาต่ออุปกรณ์

4. การสอนและการเรียนรู้ คุณภาพการสอนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิต สำหรับดัชนีบ่งชี้คุณภาพการสอน ได้แก่

- 1) รายละเอียดของเนื้อหา
- 2) ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน
- 3) การแนะนำหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัยให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม
- 4) เนื้อหาที่นำมาสอนมีความทันสมัยและตรงตามความเป็นจริงของหลักทฤษฎี
- 5) ท่าทางอิริยาบถเหมาะสม กระตุ้นความสนใจ
- 6) นำเสนอ หรืออธิบายได้เข้าใจแจ่มแจ้ง
- 7) กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและทำทหายการเรียนรู้
- 8) คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล
- 9) มีทักษะในการใช้สื่อการสอน
- 10) เตรียมการสอนมาอย่างดี
- 11) มีเอกสารประกอบการสอน
- 12) ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นทราบว่าเขาเข้าใจบทเรียนอย่างแจ่มแจ้ง

ฮิลล์และดีเวอร์ (Hill; & Dewey. 1996: 21-27) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาพยาบาลระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ได้รูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาพยาบาลระดับอุดมศึกษาใน 3 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ

- 1) บริบท (Context) ตรวจสอบจากตัวบ่งชี้ดังนี้คือ ความต้องการของผู้บริโภค สถานที่ตั้ง สิ่งสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะของอาจารย์และระบบการคัดเลือกนักศึกษา
- 2) กระบวนการ (Process) ตรวจสอบจากตัวบ่งชี้ ด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ การมีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองและมีจิตวิญญาณของการเป็นนักวิจัยของนักศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับนักศึกษาของอาจารย์ การมีเทคนิคเชื่อมโยงประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ และทำการสอนโดยเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ และการเป็นผู้ที่คอยกระตุ้นนักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของอาจารย์
- 3) ผลลัพธ์ (Outcomes) ตรวจสอบได้จากตัวบ่งชี้ ด้านพัฒนาการของนักศึกษาตั้งแต่ เข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษาและคุณลักษณะของบัณฑิตที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

โจเซฟและโจเซฟ (Joseph; & Joseph. 1997: 15-21) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษา และเสนอผลการวิจัยดังนี้ องค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) ชื่อเสียงทางด้านวิชาการ (Academic reputation) ดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพ ได้แก่ ระดับความมีชื่อเสียง ความเป็นเลิศของผู้สอน ความเป็นเลิศของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านวิชาการ 2) โอกาสของอาชีพ (Career opportunities) ดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพ ได้แก่ การถ่ายทอดการทำงาน ความเป็นเลิศของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโอกาสของอาชีพ 3) โปรแกรมการศึกษา (Program issues) ดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพ ได้แก่ ความหลากหลายของวิชาเลือก ความยืดหยุ่นในการโอนย้ายสาขาวิชา ความหลากหลายของสาขาวิชา ความยืดหยุ่นในคุณสมบัติของผู้เรียนแต่ละสาขา 4) ค่าใช้จ่ายและเวลา (Cost/Time) ดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสมเหตุสมผล ค่าใช้จ่ายด้านที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการมีความเหมาะสม ระยะเวลาของหลักสูตรเหมาะสม 5) ลักษณะทางกายภาพ (Physical aspects) ดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพ ได้แก่ ความเป็นเลิศด้านที่พัก ความเป็นเลิศด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬาและสันทนาการ ความเป็นเลิศของบริเวณ สนามของสถาบัน 6) ที่ตั้งของสถาบัน (Location) ดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพ ได้แก่ แหล่งที่ตั้งของสถาบัน ระบบการคมนาคม 7) อื่นๆ ได้แก่ อิทธิพลของครอบครัวและกลุ่มเพื่อน อิทธิพลคำพูดที่มาจากบุคคลทั่วไป

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การพัฒนารูปแบบเป็นการสร้างหรือปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานขององค์กร เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ด้วยกระบวนการศึกษาหลักการแนวความคิด ทฤษฎี การสังเคราะห์การสร้างรูปแบบ การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ หรือการตรวจสอบรูปแบบ และการนำเสนอรูปแบบ ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขั้นตอนการพัฒนารูปแบบเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการวิจัยโดยใช้กระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินการดังนี้

1. การร่างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1.1 การสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้

1.4 การตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การร่างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้

1.1 การสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเป็นกรอบในการร่างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1.1.1 ศึกษาแนวคิดและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.2 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประเมินและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ เพื่อร่างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และร่างแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้กรอบแนวทางในการสัมภาษณ์ ดังนี้ (1) การกำหนดวัตถุประสงค์ (2) จุดเน้นหรือสิ่งที่มุ่งประเมิน (ในด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านอื่น ๆ) (3) วิธีดำเนินการประเมิน

1.1.3 คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคลากร ในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นนทบุรี และศรีสะเกษ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านการวัดผล การวิจัย การประเมินผลการศึกษา หรือด้านการจัดการศึกษา ไม่นต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 8 คน แบ่งเป็น

ผู้อำนวยการกองการศึกษา	จำนวน 2 คน
บุคลากรในกองการศึกษา	จำนวน 4 คน
ศึกษานิเทศก์	จำนวน 2 คน

1.1.4 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แบบสัมภาษณ์ สมุดบันทึกข้อมูล เทปบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป และเตรียมการบันทึกภาพและเสียงตลอดช่วงเวลาในการดำเนินการ

1.1.5 ดำเนินการสัมภาษณ์และนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุป เพื่อร่างวัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งที่มีมุ่งประเมิน และวิธีการประเมิน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำกลับมาปรับปรุง ในขั้นตอนนี้สรุปประเด็นที่ได้ดังนี้ ในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน ผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่าควรมีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการบริหารบุคลากร แล้วต้องมีผลย้อนกลับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษา

ต่อไป ในการประเมินต้องประเมินกระบวนการบริหารจัดการทั้งระบบตั้งแต่การวางแผนการจัดการศึกษา การดำเนินงาน การตรวจสอบกำกับติดตามและการนำผลย้อนกลับไปปรับปรุงพัฒนา

1.1.6 นำสาระจากการสัมภาษณ์และการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปพัฒนาวัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งที่มีมุ่งประเมิน รายการประเมินและวิธีการประเมิน เพื่อร่างรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย (1) วัตถุประสงค์ในการประเมิน เพื่อประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการบริหารงานด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการบริหารบุคลากร (2) สิ่งที่มีมุ่งประเมิน มี 3 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ และมีรายการประเมินตัวบ่งชี้ละ 5 รายการ (3) วิธีดำเนินการประเมินมีการประเมินทุกภาคเรียน หรือทุกสิ้นปีการศึกษา ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด การรายงานผลการประเมินทำในรูปแบบเอกสารรายงานการประเมิน

1.1.7 วิเคราะห์เอกสารเพิ่มเติม เพื่อกำหนดรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สมบูรณ์

1.1.8. นำรูปแบบเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบพิจารณา เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำกลับมาปรับปรุง เพื่อสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ตัวอย่าง
แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 ท่านคิดว่าการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์อย่างไร

.....

.....

1.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1.2.1 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ของวัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งที่มีมุ่งประเมิน รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ และวิธีดำเนินการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินที่ได้จากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีช่องแสดงความคิดเห็น 2 ช่อง คือ (1) ความเหมาะสมของโครงสร้างในการประเมิน และ (2) ความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามโครงสร้างของการประเมิน และแบบสอบถามปลายเปิดในการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อไป

การแปลความหมายของความเหมาะสมโครงสร้างของรูปแบบและความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเป็นอย่างดีว่ารายการหรือข้อความนั้นเป็นสารสนเทศเพื่อการประเมิน เนื่องจากมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้มากที่สุดในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่ารายการหรือข้อความนั้นเป็นสารสนเทศเพื่อการประเมิน เนื่องจากมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้มากในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่ารายการหรือข้อความนั้นเป็นสารสนเทศเพื่อการประเมิน เนื่องจากมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ปานกลางในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยว่ารายการหรือข้อความนั้นเป็นสารสนเทศเพื่อการประเมิน เนื่องจากมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้น้อยในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่ารายการหรือข้อความนั้นเป็นสารสนเทศเพื่อการประเมิน เนื่องจากมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้น้อยที่สุดในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์

1.2.3 ดำเนินการแจกแบบสอบถามความคิดเห็นให้กับผู้เชี่ยวชาญพร้อมนัดวันรับเอกสารคืน ผู้เชี่ยวชาญได้แก่

1.2.3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก ด้านการทดสอบ การวัดผล การวิจัย หรือการประเมินผลการศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน

1.2.3.2 ผู้อำนวยการกองศึกษา หรือผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในด้านการวัดผล การประเมินผลการศึกษา หรือด้านการจัดการศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน

1.2.4 วิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อกำหนดรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สมบูรณ์ โดยในขั้นตอนนี้พบว่าผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในตัวเองชี้ ด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบว่าควรแยกประเมินด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และด้านอาคารสถานที่ ผู้วิจัยจึงได้แยกประเด็นตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ และวิธีการประเมิน ในรายการที่มีการประเมินทุกภาคเรียน มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยที่ได้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือค่าเฉลี่ยต้องมากกว่า 3.51 จึงตัดรายการประเมินทุกภาคเรียนทิ้งไปและผู้เชี่ยวชาญบางคนเสนอแนะว่าการประเมินทุกสิ้นภาคเรียนอาจไม่ได้ข้อมูลครอบคลุมในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งการนับการดำเนินงานของปฏิทินการศึกษาจะนับเป็นปีการศึกษา ในรายการประเมินจึงเป็นการประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา เท่านั้น

1.3 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญกำหนดคะแนนน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1.3.1 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1.3.2 ร่างแบบสอบถามเพื่อกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้

1.3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับน้ำหนักคะแนนความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมิน โดยเติมตัวเลขลงในช่องความสำคัญในแต่ละรายการ โดยมีคะแนนเต็ม 5 โดยคะแนนที่น้อยที่สุดเริ่มจาก 1 ถึงมากที่สุดคือ 5 และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป โดยกำหนดระดับความสำคัญ ดังนี้

- 5 หมายถึง มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3.4 ดำเนินการแจกแบบสอบถามความคิดเห็นให้กับผู้เชี่ยวชาญพร้อมนัดวันรับเอกสารคืน ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านการวัดผล การประเมินผลการศึกษา หรือด้านการจัดการศึกษา ไม่นต่ำกว่า 10 ปี หรือเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

1.3.5 วิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สมบูรณ์

1.3.6 นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพร้อมตรวจพิจารณา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำกลับมาปรับปรุง เพื่อสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ตัวอย่าง

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง การกำหนดคะแนนน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้
ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญกำหนดคะแนนน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมิน
2. โปรดเขียนน้ำหนักคะแนนความสำคัญในแต่ละรายการ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการประเมินต่อไป
3. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
4. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานในการประเมิน
  - ตอนที่ 2 การกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้ในการประเมิน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักคะแนน ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
1	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนพัฒนาการศึกษา		
	2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ		

1.4 การตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน จากแบบสอบถามเกี่ยวกับคู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1.4.1 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของคู่มือการประเมินและรูปแบบกาประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง

คู่มือการประเมินโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาวิธีการสร้างคู่มือ เช่น เทคนิคการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน ของเรื่องชัย จรุงศิริวัฒน์ (2554) ศึกษาการเขียนคู่มือในการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในงานทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) และเอกสารอื่น ๆ

1.4.2 ร่างคู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี 4 ตอน คือ (1) บทนำ (2) ขั้นตอนการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) วิธีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) การเขียนรายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมินและความชัดเจนของเนื้อหาสาระของคู่มือ

1.4.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามปลายปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นในแต่ละรายการ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป โดยกำหนดดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายเกี่ยวกับความเหมาะสมและความชัดเจนของคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51– 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมหรือความชัดเจนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาคะแนนเฉลี่ยถ้าต่ำกว่า 3.51 แสดงว่าควรปรับปรุงเนื้อหา นั้น และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.4.4 ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญพร้อมนัดวันรับเอกสารคืน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก ด้านการทดสอบ การวัดผล การวิจัย หรือการประเมินผลการศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

1.4.5 วิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อพัฒนาคู่มือการประเมินการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขั้นตอนนี้มีการวิเคราะห์คุณภาพของ คู่มือการประเมิน โดยการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการประเมินในด้านลักษณะทาง กายภาพของคู่มือการประเมิน และด้านความชัดเจนของเนื้อหาสาระของคู่มือการประเมิน

1.4.6 ปรับปรุงคู่มือการประเมินรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สมบูรณ์

1.4.7 นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพร้อมตรวจพิจารณา เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำกลับมาปรับปรุงคู่มือการประเมินการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ตัวอย่าง

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
คู่มือการประเมินการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง

- แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมในด้านลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมินและความชัดเจน ของเนื้อหาสาระของคู่มือ
- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นในแต่ละรายการ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงคู่มือการประเมินต่อไป

อ	ลักษณะทางกายภาพ ของคู่มือการประเมิน	ความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	ความเป็นมาในการประเมิน						
2	ความสำคัญของรูปแบบการประเมิน						
3	วัตถุประสงค์การประเมิน						

2. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกองค์กรบริหารส่วนจังหวัด 3 แห่ง ซึ่งมีเกณฑ์
 การคัดเลือกคือ เป็นองค์กรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้บริหารตระหนักและเห็น
 ความสำคัญของการจัดการศึกษา และบุคลากรในองค์กรมีความยินดีและให้ความร่วมมือในการ
 ดำเนินการวิจัย ใช้การสุ่มหลายขั้นตอน ดังนี้ (1) สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling)
 โดยใช้ระดับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และจัดทั้งระดับประถมศึกษาและ
 มัธยมศึกษา เป็นชั้นภูมิในการสุ่ม (2) สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
 โดยการจับสลากเพื่อเลือกหน่วยตัวอย่าง ในการสุ่มได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1.1.1 ผู้ถูกประเมิน ได้แก่ (1) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 เป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (2) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด
 ระนอง เป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และ (3) องค์กร
 บริหารส่วนจังหวัดระยอง เป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา
 และมัธยมศึกษา

1.1.2 ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ระนอง
 และระยองหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด จังหวัดละ 3 คน

1.2 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งออกโดยบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อขอความ
 อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งออกโดยอธิบดีกรม
 ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ไปยังท้องถิ่นจังหวัดเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม
 ข้อมูล

1.4 ติดต่อประสานงานกับท้องถิ่นจังหวัด และองค์กรบริหารส่วนจังหวัด
 เพื่อนัดหมาย ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจในการประเมิน

1.5 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คู่มือในการประเมิน สมุดบันทึก
 ข้อมูล เทปบันทึกเสียง และกล้องถ่ายรูป

1.6 ดำเนินการประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนัดหมาย ประชุมชี้แจง ทำความ
 เข้าใจกับคณะกรรมการประเมินในการใช้เครื่องมือการประเมิน

1.7 ท้องถิ่นจังหวัดนัดหมายกำหนดวัน เวลา ในการประเมินการจัดการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

1.8 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดเตรียมเอกสาร เพื่อเตรียมรับการประเมินจาก
 คณะกรรมการประเมิน

1.9 คณะกรรมการประเมินดำเนินการประเมินการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานของ
 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ตามวัน เวลาที่กำหนด

1.10 ผู้วิจัยร่วมดำเนินการ สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มตัวอย่าง ในการดำเนินการใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

1.11 ดำเนินการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนที่วางไว้ ตามขั้นตอนที่ปรากฏในคู่มือ การใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการโทรนัดหมายท้องถิ่นจังหวัดและองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการใช้รูปแบบการประเมิน จากนั้นเข้าพบตามที่นัดหมาย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว พร้อมทั้งชี้แจงถึงความสำคัญของการประเมินและอธิบายขั้นตอนการใช้คู่มือการประเมินให้ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินทราบ จากนั้นท้องถิ่นจังหวัดซึ่งเป็นผู้ประเมินจะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อประเมิน การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น และนัดวันเข้า ประเมินอีกครั้ง ในขั้นตอนนี้มีปัญหาและอุปสรรคคือท้องถิ่นจังหวัดบางแห่งไม่ให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยระบุเหตุผลว่าไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของตน บางแห่งให้ความร่วมมือ ในการติดต่อประสานงานกับผู้ถูกประเมินแต่ให้ผู้วิจัยเข้าไปดำเนินการประเมินเอง ผู้วิจัยจึงต้อง หากกลุ่มเป้าหมายแห่งใหม่ที่ทำให้ความร่วมมือในการวิจัย

1.12 วิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงรูปแบบการประเมินการ บริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สมบูรณ์

การแปลผลค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (RAI) โดยใช้สูตรดัชนี ความสอดคล้องของสูตร κ ของโคเฮน (Cohen, 1960)

$$\kappa = \frac{P_0 - P_e}{1 - P_e}$$

$$P_0 = \frac{1}{nk(k-1)} \left[\sum_{i=1}^n \sum_{m=1}^c y_{im}^2 - nk \right]$$

$$P_e = \frac{1}{k(k-1)} \sum_{j=1}^c \sum_{i=1}^c \left[\sum_{m=1}^c P_{jm} P_{im} \right]$$

เมื่อ κ แทน ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน
 k แทน จำนวนผู้ประเมิน
 n แทน จำนวนตัวบ่งชี้ที่ประเมิน

โดยค่าสถิติที่คำนวณได้จะบอกถึงระดับดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน จากแหล่งผู้ประเมิน 3 แหล่ง ดังนี้

-1.00 - 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสอดคล้อง
0.01 - 0.20	หมายถึง	มีความสอดคล้องน้อย
0.21 - 0.40	หมายถึง	มีความสอดคล้องพอใช้
0.41 - 0.60	หมายถึง	มีความสอดคล้องปานกลาง
0.61 - 0.80	หมายถึง	มีความสอดคล้องมาก
0.81 - 1.00	หมายถึง	มีความสอดคล้องมากที่สุด

1.12 นำรูปแบบเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบพิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำกลับมาปรับปรุงเพื่อสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมบูรณ์ต่อไป

<u>ตัวอย่าง</u>		
คู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
สารบัญ		
		หน้า
คำนำ		ข
สารบัญ		ค
ตอนที่		
1 บทนำ.....		1
2 ขั้นตอนการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....		5
3 วิธีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....		8
4 การเขียนรายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....		10
ภาคผนวก.....		11
ภาคผนวก ก มาตรฐาน ตัวบ่งชี้		12
ภาคผนวก ข แบบรายงานผลการประเมิน.....		61
ภาคผนวก ค แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม.....		72

ตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่ายจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จังหวัดละ 10 คน รวม 30 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้ประเมินจากท้องถิ่นจังหวัดนั้น จังหวัดละ 3 คน รวม 9 คน รวมทั้งหมดจำนวน 39 คน

2. ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งออกโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งออกโดยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปยังท้องถิ่นจังหวัดเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. นำรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังจากทดลองใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสร็จสิ้นแล้ว โดยแจกแบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนด้านปัญหาและอุปสรรคเป็นแบบปลายเปิด

6. วิเคราะห์ข้อมูล แล้วทำการแปลความหมายของคะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็น โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมิน การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ประเมินรูปแบบดังกล่าวตามเกณฑ์ด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่านเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการประเมินต่อไป
3. แบบสอบถามมี 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการใช้ประโยชน์					
1	ผลการประเมินที่ได้จากรูปแบบสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาการทำงานได้					
2	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร					
3	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อผู้ถูกประเมิน					

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
ชั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการ
จัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ผลการร่างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
ชั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจั
ดการศึกษา ชั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ผลการร่างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย
  - 1.1 ผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
  - 1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมิน
การบริหารการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 1.3 ผลการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้
  - 1.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพของกลุ่มการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
ชั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 ผลจากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำมาประมวลผลเป็นประเด็นเพื่อนำไปกำหนดรูปแบบซึ่งมีโครงสร้าง 3 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน และวิธีดำเนินการประเมิน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ผลการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	สรุปประเด็นการประเมิน
วัตถุประสงค์ในการประเมิน	การประเมินผลเป็นรายการสำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการศึกษา ทำให้มีการตรวจสอบหรือสรุปคุณภาพของการบริหาร การจัดการศึกษาและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ดำเนินงานเพื่อประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงหรือการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารการจัดการศึกษา	การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ทราบผลการจัดการศึกษาทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	เพื่อประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการบริหารบุคลากร
สิ่งที่มีประเมิน	- ในการบริหารจัดการศึกษาต้องมีแผนพัฒนาการศึกษาซึ่งแสดงถึงความพร้อมในการวางระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่จะสามารถทำให้จัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ	- ทุกองค์กรต้องมีแผนพัฒนาการศึกษาเนื่องจากเป็นแผนที่กำหนดนโยบายทิศทางการพัฒนาขององค์กร และต้องมีคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา (ด้านบริบท, ด้านกระบวนการ)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนพัฒนาการศึกษา

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ผลการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	สรุปประเด็นการประเมิน
สิ่งที่มุ่ง ประเมิน (ต่อ)	<p>- ในการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องมี การมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียน บริหารงานอย่างอิสระ ซึ่งส่งผลให้โรงเรียน มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งยังสอดคล้อง กับพรบ.การศึกษามาตรา 44 และมาตรา 45 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจ ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้แก่สถานศึกษา</p>	<p>- การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการควบคุมการบริหารงาน การบริหารงาน บุคคล และบริหารงบประมาณโดยหน่วยเหนือ เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีความอิสระ และคล่องตัวในการบริหารจัดการ ต้องมีการมอบอำนาจในการบริหารงาน ให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ (ด้านบริบท, ด้านกระบวนการ)</p>	<p>- ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจ ในการบริหารงานให้ผู้บริหาร โรงเรียนบริหารงาน อย่างอิสระ</p>
	<p>- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 58 สิทธิได้รับทราบข้อมูลข่าวสารสาธารณะ มาตรา 60 สิทธิมีส่วนร่วมการปฏิบัติราชการทางปกครอง ที่กระทบสิทธิและเสรีภาพของตน มาตรา 76 รัฐต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนา รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจ รัฐทุกระดับ</p>	<p>- ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมี การบริหารงานด้านการจัดการศึกษา โดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้มีการบริหารงานที่เปิดเผย โปร่งใส และพัฒนาระบบการบริหารงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ (ด้านบริบท, ด้านกระบวนการ)</p>	<p>- ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงาน ด้านการจัดการศึกษาโดยยึด การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ผลการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	สรุปประเด็นการประเมิน
สิ่งที่มุ่ง ประเมิน (ต่อ)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการระหว่างบุคคล รวมทั้งมีการติดต่อสื่อสารระหว่างต้นสังกัดกับสถานศึกษาอย่างหลากหลายช่องทางเพื่อการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและนิเทศสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (ด้านกระบวนการ)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา ด้านต่างๆ อันจะส่งผลให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีการสร้างกระบวนการคิด และมีการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามความต้องการของเด็ก	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา
	- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 มาตรา 30 (4) กำหนดการจัดสรรภาษี และเงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้อปท.มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารจัดการศึกษา ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี	- งบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร การจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถพัฒนาสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ (ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงบประมาณ อย่างเหมาะสม

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ผลการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	สรุปประเด็นการประเมิน
สิ่งที่มุ่ง ประเมิน (ต่อ)	<p>- ในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษามี ความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ เป็นการเปิดเผยให้เห็นถึงกระบวนการและขั้นตอน การจัดทำและเผยแพร่แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีของหน่วยงาน จัดให้มีกลไกการตรวจสอบ การดำเนินการตามแผนงบประมาณประจำปี การใช้ จ่ายเงินงบประมาณตรงตามแผนงานและโครงการ รวมทั้งการประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของ หน่วยงาน และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการ แผ่นดินโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)</p>	<p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการบริหาร งบประมาณอย่างโปร่งใส โดยการตั้งข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ไว้เพื่อให้ทราบว่าจะใช้ เงินงบประมาณไปทำอะไร เป็นจำนวนเท่าไร และเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบ การใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ใช้ไป ให้สามารถ นำมาใช้เพื่อการจัดการศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ)</p>	<p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดสรรงบประมาณอย่าง โปร่งใส</p>
	<p>- ปัจจัยสำคัญในการบริหารการจัดการศึกษา ต้องมีวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตาม ระบบวงจรการบริหารพัสดุ</p>	<p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการจัดการ ด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถ ทำให้แผนงาน โครงการต่าง ๆ ดำเนินไปตาม เป้าหมาย (ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ)</p>	<p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ผลการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	สรุปประเด็นการประเมิน
สิ่งที่มุ่ง ประเมิน (ต่อ)	<p>- การวางแผนอัตรากำลังทำให้สามารถคาดคะเน ได้ว่าในอนาคต ในช่วงระยะเวลา 3 ปี ข้างหน้า จะมีการใช้อัตรากำลังบุคลากรจำนวนเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับปริมาณงานและภารกิจ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้ง เป็นการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย ในการพัฒนาข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น และลูกจ้าง และสามารถใช้เป็นเครื่องมือ ในการควบคุมภาระค่าใช้จ่ายด้านการบริหาร งานบุคคล</p>	<p>- บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร จัดการศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้องมีการวางแผนอัตรากำลัง บุคลากรเพื่อให้ครบตามกรอบอัตรากำลัง ที่กำหนด (ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ)</p>	<p>- บุคลากรในหน่วยงาน การศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง</p>
	<p>- บุคลากรที่มีประสิทธิภาพย่อมทำให้การบริหารงาน ประสบความสำเร็จ บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ต้องสามารถปฏิบัติงานตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ตามศักยภาพความถนัด ความสนใจของแต่ละบุคคล ได้อย่างมีคุณภาพและมีความก้าวหน้า ตามสายงานที่ปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>- การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร จัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีระบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อหน่วยงาน (ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ)</p>	<p>- บุคลากรในหน่วยงาน การศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ผลการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	สรุปประเด็นการประเมิน
สิ่งที่มุ่ง ประเมิน (ต่อ)	- ความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการ การศึกษาของผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญ ในการดำเนินการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นบุคคลสำคัญ ในการขับเคลื่อนนโยบายและทิศทาง ในการบริหารการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ	- ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน สามารถแสดงทิศทางการพัฒนาการศึกษา ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษา (ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ)	- ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารงาน
	- การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญในการดำเนินการ จัดการศึกษา หากผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานบุคลากร อย่างมีส่วนร่วม และมีการบริหารอัตรากำลัง อย่างเหมาะสมโดยยึดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ย่อมจะทำให้กระบวนการจัดสรรบุคลากร ไปสู่โรงเรียนเป็นไปด้วยความโปร่งใสและได้บุคลากร ที่มีประสิทธิภาพ	- ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม เนื่องจากการบริหารอัตรากำลังโดยยึด การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ย่อมจะทำให้กระบวนการจัดสรรบุคลากร ไปสู่โรงเรียนเป็นไปด้วยความโปร่งใส เหมาะสม กับตำแหน่งหน้าที่มาทำงาน ด้วยความสนใจ และความพึงพอใจของทุกฝ่าย (ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ)	- ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานบุคลากร อย่างมีส่วนร่วม

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ผลการสังเคราะห์เอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	สรุปประเด็นการประเมิน
ผู้เกี่ยวข้องกับ การประเมิน	การประเมินภายใน เป็นการประเมิน ที่ดำเนินการประเมินโดยหน่วยงาน ต้นสังกัด	ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ฝ่ายการเมืองฝ่ายข้าราชการ และหน่วยงานต้นสังกัด แต่เนื่องจากเป็นรูปประเมินภายในโดยต้นสังกัด ผู้ประเมิน จึงประกอบด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด ส่วนผู้ถูกประเมินเป็นบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรง ตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากท้องถิ่นจังหวัด
ระยะเวลา การประเมิน	การจัดการศึกษาดำเนินการ เป็นภาคเรียนและปีการศึกษา	ควรดำเนินการประเมินทุกสิ้นภาคเรียนหรือทุกสิ้นปี การศึกษาเพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการศึกษา	ประเมินทุกภาคเรียน และทุกสิ้นปีการศึกษา
การรายงาน ผลการ ประเมิน	การรายงานผลย้อนกลับเป็นสิ่งสำคัญ ในการประเมินที่ผู้ประเมินต้อง ดำเนินการเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง นำสารสนเทศที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาต่อไป	ผู้ประเมินควรรายงานผลการประเมินต่อหน่วยงาน ที่รับการประเมิน โดยทำในรูปแบบเอกสารรายงาน การประเมิน	ทำในรูปแบบเอกสารรายงาน การประเมิน

จากตารางที่ 1 พบว่า (1) วัตถุประสงค์ในการประเมิน เพื่อประเมินการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการบริหารงาน ด้านการบริหาร ทรัพยากร และด้านการบริหารบุคลากร (2) สิ่งที่มีมุ่งประเมิน โดยดำเนินการวิเคราะห์และ สังเคราะห์จากสิ่งที่มีมุ่งประเมินที่ค้นพบ 11 รายการ นำมาจัดกลุ่มโดยนำทฤษฎีปัจจัยการ บริหารงานมาร่วมในการสังเคราะห์จะได้ 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management) มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร (Material) มาตรฐานด้านการบริหาร บุคลากร (Man) ซึ่งมีทั้งหมด 11 ตัวบ่งชี้ และ (3) วิธีดำเนินการประเมิน มีดังนี้ ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด ระยะเวลาการ ประเมิน ทำประเมินทุกภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา การรายงานผลการประเมิน ทำในรูปแบบ เอกสารรายงานการประเมิน

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบจากการสอบถาม ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ต่อรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 4 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งที่มี มุ่งประเมิน รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ และวิธีดำเนินการประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 2-5

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อวัตถุประสงค์การประเมิน

วัตถุประสงค์การประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
เพื่อประเมินการบริหาร การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรฐานด้าน						
1. ด้านการบริหารงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารทรัพยากร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการบริหารบุคลากร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า วัตถุประสงค์การประเมิน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และมาตรฐานการประเมิน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ต่อสิ่งที่มุ่งประเมิน (ตัวบ่งชี้การประเมิน)

ข้อ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	มาตรฐานด้านการบริหารงาน						
1.1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีการมอบอำนาจ ในการบริหารงานให้ผู้บริหาร โรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
1.3	ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงาน โดยยึดการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
1.4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
2	มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร						
2.1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงบประมาณ อย่างเหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
2.2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงบประมาณ อย่างโปร่งใส	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
2.3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ในการจัด การศึกษา อย่างเป็นระบบ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	1.30	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
3	มาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร						
3.1	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
3.4	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวบ่งชี้การประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และตัวบ่งชี้การประเมินมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในตัวบ่งชี้ที่ 2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ ว่าควรแยกประเมินด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และด้านอาคารสถานที่ ผู้วิจัยจึงได้แยกประเด็นตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ต่อรายการประเมินตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา						
1.1	มีแผนพัฒนาการศึกษาที่มีรายละเอียดครบถ้วน สมบูรณ์และได้รับการอนุมัติจากสภาองค์กรท้องถิ่น	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2	มีแผนพัฒนาการศึกษาสามปี ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการศึกษา	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
1.3	มีแผนพัฒนาการศึกษา ที่นำมาจากการวิเคราะห์ ความต้องการของโรงเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษาที่กำหนดไว้	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.5	มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงาน ให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ						
2.1	มีวางแผนกระจายอำนาจจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปยังสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.00	1.22	มาก
2.2	มีการมอบอำนาจการบริหารงาน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.00	1.22	มาก
2.3	โรงเรียนมีการมอบหมาย หน้าที่โดยใช้ตาม หลักการกระจายอำนาจ	4.40	0.89	มาก	4.40	0.89	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัว บ่งชี้	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
2.4	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	1.30	มาก
2.5	มีการนำผลประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
3.1	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมวิเคราะห์และทบทวนแผนงาน/โครงการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2	มีแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วมที่ได้รับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น	3.80	1.10	มาก	4.40	0.55	มาก
3.3	มีคณะทำงานภาคประชาชนร่วมกันดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3.4	จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหารและคณะทำงานภาคประชาชน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5	เผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัว บ่งชี้	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา						
4.1	มีแผนงานโครงการในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนา สถานศึกษาให้สามารถบริหารงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2	มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษาในการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
4.3	มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้ สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบที่ หลากหลาย สอดคล้องกับความ แตกต่างระหว่างบุคคล	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4	มีการติดต่อสื่อสารระหว่างต้น สังกัดกับสถานศึกษาอย่าง หลากหลายช่องทาง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4.5	มีการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและนิเทศสถานศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม						
5.1	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
5.2	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาร้อยละ 10-14 ของ รายได้เฉลี่ยต่อปี	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัว บ่งชี้	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
5.3	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาร้อยละ 15-19 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5.4	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาร้อยละ 20-24 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5.5	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาตั้งแต่ร้อยละ 25 ของรายได้เฉลี่ยต่อปีขึ้นไป	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างไร่งใส						
6.1	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ที่มีรายละเอียดครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6.2	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ที่นำมาจากการวิเคราะห์ ความต้องการของโรงเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6.3	มีการดำเนินการตามข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายตามที่ได้ อนุมัติและประกาศใช้ จากสภาท้องถิ่น	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6.4	มีการตรวจสอบการดำเนินงาน ตามข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6.5	มีการนำผลการตรวจสอบ มาปรับปรุงการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัว บ่งชี้	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ใน การจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ						
7.1	มีการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ เพื่อจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย ตามความต้องการ ของโรงเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
7.2	มีการดำเนินการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ให้เพียงพอความต้องการ ของโรงเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	1.30	มาก
7.3	มีการจัดทำทะเบียนควบคุม การใช้อาคารสถานที่ และจัดทำ ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
7.4	มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมและจำหน่าย	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
7.5	มีรายงานผลการตรวจสอบ ต่อผู้บังคับบัญชา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
8	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง						
8.1	การวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
8.2	มีการกำหนดโครงสร้าง ตามสายงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
8.3	มีการสรรหาบุคลากรครบตาม อัตรากำลังที่กำหนด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
8.4	มีการสำรวจประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
8.5	มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกปี	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัว บ่งชี้	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
9	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน						
9.1	มีการกำหนดสมรรถนะ ของตำแหน่งงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
9.2	มีการศึกษาคุณสมบัติของ บุคลากรก่อนมอบหมายงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
9.3	มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ผู้บริหาร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
9.4	มีการติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานตามแผนพัฒนา บุคลากร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
9.5	มีการจัดทำรายงานเสนอ ต่อผู้บริหาร	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
10	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน						
10.1	มีความรู้ ความเข้าใจ ในขอบข่ายงาน	4.20	1.30	มาก	4.20	1.30	มาก
10.2	สามารถแสดงทิศทางการพัฒนา การศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
10.3	ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
10.4	ยึดหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
10.5	มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานการจัด/การศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
10.5	มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานการจัด/การศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัว บ่งชี้	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
11	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม						
11.1	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ของบุคลากร	3.60	1.52	มาก	4.00	1.22	มาก
11.2	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการสรรหา หรือการคัดเลือกบุคลากร	3.80	1.30	มาก	4.00	1.22	มาก
11.3	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการรักษาอัตรากำลัง	3.80	1.30	มาก	4.00	1.22	มาก
11.4	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการสำรวจ ประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร	3.80	1.30	มาก	4.00	1.22	มาก
11.5	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร	3.80	1.30	มาก	4.00	1.22	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ทุกรายการมีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมากและมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ต่อวิธีดำเนินการประเมิน

ข้อ	วิธีการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน						
	1. ผู้ประเมิน คือ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
	2. ผู้ถูกประเมิน คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2	ระยะเวลาการประเมิน						
	1. ประเมินทุกภาคเรียน	3.00	1.58	ปานกลาง	3.20	1.48	ปานกลาง
	2. ประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา	4.00	1.73	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
3	รายงานการประเมิน						
	มีเอกสารรายงานการประเมิน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4	การตัดสินผลการประเมิน						
	1. การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐาน	4.80	0.45	มาก	4.60	0.55	มาก
	2. การตัดสินคุณภาพโดยรวม	4.60	0.55	มาก	4.60	0.55	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า วิธีดำเนินการประเมิน ทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ยกเว้นในรายการที่มีการประเมินทุกภาคเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ยกเว้นในรายการที่มีการประเมินทุกภาคเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็นระยะเวลาการประเมินจึงกำหนดให้มีการประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา

1.3 ผลการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังแสดงในตารางที่ 6-7

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานในการประเมิน

มาตรฐาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน (Management)	4.80	0.55	มากที่สุด
มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร (Material)	4.80	0.55	มากที่สุด
มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร (Man)	4.80	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญกำหนดน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานในการประเมินทุกมาตรฐานมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับในการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้

รายการ	ตัวบ่งชี้	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน			
1.1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแลส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการ	ตัวบ่งชี้	$\bar{X}$	SD	ระดับ
2	มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร			
2.1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.80	0.45	มากที่สุด
2.4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุและครุภัณฑ์ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.80	0.45	มากที่สุด
3	มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร			
3.1	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้การประเมินทุกตัวบ่งชี้มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดน้ำหนักคะแนนทั้ง 12 ตัวบ่งชี้ให้มีคะแนนเต็ม 5 คะแนน

1.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการกำหนดรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขั้นตอนต่อมาผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี 4 ตอน คือ (1) บทนำ (2) ขั้นตอนการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) วิธีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) การเขียนรายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น (แสดงในภาคผนวก) จากนั้นได้สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมินและความชัดเจนของเนื้อหาสาระของคู่มือ โดยพิจารณาส่วนประกอบของคู่มือในประเด็นต่าง ๆ มีผลการประเมินดังแสดงในตารางที่ 8-9

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ความเหมาะสมของลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมิน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ความเป็นมา	4.40	0.55	มาก
2	ความสำคัญของการประเมิน	4.40	0.55	มาก
3	วัตถุประสงค์การประเมิน	4.20	0.45	มาก
4	องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน	3.80	0.84	มาก
5	คุณสมบัติของผู้ประเมิน	3.60	0.55	มาก
6	บทบาทหน้าที่ผู้ประเมิน	4.80	0.45	มากที่สุด
7	ภารกิจผู้ประเมิน	4.40	0.89	มาก
8	ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับการประเมิน	4.40	0.89	มาก
9	ระยะเวลาในการประเมิน	4.60	0.55	มากที่สุด
10	ขั้นตอนการประเมิน	4.40	0.89	มาก
11	เทคนิคในการประเมิน	4.40	0.89	มาก
12	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ สะดวกต่อการนำไปใช้	4.80	0.45	มากที่สุด
13	การตัดสินผลการประเมินง่ายต่อการเข้าใจ	4.40	0.55	มาก
14	สถิติที่ใช้ในการตัดสินผลการประเมินง่ายต่อการเข้าใจ	4.40	0.55	มาก
15	สารสนเทศที่ได้รับจากการรายงานผลประเมิน มีความพอเพียง	4.20	0.45	มาก
16	แบบรายงานผลการประเมินมีความชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
17	รูปเล่มของคู่มือมีความเหมาะสม	4.20	0.45	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
18	เนื้อหาในคู่มือการประเมินมีสารสนเทศพอเพียงสำหรับการประเมิน	4.60	0.55	มากที่สุด
19	แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามมีความเหมาะสมในการบันทึกข้อมูล	4.40	0.55	มาก
20	ลำดับเนื้อหาในคู่มือการประเมินมีความเหมาะสม	4.20	0.45	มาก
	รวม	4.36	0.63	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ความเหมาะสมของคู่มือการประเมิน ด้านลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า สารบัญของคู่มือควรแยกเป็นหัวข้อย่อยๆ เพื่อสะดวกในการค้นหามากขึ้น และการจัดรูปเล่มควรให้น่าสนใจ มีกรอบให้ดูเป็นมิตร มากกว่าทำเหมือนรายงาน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ด้านความชัดเจนของเนื้อหาสาระของคู่มือการประเมิน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ความเป็นมา	4.40	0.55	มาก
2	ความสำคัญของการประเมิน			
	1. เป็นการกระตุ้น ส่งเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด	4.40	0.55	มาก
	2. เป็นการสร้างความมั่นใจ แก่ผู้รับบริการว่าจะได้รับบริการที่มีคุณภาพ	4.40	0.55	มาก
	3. หน่วยงานมีข้อมูลคุณภาพ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำนโยบาย การวางแผนจัดสรรทรัพยากร ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา	4.20	0.45	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
3	วัตถุประสงค์การประเมิน - เพื่อประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการบริหารบุคลากร	4.00	0.71	มาก
4	องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน - คณะกรรมการประเมิน อย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด	3.60	1.14	มาก
5	คุณสมบัติของผู้ประเมิน			
	1. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด วิธีการ และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารการศึกษา การวัดและประเมินผล สามารถคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้	4.20	0.84	มาก
	2. มีความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และ เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.40	0.55	มาก
	3. มีเจตคติที่ดี มีความเป็นกลาง มีทักษะในการติดต่อ สื่อสาร สามารถประสานงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสุข รอบคอบ	4.00	1.00	มาก
6	บทบาทหน้าที่ผู้ประเมิน			
	1. ตรวจสอบกลไกในการดำเนินงานการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากวิธีการ ขั้นตอน โครงสร้างการดำเนินงานและการบริหารจัดการตาม ตัวบ่งชี้ในการประเมิน	4.40	0.55	มาก
	2. ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการบริหารการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.40	0.55	มาก
7	ภารกิจผู้ประเมิน			
	1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับบุคลากรในสังกัดเกี่ยวกับ การประเมิน	4.40	0.55	มาก
	2. จัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน ในการประเมิน	4.40	0.55	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
8	ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับการประเมิน	4.40	0.55	มาก
9	ระยะเวลาในการประเมิน - เริ่มทำการประเมินเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษา โดยดำเนินการประเมินปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	4.80	0.45	มากที่สุด
10	ขั้นตอนการประเมินมีความเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
11	มาตรฐานการประเมิน			
11.1	มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน	4.60	0.55	มากที่สุด
	1. ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนา การศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
	2. ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการ มอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียน บริหารงานอย่างอิสระ	4.60	0.55	มากที่สุด
	3. ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึด การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.60	0.55	มากที่สุด
	4. ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
11.2	มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร	4.60	0.55	มากที่สุด
	1. ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหาร งบประมาณอย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
	2. ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหาร งบประมาณอย่างโปร่งใส	4.80	0.45	มากที่สุด
	3. ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการ ด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	4.60	0.55	มากที่สุด
	4. ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการ ด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็น ระบบ	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
11.3	มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร	4.60	0.55	มากที่สุด
	1. ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	4.60	0.55	มากที่สุด
	2. ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	4.60	0.55	มากที่สุด
	3. ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน	4.60	0.55	มากที่สุด
	4. ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	4.60	0.55	มากที่สุด
12	การตัดสินผลการประเมิน มี 2 ระดับ			
	1. การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐาน	4.60	0.55	มากที่สุด
	2. การตัดสินคุณภาพโดยรวม	4.60	0.55	มากที่สุด
13	แบบรายงานผลการประเมินมีความชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
14	แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามมีความชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.47	0.59	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ความเหมาะสมของคู่มือการประเมิน ด้านความชัดเจนของ
เนื้อหาสาระของคู่มือการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้วิจัยนำรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นไปทดลองใช้ในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา องค์กรบริหารส่วน
จังหวัดระนอง และองค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง ตามขั้นตอนที่ปรากฏในคู่มือการใช้รูปแบบ
การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขั้นตอนนี้
ผู้วิจัยดำเนินการโทรนัดหมายท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เพื่อขอความ
ร่วมมือในการใช้รูปแบบการประเมินและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว
จากนั้นท้องถิ่นจังหวัดซึ่งเป็นผู้ประเมินจะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อ

ดำเนินการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น และนำวันเข้าประเมินอีกครั้ง ดังแสดงผลการทดลองในตารางที่ 10

ตาราง 10 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินและระดับของความสอดคล้องของผู้ประเมิน ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ระดับ
1	องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	0.70	มาก
2	องค์กรบริหารส่วนจังหวัดระนอง	0.80	มาก
3	องค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง	0.81	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

จากผลการสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าเป็นการประเมินเชิงระบบที่เน้นการตัดสินคุณค่า มีโครงสร้างดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการประเมิน คือ เพื่อประเมินการบริหารการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการบริหารบุคลากร

2. สิ่งที่มีประเมิน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้มีรายการ ประเมินตัวบ่งชี้ละ 5 รายการ และมีน้ำหนักคะแนนตัวบ่งชี้ละ 5 คะแนน ดังนี้

มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจ

ในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัด การศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร (Material)

ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส

ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่
ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์
ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร (Man)

ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีครบตามอัตรากำลัง

ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ
ในการบริหารงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากร
อย่างมีส่วนร่วม

3. วิธีดำเนินการประเมิน

ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัด
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด

ระยะเวลาการประเมิน ประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา

การรายงานผลการประเมิน ทำในรูปแบบเอกสารรายงานการประเมิน

การตัดสินการประเมิน มี 2 ระดับ ได้แก่

1. การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐานมี 3 ระดับ คือ คะแนนรวมแต่ละ
มาตรฐาน มีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมากคะแนนรวมแต่ละมาตรฐาน
มีค่าร้อยละ 60-79 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดีคะแนนรวมแต่ละมาตรฐาน มีค่าร้อยละ 59
ลงมา หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง

2. การตัดสินคุณภาพโดยรวม มี 3 ระดับ คือมาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้น
ไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมากมาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 60-79 ขึ้นไป หมายถึง
มีคุณภาพระดับดีมาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 59 ลงมา หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหาร การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัดจากระดับของการบรรลุผลตามเป้าหมายของการใช้รูปแบบการประเมินการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินเอกสารและโครงการทางการศึกษา (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) ตามเกณฑ์ด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ โดยการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ประเมิน จำนวน 9 คน และผู้ถูกประเมิน จำนวน 30 คน รวมทั้งหมด 39 คน แสดงในตารางที่ 11-15

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผลรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้าน

อันดับ	ประสิทธิผล	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ด้านการใช้ประโยชน์	4.31	0.34	มาก
2	ด้านความถูกต้อง	4.13	0.23	มาก
3	ด้านความเป็นไปได้	4.12	0.38	มาก
4	ด้านความเหมาะสม	3.96	0.37	มาก
	รวม	4.10	0.20	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผลรูปแบบ
การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ด้านการใช้ประโยชน์

อันดับ	ด้านการใช้ประโยชน์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร	4.49	0.56	มาก
2	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีความครอบคลุมในการประเมิน	4.41	0.64	มาก
3	ผลการประเมินที่ได้จากรูปแบบสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาการทำงานได้	4.31	0.66	มาก
4	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อผู้ถูกประเมิน	4.28	0.56	มาก
5	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา	4.21	0.61	มาก
6	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบสามารถนำไปใช้ได้ทันเวลาการใช้งาน	4.15	0.59	มาก
รวม		4.31	0.34	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการใช้ประโยชน์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีความครอบคลุมในการประเมิน และผลการประเมินที่ได้จากรูปแบบสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาการทำงานได้ ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผลรูปแบบ
การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ด้านความเป็นไปได้

อันดับ	ด้านความเป็นไปได้	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ประโยชน์ที่ได้จากรูปแบบการประเมินมีความ คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย	4.31	0.73	มาก
2	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้กับ สถานการณ์จริงในการประเมินองค์การบริหารส่วน จังหวัด	4.26	0.79	มาก
3	รูปแบบการประเมินมีความสะดวกในการประเมิน	4.23	0.74	มาก
4	รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพความเป็น จริงที่องค์กรต้องปฏิบัติ	4.13	0.66	มาก
5	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ กับทุกองค์กร	4.05	0.83	มาก
6	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์ที่มีเวลาการประเมินจำกัด	3.72	0.65	มาก
	รวม	4.12	0.38	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมและรายข้อ
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
ประโยชน์ที่ได้จากรูปแบบการประเมินมีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลา และค่าใช้จ่าย รูปแบบการ
ประเมินสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในการประเมินองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
รูปแบบการประเมินมีความสะดวกในการประเมิน ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผลรูปแบบ
การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ด้านความเหมาะสม

อันดับ	ด้านความเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพบริบท ขององค์กร	4.18	0.64	มาก
2	รูปแบบการประเมินมีความยุติธรรม	4.13	0.66	มาก
3	รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมในการ ประเมินตามส่วนประกอบของการประเมิน	4.05	0.69	มาก
4	รูปแบบการประเมินมีความสมบูรณ์ภายใต้ กิจกรรมการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.03	0.71	มาก
5	รูปแบบการประเมินมีเกณฑ์การตัดสินที่ยอมรับได้	4.03	0.84	มาก
6	ผู้ประเมินตามที่ระบุในรูปแบบการประเมิน มีความเหมาะสมและน่าเชื่อถือ	3.95	0.72	มาก
6	รูปแบบการประเมินไม่ขัดต่อประเพณีวัฒนธรรม	3.95	0.72	มาก
8	รูปแบบการประเมินมีความสอดคล้องกับนโยบาย ขององค์กร	3.87	0.70	มาก
9	รูปแบบการประเมินคำนึงถึงผลกระทบ ของผู้เกี่ยวข้องจากการประเมิน	3.82	0.60	มาก
10	สิ่งที่มุ่งประเมินในรูปแบบการประเมิน มีความชัดเจน	3.77	0.71	มาก
11	การรายงานผลการประเมินไม่ทำให้ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ประเมินได้รับความเสียหาย	3.74	0.72	มาก
รวม		3.96	0.37	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความเหมาะสม โดยรวมและรายข้อ
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพบริบทขององค์กร รูปแบบการประเมินมีความยุติธรรม
และรูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมในการประเมินตามส่วนประกอบของการประเมิน
ตามลำดับ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของประสิทธิผลรูปแบบ
การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ด้านความถูกต้อง

อันดับ	ด้านความถูกต้อง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	รูปแบบการประเมินมีขั้นตอนเป็นระบบ	4.28	0.65	มาก
2	การรายงานผลการประเมินถูกต้อง ตรงกับสภาพความเป็นจริง	4.23	0.74	มาก
3	การรายงานผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีหลักฐานข้อมูลมารองรับ	4.18	0.64	มาก
4	รูปแบบการประเมินให้สารสนเทศที่เพียงพอ ต่อการตัดสินใจคุณภาพการบริหารการจัดการศึกษา ขององค์กร	4.15	0.78	มาก
5	การรายงานผลเป็นระบบขั้นตอน	4.10	0.68	มาก
6	มีการวัดและประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง	4.03	0.78	มาก
7	มีเกณฑ์การแปลผลคะแนนที่เข้าใจได้ตรงกัน	3.95	0.69	มาก
	รวม	4.13	0.23	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความถูกต้อง โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบการประเมินมีขั้นตอนเป็นระบบ การรายงานผลการประเมินถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริงและการรายงานผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีหลักฐานข้อมูลมารองรับตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 8 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการวิจัยและการประเมินผล จำนวน 8 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้อำนวยการกองการศึกษาจำนวน 7 คน ผู้ประเมินจากท้องถิ่นจังหวัด จำนวน 9 คน และองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 3 แห่ง และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ บุคลากร ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 30 คน และผู้ประเมินจากท้องถิ่นจังหวัด จำนวน 9 คน

การดำเนินการวิจัยมี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนา รูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปผลได้ดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการประเมินเชิงระบบที่เน้นการตัดสินคุณค่า มีโครงสร้าง 3 ส่วน ดังนี้
วัตถุประสงค์ในการประเมิน คือ เพื่อประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สิ่งที่มุ่งประเมิน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้มีรายการประเมินตัวบ่งชี้ละ 5 รายการ และมีน้ำหนักคะแนนตัวบ่งชี้ละ 5 คะแนน ดังนี้

มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร (Material)

ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส

ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่

ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์

ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร (Man)

ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง

ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถ ในการบริหารงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากร อย่างมีส่วนร่วม

วิธีดำเนินการประเมิน

ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด

ระยะเวลาการประเมิน ประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา

การรายงานผลการประเมิน ทำในรูปแบบเอกสารรายงานการประเมิน

การตัดสินการประเมิน มี 2 ระดับ ได้แก่ การตัดสินผลการประเมินตาม

มาตรฐาน และการตัดสินคุณภาพโดยรวม

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความ เป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม ตามลำดับ

2.1 ด้านการใช้ประโยชน์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สารสนเทศจากการประเมิน ตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีความครอบคลุม ในการประเมิน และผลการประเมินที่ได้จากรูปแบบสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนา การทำงานได้ ตามลำดับ

2.2 ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้จากรูปแบบการประเมินมีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในการประเมินองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรูปแบบการประเมินมีความสะดวกในการประเมิน ตามลำดับ

2.3 ด้านความเหมาะสม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพบริบทขององค์กร รูปแบบการประเมินมีความยุติธรรม และรูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมในการประเมินตามส่วนประกอบของการประเมิน ตามลำดับ

2.4 ด้านความถูกต้อง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบการประเมิน มีขั้นตอนเป็นระบบ การรายงานผลการประเมินถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง และการรายงานผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีหลักฐานข้อมูลมารองรับ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

1. การสร้างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์และสอบถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้โครงสร้าง 3 ส่วน ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน และวิธีดำเนินการประเมิน ทั้งนี้เนื่องมาจากการวิจัยในขั้นต้นมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้กรอบการสัมภาษณ์ คือการกำหนดวัตถุประสงค์ จุดเน้นหรือจุดเน้นหรือสิ่งที่มีประเมิน (ในด้านบริบท ด้านปัจจัยด้านกระบวนการ และด้านอื่น ๆ) และวิธีดำเนินการประเมิน เสร็จแล้วดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่าควรมีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วต้องมีผลย้อนกลับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาต่อไป ในการประเมินต้องประเมินกระบวนการบริหารจัดการทั้งระบบตั้งแต่การวางแผนการจัดการศึกษาการดำเนินงาน การตรวจสอบกำกับติดตามและการนำผลย้อนกลับไปปรับปรุงพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยได้นำสาระที่ได้ไปร่างรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย 1. วัตถุประสงค์ในการประเมิน เพื่อประเมินการ

บริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. สิ่งที่มีประเมิน มี 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management) มาตรฐานด้านการบริหาร ทรัพยากร (Material) มาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร (Man) 3. วิธีดำเนินการประเมิน กำหนดผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่น จังหวัด ระยะเวลาการประเมินทำการประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา การรายงานผลการประเมินทำ ในรูปแบบเอกสารรายงานการประเมิน ในขั้นตอนการสอบถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการ ประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในขั้นตอน นี้พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในตัวบ่งชี้ ด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการ ด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบว่าควรแยก ประเมินด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และด้านอาคารสถานที่ ผู้วิจัยจึงได้แยกประเด็นตามที่คุณเชี่ยวชาญ เสนอแนะ ในรายการที่มีการประเมินทุกภาคเรียนมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้อยู่ใน ระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยที่ได้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือค่าเฉลี่ยต้องมากกว่า 3.51 จึงตัด รายการประเมินทุกภาคเรียนทิ้งไป และผู้เชี่ยวชาญบางคนเสนอแนะว่าการประเมินสิ้น ภาคเรียนอาจไม่ได้ข้อมูลครอบคลุมในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งการดำเนินงานของ ปฏิทินการศึกษาจะนับเป็นปีการศึกษา ในรายการประเมินจึงเป็นการประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา โดยการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ในการประเมิน เพื่อประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการประเมินผลเป็นกระบวนการกำหนด รูปแบบในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และตัดสินใจทางเลือกที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ การประเมินผลช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการ ปฏิบัติงานเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ ซึ่งภารกิจด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษาของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อปท.) ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2547: 1-3) จึงต้องมีการพัฒนารูปแบบการประเมินการ บริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานทาง การศึกษาภายในองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป สอดคล้องกับสมคิด พรหมจ้อย (2550: 50) ที่กล่าวว่า การประเมิน เป็นการตรวจสอบผลที่คาดหวังว่าให้เกิดขึ้นหรือไม่ ทั้งยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล สารสนเทศ และข่าวสารต่างๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่าง ถูกต้อง และเป็นกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าและโครงการนั้น เพราะการประเมินโครงการจะ

ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 สิ่งที่มีประเมิน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ การกำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ด้าน ประกอบด้วย มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management) มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร (Material) และมาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร (Man) ด้านละ 4 ตัวบ่งชี้ โดยการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

เนื่องจากปัจจัยของความสำเร็จในการบริหารจัดการคุณภาพของการบริหารจัดการ การศึกษาจะต้องมีการจัดการ (Management) คือความรู้เกี่ยวกับการจัดการ เช่น การบังคับบัญชา การกำหนดขอบข่ายงานอำนาจหน้าที่ บุคลากรหรือคน (Man) เป็นผู้ที่ปฏิบัติภารกิจและ กิจกรรมต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน มีวัสดุ อุปกรณ์หรือสิ่งของ (Materials) วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้หรือสิ่งของที่นำมาใช้ผลิตและบริการรวมถึงอาคารสถานที่ มีงบประมาณนำมาใช้ในการ ดำเนินการและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งการที่จะทราบว่าการบริหารงานมีคุณภาพอย่างไรนั้น การประเมินทำให้ผู้บริหารทราบข้อมูลต่าง ๆ ของการทำงานกับข้อมูลที่เป็นผลสำเร็จและความ ล้มเหลว ซึ่งในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ประกอบด้วยการบริหารงาน การบริหารทรัพยากร และการบริหารบุคลากร ซึ่งทั้ง 3 ด้านมีความจำเป็นในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากการ บริหารงาน (Management) เป็นนโยบายหรือกระบวนการทำงานของผู้บริหารที่จะต้อง บริหารงานโดยอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้บริหาร เพื่อให้งาน บรรลุเป้าหมาย ซึ่งนับเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎีไปปรับใช้ในการ ปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงความสามารถที่ผู้บริหารใช้ในการ ติดต่อดสื่อสาร ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ และเลือกวิธีการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานทุกประเภทในทุกองค์กรจำเป็นต้องมีปัจจัยหรือทรัพยากรพื้นฐานทางการบริหาร ส่วนการบริหารงบประมาณต้องมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการ บริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 16) และการบริหารงานบุคคลเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการบริหาร ซึ่งการทำให้คนทำงานให้เกิดผลดีที่สุด สั้นเปลืองงบประมาณน้อยที่สุด คนที่ปฏิบัติงานได้รับความ สุข มีความพอใจที่จะปฏิบัติงานนั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือการบริหารงานให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน โดยอาศัยเทคนิคการคัดเลือกบุคคลเข้า ทำงานให้เหมาะสม และพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่แล้วให้มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานให้เกิด ประโยชน์ ได้รับผลตอบแทนเป็นที่พอใจและมีความสุขในการทำงาน ผู้บริหารจึงควรให้ ความสำคัญต่อการบริหารงานบุคลากร จะต้องดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือบุคลากรให้ปฏิบัติงาน

อย่างเต็มความสามารถ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะทำให้การดำเนินงานขององค์กร บรรลุเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 4) สอดคล้องกับกิติมา ปริดีดิลก (2545: 118) ที่ให้ทัศนะว่า การบริหารงานการเงินให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหาร จะต้องคำนึงถึงหลักการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องใช้เงินให้เพียงพอกับความต้องการ ต้องแยกประเภท และรวมเอกสารบัญชี เพื่อใช้ง่ายต่อการตรวจสอบ และควร ถูกต้องตามความเป็นจริง สอดคล้องกับจันทราณี สงวนนาม (2545: 123) ที่กล่าวว่าผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กร ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดในการจัดศึกษา เพราะความสำเร็จของการบริหารขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ สอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (2541: 13-15) ที่ได้กล่าวว่าการพัฒนาระบบการทำงานต้องมีการจัดโครงสร้างองค์การคือการจัดโครงสร้างงานที่ประกอบด้วย การกำหนดตำแหน่งงาน การจัดกลุ่มงานเป็นหน่วย เป็นแผนก หรือเป็นกอง การมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน โครงสร้างที่ดีจึงต้องสามารถชี้ชัดได้ว่าใครต้องทำงานใดและใครต้องรายงานต่อใคร ซึ่งช่วยให้เกิดระเบียบในขณะปฏิบัติงานได้อย่างดี กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดคนเข้าทำงานเพื่อให้ได้คนดีมีความสามารถพร้อมก็คือ การทำการคัดเลือก ปฐมนิเทศ การอบรมและพัฒนาบุคคล ตลอดจนการประเมินงานและการจัดระบบรางวัลตอบแทนต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน และการริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะทุ่มเทการทำงานในองค์กรเป็นอย่างดีตลอดไป

1.3 วิธีดำเนินการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด ระยะเวลาการประเมินประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา การรายงานผลการประเมิน ทำในรูปแบบเอกสารรายงานการประเมิน การตัดสินการประเมิน มี 2 ระดับ ได้แก่ การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐาน และการตัดสินคุณภาพโดยรวม ทั้งนี้เนื่องมาจากการสัมมนาและการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ ถือว่าเป็นกลไกที่ใช้ในการควบคุมตรวจสอบคุณภาพในองค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นจุดเด่นจุดด้อยที่จะนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในองค์กรเป็นระบบที่อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐาน ที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า การบริการด้าน การศึกษามีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนด และควรมีการประเมินภายในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ว่าการประเมินภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้น ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการหรือยุทธศาสตร์ที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้อง

หรือผู้มีส่วนร่วมในการประเมินมีจิตสำนึกตระหนักถึงคุณค่าของการประเมินภายในและเห็นความสำคัญ เกิดความพร้อมตลอดจนได้รับรู้เข้าใจถูกต้องตรงกัน โดยถือว่าการประเมินภายในเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกัน และนำผลที่ได้มาพัฒนาการศึกษา ตลอดจนเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ดังนั้นจึงได้ประเด็นสรุปในส่วนผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ซึ่งผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด ระยะเวลาการประเมินต้องมีประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา และการรายงานผลการประเมิน ทำในรูปแบบเอกสารรายงาน การประเมิน รวมทั้งมีการรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2542: 10) ที่กล่าวว่า การตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินงาน เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนา แล้วจัดทำรายงานการจัดการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน และการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบและควบคุมคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด แล้วจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งในการบริหารจัดการศึกษาต้องมีกระบวนการวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม และใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ตัวผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและทิศทางในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ รวมทั้งบุคลากรที่มีประสิทธิภาพย่อมทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ ปัจจัยด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารการจัดการศึกษา หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมสามารถทำให้แผนงานโครงการต่าง ๆ ดำเนินไปตามเป้าหมาย

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสมตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สร้างขึ้นจากการสัมภาษณ์และสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา และการวัดและประเมินผล รวมทั้งผ่านการวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ ประสิทธิภาพของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ผู้ที่นำรูปแบบการประเมินไปใช้เห็นความสำคัญของการประเมินเนื่องจากการประเมินตามรูปแบบจะได้รับประโยชน์ในทุกขั้นตอน เริ่มจากการตรวจประเมินตนเอง ผู้บริหารจะทราบถึงสภาพที่แท้จริงว่าระบบการบริหารจัดการของตนยังขาดตกบกพร่องในเรื่องใด จึงสามารถกำหนดวิธีการและเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ซึ่งนับเป็นประโยชน์ต่อการนำไปวางแผนปรับปรุงองค์กรให้สมบูรณ์มากขึ้นต่อไป แต่ผู้ถูกประเมินบางคนแม้จะเห็นว่าการประเมินมีประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร แต่ก็อาจวิตกกังวลถึงผลการประเมินว่าจะส่งผลกระทบต่อตนทั้งกังวลว่ารายงานผลการประเมินอาจทำให้ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ประเมินได้รับความเสียหาย ซึ่งในการประเมินจะไม่มีกระบวนการขู่ผู้ให้ข้อมูลและผลการประเมินที่ได้จะเน้นไปที่การนำผลย้อนกลับให้ผู้รับการประเมินสะท้อนภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำงานในอีกมุมมองเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงระบบและพัฒนาบุคลากร ทั้งจรรยาบรรณผู้ประเมินต้องมีความเที่ยงตรงเป็นกลาง ประเมินสิ่งที่พบตามความเป็นจริง อย่างมีเหตุผลและหลักฐานสนับสนุน ไม่ใช่ความรู้สึก หรือลำเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มีการรักษาความลับของข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคลที่ได้รับจากการประเมิน และในระหว่างการประเมินหรือประเมินเสร็จสิ้นผู้ประเมินต้องมีการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้อย่างชัดเจนและเปิดเผยถึงผลการประเมินสอดคล้องกับศิริพร เพ็ชรมณี (2552) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือหรือองค์ประกอบหนึ่งในกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่องค์ประกอบต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งยังมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนงานขององค์กร ซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินสามารถนำไปใช้ประโยชน์นับตั้งแต่ กระบวนการสรรหา การคัดเลือกบุคลากร สำหรับการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรในด้านต่าง ๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานทราบจุดเด่นจุดด้อย ระดับขีดความสามารถ และศักยภาพของพนักงานผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร (2546: 169) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพมีความเกี่ยวข้องกับผลของงานที่องค์การพึงประสงค์ หรือหมายถึงความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

ในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนที่วางไว้ตามขั้นตอนที่ปรากฏในคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วิจัยเลือกองค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 แห่ง ซึ่งมีข้อตกลงเบื้องต้นคือเป็นองค์กรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้บริหารตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา และบุคลากรในองค์กรมีความยินดีและให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย ในขั้นตอนนี้มีปัญหาและอุปสรรคคือท้องถิ่นจังหวัดบางแห่งที่สุ่มได้ไม่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยระบุเหตุผลว่าไม่ใช่หน้าที่ของตน บางแห่งให้ความร่วมมือในการติดต่อประสานงานกับผู้ถูกประเมินแต่ให้ผู้วิจัยเข้าไปดำเนินการประเมินเอง ซึ่งไม่ใช่กระบวนการวิจัยที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการ

วิจัย ผู้วิจัยจึงต้องหากลุ่มเป้าหมายแห่งใหม่ที่ทำให้ความร่วมมือในการวิจัยที่เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา และเห็นความสำคัญของการพัฒนาเชิงวิชาการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

2.1 ด้านการใช้ประโยชน์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สารสนเทศจากการประเมิน มีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีความครอบคลุมในการประเมิน และผลการประเมินที่ได้สามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาการทำงานได้ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สามารถดำเนินการกิจต่าง ๆ ไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้องค์กรได้ค้นพบปัญหาที่กำลังประสบอยู่และทำให้สามารถแก้ปัญหาที่นั้น ๆ ได้ตรงจุด ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยการบริหารที่เป็นระบบให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กรและต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด นั่นคือผู้บริหารจะต้องดำเนินการตามกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ การที่จะตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งต้องมีข้อมูลด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ แต่การที่จะต้องรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ตัดสินใจให้ครบถ้วนนั้น ลำพังตัวผู้บริหารย่อมไม่มีเวลาเพียงพอ จึงจำเป็นต้องมอบหมายงานหรือจัดหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ตามที่ต้องการและจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ซึ่งการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถให้สารสนเทศจากการประเมินที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร มีความครอบคลุมในการประเมิน และผลการประเมินที่ได้จากรูปแบบสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาได้ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการใช้ประโยชน์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับครุฑิต มาลัยวงศ์ (2548: 3) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อหน่วยงานเป็นระบบที่ช่วยให้ผู้บริหารของ บริษัทและหน่วยงาน สามารถเข้าใจสถานการณ์และการดำเนินงานของบริษัทหรือหน่วยงานได้อย่างถูกต้องตรงกับความจริงมากที่สุดสามารถมองเห็นปัญหาที่กำลังเกิดได้อย่างถ่องแท้ และที่สำคัญคือสามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาและคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาด้วยวิธีนั้น ๆ ได้ สารสนเทศยังเป็นพื้นฐานในการปรับมาตรฐานขององค์กรให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับณรงค์ บุญมี (2548: 32) ที่กล่าวว่า การที่ผู้บริหารจะตัดสินใจได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น องค์ประกอบที่สำคัญก็คือข้อมูลสารสนเทศ ก่อนที่จะตัดสินใจแต่ละครั้งนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ ตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่ตนเองตัดสินใจ ไม่ว่าจะเรื่องราวที่นั้น ๆ จะยุ่งยากสลับซับซ้อนหรือเป็นเรื่องง่าย โดยทั่วไปการสร้าง ความมั่นใจให้กับผู้บริหารว่าตนเองตัดสินใจถูกต้องก็ด้วยการใช้ข้อมูลไม่ผิดพลาดการที่ผู้บริหารตัดสินใจโดยไม่ใช้ข้อมูลเลยนั้น นับว่าเป็นการเสี่ยงต่อการผิดพลาดมาก

2.2 ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้จากรูปแบบการประเมินมีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในการประเมินองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรูปแบบการประเมินมีความสะดวกในการประเมินตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่ออนาคตขององค์กร ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรจึงเป็นสิ่งจำเป็นและส่งผลกระทบต่อการทำงาน เพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ดี ซึ่งรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและนำไปใช้ในการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จริง จึงทำให้ผู้ใช้รูปแบบเห็นประโยชน์ในการใช้รูปแบบการประเมิน และรูปแบบการประเมินมีความสะดวกในการประเมิน ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับบทลักษณะเพิ่มเติมชาติ (2548: 8) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานมีวัตถุประสงค์มากกว่าเพื่อจ่ายค่าตอบแทนแก่พนักงาน เพราะผลที่ได้จากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานมีคุณค่าต่อการพัฒนาและมีคุณค่าต่อการบริหารงาน เนื่องจากใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรของหน่วยงานอย่างเป็นธรรม สามารถพิจารณาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรและช่วยวิเคราะห์ปัญหาขององค์กรในด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับอรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551: 313) ที่กล่าวว่า เครื่องมือวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเชิงประจักษ์มายืนยันสมมติฐานการวิจัย หรือตอบคำถามการวิจัยได้ตรงประเด็น เครื่องมือที่ดีควรมีคุณสมบัติที่สามารถนำไปใช้ได้สะดวก ประหยัด คุ้มค่า กล่าวคือต้องไม่ยุ่งยากในการนำไปใช้

2.3 ด้านความเหมาะสม โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพบริบทขององค์กร รูปแบบการประเมินมีความยุติธรรม และรูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมในการประเมินตามส่วนประกอบของการประเมิน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการประเมินให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ทั้งด้านการจัดสรรทรัพยากร รวมถึงการบริหารจัดการโดยรวม มีการวิเคราะห์ในเรื่องความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประเมินได้ข้อมูลที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพบริบทขององค์กร มีความยุติธรรม และเหมาะสมในการประเมิน ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความเหมาะสม โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2541: 42-47) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือ

กิจกรรมต่าง ๆ อาจมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารซึ่งประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้นในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิด สติปัญญา ก็คือ การให้มีส่วนร่วม การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้นบุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติภารกิจเป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพันต่อกิจกรรมและองค์การในที่สุด

2.4 ด้านความถูกต้อง โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบการประเมินมีขั้นตอนเป็นระบบ การรายงานผลการประเมินถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง และการรายงานผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีหลักฐานข้อมูลมารองรับ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สร้างขึ้นโดยการสัมภาษณ์และสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องและผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา การวิจัย การวัดผลและประเมินผล รวมทั้งผ่านการวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้รูปแบบการประเมินมีขั้นตอนเป็นระบบ มีการรายงานผลการประเมินถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง และการรายงานผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากทุกรายการมีหลักฐานข้อมูลมารองรับ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความถูกต้อง โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551: 313-314) ที่กล่าวว่า เครื่องมือวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเชิงประจักษ์มายืนยันสมมติฐานการวิจัย หรือตอบคำถามการวิจัยได้ตรงประเด็น เครื่องมือที่ดีควรมีคุณสมบัติที่สามารถนำไปใช้ได้สะดวก ประหยัด คุ่มค่า กล่าวคือต้องไม่ยุ่งยาก ในการนำไปใช้และควรมีความเป็นปรนัยสูง คือมีความชัดเจนในการใช้ภาษาทำให้ทุก ๆ คน ตีความได้เป็นอย่างดีเดียวกันทั้งหมด ทั้งในตัวคำถาม คำตอบ และวิธีการตรวจให้คะแนน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบไปใช้ควรคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประเมินคือการสนับสนุนของผู้บริหาร และเจตคติของบุคลากรต่อการประเมิน ดังนั้นควรมีการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญในการประเมิน และกระบวนการประเมินให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรให้สามารถร่วมมือกันในการประเมินเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2. จากการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและท้องถิ่นจังหวัดให้ความร่วมมือในการใช้รูปแบบ ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำผล

การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สร้างขึ้น
ไปใช้อย่างต่อเนื่อง

3. เมื่อมีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ท้องถิ่นจังหวัด
ควรรายงานผลการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ให้หน่วยงานที่ถูกระเมินทราบ เพื่อจะได้นำข้อมูลสารสนเทศไปเป็นแนวทาง
ในการพัฒนาส่วนที่บกพร่องขององค์กรต่อไป

4. ในการประเมินแต่ละครั้งบางตัวบ่งชี้อาจประเมินได้ก่อนสิ้นปีการศึกษา ดังนั้น
ในการกำหนดระยะเวลาการประเมินบางองค์กรผู้ประเมินอาจประยุกต์ใช้รูปแบบให้เหมาะสมกับ
สภาพบริบทขององค์กร

5. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรมีการติดตามการนำผลการประเมินไปใช้
ในการเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ เพื่อปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องและ
รักษาคุณภาพการดำเนินงานการบริหารการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

6. ผู้ประเมินอาจประยุกต์ใช้รูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพเทคโนโลยีปัจจุบันโดยไม่
เน้นการประเมินโดยใช้เอกสารเพียงอย่างเดียว โดยการประเมินอาจให้ผู้ถูกระเมิน ส่งข้อมูลที่
ต้องการทางช่องทางเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เช่น อีเมล เฟสบุค เว็บไซต์ หรือช่องทาง
อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการนำผลการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปใช้ในการพัฒนาองค์กร

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินการบริหารการจัด
การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ควรมีการพัฒนาแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ใช้ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาล เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล
ที่มีการจัดการศึกษาควรมีระบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2542). *การประเมินผลจากสภาพจริง*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กิติมา ปรีดีดิถก. (2545). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ ฯ: เอลโล่การพิมพ์.
- กฤษณา คิตดี. (2547). *การพัฒนารูปแบบประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*.
ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กฎกระทรวง. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2547. (2547, 1 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*.
เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 59ก. หน้า 1-3.
- กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2551.
(2551, 26 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 125 ตอนที่ 125ก. หน้า 1-7.
- กรมวิชาการ. (2545). *รายงานประเมินคุณภาพการศึกษาปี 2544*. (เอกสารอัดสำเนา).
- กรมสามัญศึกษา. (2542). *แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2552ก). *ระเบียบ กฎหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวกับการ
การจัดทำแผนและงบประมาณทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน.
- _____. (2552ข). *ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด*. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2552
จาก www.thailocaladmin.go.th.
- _____. (2551). *รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2551*. กรุงเทพฯ ฯ: สำนัก
ประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น.
- _____. (2549). *เครื่องมือประเมินมาตรฐานการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน.
- _____. (2548). *มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อาสาสมัคร
ศึกษาดินแดน.
- _____. (2543). *รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน.

- คณะกรรมการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ ฯ: บริษัทเซเวน พรินต์ติ้งกรุ๊ป ครรชิต มัลย์วงค์. (2548). *ก้าวไกลไปกับคอมพิวเตอร์ สารระคอมพิวเตอร์ที่ข้าราชการต้องรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ: ไทยเจริญการพิมพ์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ: บั๊ค พอยส์.
- ชินภัทร ภูมิรัตน. (2538). *การพัฒนาดัชนีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ชนม์ชกรณั วรรณทร์. (2549). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประเมินแบบเสริมพลัง*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษาดุขฎฐิบัณทิต (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ: บัณทิตวิททยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2529). *เทคโนโลยีการศึกษา หลักและแนวปฏิบัติ*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดรุณี รุจกรกานต์และคณะ. (2537). *การสร้างหลักสูตรอบรมเยาวชนให้เป็นผู้ผู้นำในการรณรงค์ป้องกันการติดเชื้อเอดส์*. ขอนแก่น: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2547). *การพัฒนารูปแบบประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอก สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษาดุขฎฐิบัณทิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). พิษณุโลก: บัณทิตวิททยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีศิลป์ กุลนภาดล. (2547). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารกิจการที่ดีสำหรับการเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษาดุขฎฐิบัณทิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ: บัณทิตวิททยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. (2543). *การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ ฯ: อรุณการพิมพ์.
- ทิวารักษ์ เสรีภาพ. (2548). *การพัฒนารูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวะเอกชน โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนอาชีวะศึกษาเอกชน*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษาดุขฎฐิบัณทิต (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา). พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ ฯ: บริษัทด้านสุทธนาการพิมพ์.
- ธวัช เต็มฉนวน. (2548). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษาดุขฎฐิบัณทิต (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ: บัณทิตวิททยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2549). *การวิจัยปฏิบัติการ*. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. (2540). *วิทยาการบริหารสำหรับนักบริหารมืออาชีพในยุคโลกาภิวัตน์*.
กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2541). *หลักการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ ฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการบริหารและ
การจัดการเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ: ชารอักษร.
- _____. (2541). *สถิติการศึกษาและแนวโน้ม*. กรุงเทพฯ ฯ: การวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพรณ์ หะวานนท์. (2536). *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ ฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นาดยา ปิลันธนานนท์. (2542). *การศึกษาตามมาตรฐาน : แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ ฯ:
สำนักพิมพ์แม็ก.
- นงลักษณ์ เพิ่มชาติ. (2548). *การประเมินผลการปฏิบัติงาน*. ราชบุรี: คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ณรงค์ บุญมี. (2548). *การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนและช่วยบริหารในสถานศึกษาปฏิรูป
การศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2540). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ ฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2543). *นโยบายการวางแผน: หลักการและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ ฯ:
เนติกุลการพิมพ์.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2545). *การวิจัยปฏิบัติการ: การเรียนรู้ของครูและการสร้างพลังร่วม
ในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ ฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ. (2550). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หมวดวิชา
พัฒนาทักษะชีวิต 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อ
เสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาออกโรงเรียนในทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง.
ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่)*. กรุงเทพฯ ฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540. (2540, 31 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*.
เล่มที่ 114 ตอนที่ 62ก. หน้า 17-22.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545. (2545,
19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74ก. หน้า 6-27.

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (2542, 17 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 114ก. หน้า 5-17.
- พงศ์ชิต ชิตพงศ์. (2552). ประวัติการศึกษาท้องถิ่น. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2552 ที่มาของข้อมูล, www.thailocaladmin.go.th.
- พัฒน์ บุญยรัตนพันธ์. (2535). งานปกครองและพัฒนาของผู้ว่าดีเด่น. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย.
- พิณสุดา สิริธรรังศรี. (2546). การนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญพิชชา รัตนบำรุง. (2548). การพัฒนารูปแบบพอดโฟลิโอ (portfolio) สำหรับการวัดประเมิน เพื่อยอมรับความรู้และประสบการณ์. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พลสุข หิงคานนท์. (2540). การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัด กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหาร การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวดี ราชชัยกุล. (2549). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐสภา. (2552). แถลงนโยบายคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีแถลง ต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 29 ธันวาคม 2551. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2552 จาก www.cabinet.thaigo.th
- รัตนะ บัวสนธ์. (2540). การประเมินผลโครงการวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพฯ ฯ ดันอ้อแกรมมี.
- รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2546). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหาร การศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่งนภา นุตราวรงค์. (2547). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน. กรุงเทพฯ ฯ สำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.
- รุจา รอดเข้ม. (2547). การพัฒนารูปแบบประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข ประยุกต์ตามแนวทางการประเมินองค์กรแบบสมดุล. ปรินญาณิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เรืองชัย จรุงศิริวัฒน์. (2554). เทคนิคการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน. ขอนแก่น : ศูนย์ผลิต เอกสาร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์. (2546). การวางแผนกลยุทธ์ เล่ม 2 : ศิลปะการกำหนดแผนองค์กร
สู่ความเป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และ โยธิน แสงดี. (2536). การสนทนากลุ่ม : เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ.
กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณรัตน์ ใจชื้อกุล. (2547). การพัฒนารูปแบบการควบคุมคุณภาพการแปลงหลักสูตร
ไปสู่การสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก.
ปริญญาณิพนธ์การศึกษาดุฎฐิบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ ฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี และ สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. (2546). แนวทางการจัดทำและพัฒนามาตรฐาน
การศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิก.
- ศิริชัย กาญจนवासี. (2550). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร เพ็ชรธณี. (2552). การประเมินผลการปฏิบัติงาน. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี: สำนักพิมพ์
จตุพร การพิมพ์.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2531). การประเมินโครงการ : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ฯ :
กองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน กรมการศึกษาออกโรงเรียน.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2539). การนำเสนอรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพแบบมุ่งคุณภาพ
ทั้งองค์การในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุฎฐิ
บัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง.
เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สมศักดิ์ สินธุเวชญ์. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : วัฒนาพานิช.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาน อัครภูมิ. (2537). การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุฎฐิบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เสรี ชัดรัมย์. (2538). แบบจำลอง. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ ฯ: บริษัทพิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน*. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ ก.พลพิมพ์ (1996).
- สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2540). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. ตราไว้ ณ วันที่ 11 ตุลาคม พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศ*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2552. จาก <http://www.onec.go.th>.
- _____. (2550). *รายงานผลการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ ฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การนำมาตราฐานสู่โรงเรียนและห้องเรียน เล่ม 3*. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ ฯ: สกายบุ๊กส์.
- _____. (2543). *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- _____. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ ฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค .
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *รายละเอียดการถ่ายโอนภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการตามแผนปฏิบัติการกำหนดขึ้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน. (2547). *มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์พิจารณาเพื่อการประเมิน คุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2547*. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำราญ มีแจ้ง. (2544). *การประเมินโครงสร้างทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ: นิชิน แอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- สุทัศน์ ขอบคำ. (2539). *รูปแบบการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุวิมล ตั้งสัจพจน์ และกุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). *การประเมินผลงานสะสมทางพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอดิสัน เพอร์สโพรดักส์ จำกัด.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2544). *คู่มือการประเมินผลภายในสถานศึกษา : การออกแบบการประเมินผลภายใน*. กรุงเทพฯ: บริษัทเซเว่นพรีนติ้งกรุ๊ป .
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2541). การกระจายอำนาจทางการศึกษา Educational decentralization. *วารสารราชบัณฑิตยสถาน*, 23: 42-47.
- อดุลย์ ไบกุหลาบ. (2550). *การศึกษาด้านนี้ความสอดคล้องของผู้ประเมินสำหรับข้อมูลจัดประเภท*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อมรรัตน์ ลาคำเสน. (2533). *การพัฒนาดัชนีรวมเพื่อบ่งชี้สภาพทางการการประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัจฉรา จันทร์ฉาย. (2546). *คู่มือการวางแผนกลยุทธ์และการจัดทำ BSC (Balanced scorecard)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). *วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ฟันนี้พับบลิชชิง.
- อัมพร พงษ์กัสนานันท์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการศึกษาดูดชีวิต*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Alkin, M.C. (1969). "Evaluation Theory Development". *Evaluation Comment*. 2(1) : 2-9.
- Ashworth, A. & Harvey, R.C. (1994). *Assessing Quality in Future and Higher Education*. London: Jessica Publisher.
- Bardo, J.W. and Hartman, J.J. (1982). *Urban Sociology : A Systematic Introduction*. U.S.A.: F.E.Peacock Publishers,Inc.
- Burry-Stock J. A., Shaw D. G., Laurie C. and Chissom B. (1996). "Rater Agreement Indexes for Performance Assessment," *Educational and Psychological Measurement*. 56 : 251-262.
- Cohen, J. (1960). "A Coefficient of Agreement for Nominal Scales," *Educational and Psychological Measurement*. 20 : 37-37.

- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. United States of America : Kingsport.
- Hill, Y.M. & Dewer, K. (1996) "Nursing Access to Higher Education : A Quality Product." *In Quality Assurance in Education*. 4(2) : 21-27.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2001). *Educational Administration Theory, Research and Practice*. 4^{ed}. Singapore : McGraw-Hill.
- Johnstone, J.N. (1981). *Indicators of education system*. London: Unesco.
- Joseph, M. & Juseph, B. (1997). *Service Quality in Education : A Student Perspective*. *Quality Assurance in Education*. 5 (1) : 15-21.
- Keeves, P.J. (1988). *Educational Research, Methodology and Measurement : An International Handbooks*. Oxford : Pergamon Press.
- Kirkpatrick, D.L. (1978). "Evaluation In-House Training Program " *Training and Development Journal*. 32(9) : 6-9.
- _____. (1975). 'Techniques for Evaluating Training Programs'. Evaluating training programs in D. L. Kirkpatrick (ed.) Alexandria, VA : ASTD.
- Landis, J. R. and Koch G. G. (1977). "The Measurement Interrater Agreement for Categorical Data," *Biometrics*. 45(10) : 957-967.
- Morgan, D.L. (1997). *Focus group as qualitative research*. London : SAGE Publications.
- Provus, M. (1971). *Discrepancy Evaluation for Education Program Improvement and Assessment*. Berkerly, CA : McCuthen.
- Smith, E.W. and Others. (1980). *The Education 's Encyclopedia*. New York : Prentice-Hall.
- Stake, R.E. (1967). *The Countenanncce of Education Evaluation*. Teacher Colege Record.
- Stufflebeam, D.L. (2001). *Evaluation Models*. San Francisco : Jossey-Bass.
- _____. (1999). *Foundational Models for 21st Century Program Evaluation*. Michigan : The Occasional Paper Series.
- Tan, D.L. (1992) "A Multivariate approach to the Assessment of Quality." *Research in Higher Education*. 33(2) : 205-226.
- Torsten, H. & Neville, T.P. (1994). *The International Encyclopedia of Education*. 7^{ed}. Great Britain : BPC Wheatons.
- Tyler, R.W. (1969). *Education Evaluation : New Roles, Means*. Chicago : University of Chicago Press.

Willer, D. (1986). *Scientific Sociology : Theory and Method*. Englewood Cliff, N.J. :
Prentice – Hall.

_____. (1967). *Scientific sociology theory and method* . New Jersey: Prentice-Hall.

Wilson, B. (1991). *Systems : Concepts, Methodologies and Applications*. 2^{ed} .
New York: John Wiley & Sons.

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างหนังสือราชการ

ที่ ศบ 0519.12/๖๘ 3๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน นายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

เนื่องด้วย นางสาวสุนิษา สาสีพวง นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผล
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ
การประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมี อาจารย์
ดร.สุพร เข้มแข็ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม และ อาจารย์ ดร.สุวรรณ พินแดนนท์
เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณี นี้สืมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดยขอให้ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา/ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา และ
ศึกษานิเทศก์ ตอบแบบสอบถาม เรื่อง การพัฒนาแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุนิษา สาสีพวง ได้เก็บข้อมูล
เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเลข : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-148-0468

ที่ ศธ 0519.12/4636

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ ตุลาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร

เนื่องด้วย นางสาวสุนิษา สาลีพวง นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบ การประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมี อาจารย์ ดร.สุวพร เข้มเฮง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม และ อาจารย์ ดร.สุวรณ พินิตานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ รูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุนิษา สาลีพวง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067, 0-2649-5070 กด 110

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 087-148-0468

ที่ ศธ 0519.12/๐๘๗๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายกฤษณ สุนทรกิจพาณิชย์

เนื่องด้วย นางสาวสุนิชา สาลีพวง นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเมิน การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสม และ อาจารย์ ดร.สุวรรณ พินิตานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุนิชา สาลีพวง และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-148-0468

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/๒31๗ วันที่ ๑๕ ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุนิษา สาลีพวง นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเฝ้า การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม และ อาจารย์ ดร.สุรธรรม ทิมตานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุ่ม และ อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุนิษา สาลีพวง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-942-0510

ที่ มท ๐๘๙๓.๓/ ๗๗๖๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ท้องถิ่นจังหวัด.....

ด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแจ้งว่า นางสาวสุนิษา สาสิทธิ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งได้รับอนุมัติให้ทำปริญญา นิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น” มีความประสงค์ที่จะขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากท้องถิ่นจังหวัด ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม ๒๕๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เห็นว่า การวิจัยดังกล่าวข้างต้นมีประโยชน์ต่อ การพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต จึงขอความร่วมมือท้องถิ่นจังหวัด ดังกล่าวข้างต้นพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยแก่ผู้วิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญนะ เอี่ยมแสง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

ส่วนแผนและงบประมาณทางการศึกษาท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑ - ๓

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑ - ๓ ต่อ ๑๑๒, ๑๑๓

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา

ที่ ๕๒ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อนุมัติให้นางสาว สุนิษา สาสีพวง นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา จัดทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการออกตรวจประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา จากคณะกรรมการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกอบการวิจัย ดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. นายโชคชัย ศรีหิรัญรัตน์ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น เป็นประธานกรรมการ
๒. นางสาวสริน เพียรทำ นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ
๓. นางเครือวัลย์ ภูผา เจ้าพนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งมีหน้าที่ ในการออกตรวจประเมินการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามแบบบันทึกข้อมูลภาคสนามฯ และ รายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)
ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา

คำสั่งจังหวัดระยอง
ที่ ๒๓๙๐/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่า นางสาวสุมิษา สาลีพวง นิติระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ทำ ปรินญาณิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น” มีความประสงค์ที่จะขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

เพื่อให้การดำเนินการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการประเมินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ประกอบด้วย

๑. นายอองอาจ นันทกิจ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น	
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดระยอง	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	
องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง	กรรมการ
๓. นายธีรพันธ์ ศิริปีกมานนท์ นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ	
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดระยอง	กรรมการและเลขานุการ

โดยมีหน้าที่ประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ได้แก่ ข้อมูลตามแบบ “แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด” แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม และคู่มือการประเมินการบริหารจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการระหว่างเดือน กรกฎาคม - ตุลาคม ๒๕๕๕ พร้อมจัดส่ง ให้ผู้จัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยข้างต้น หรือหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายเสนีย์ จิตเกษม)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง

ธีรพันธ์ ศิริปีกมานนท์

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดระนอง

ที่ ๑๕ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง

.....

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งขอความร่วมมือท้องถิ่นจังหวัดพิจารณาให้ความ
อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยแก่ นางสาวสุนิษา สาสีพวง นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและ
วัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา
การประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลและการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การ
บริหารส่วนจังหวัดระนอง ประกอบด้วย

(๑) นายอาคม สุวรรณโน	ท้องถิ่นจังหวัดระนอง	ประธานกรรมการ
(๒) นายภัทรชน ลิ้มสุวัฒน์กุล	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ	กรรมการ
(๓) นางสาวรุ่งตะวัน นันทะยานนท์	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ	กรรมการ

โดยให้คณะกรรมการฯ ทำการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง ตามแบบบันทึกข้อมูลภาคสนามฯ พร้อมทั้งทำการสอบถามความคิดเห็นของ
ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินต่อรูปแบบการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรูปแบบและวิธีการที่กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายอาคม สุวรรณโน)
ท้องถิ่นจังหวัดระนอง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

1. ผศ.ดร.ไพฑูรย์ โปธิสาร	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผศ.ดร.อภิญา อิงอาจ	วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร.ชัยศ ชวระนอง	ผู้อำนวยการศูนย์นครนายก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. ดร.จรรยา จิตรักษ์	ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย
5. ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง	ผู้อำนวยการโรงเรียนนาทรายวิทยาคม กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการประเมิน

1. ผศ.ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. อาจารย์ ดร.กระพั่น ศรีงาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
3. อาจารย์ ดร.อุไร จักร์ตรีมงคล	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร.ปัทมวิชัย (อดุลย์) ไบกุลลาบ	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
5. อาจารย์ ดร.คงรัฐ นวลแบ่ง	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบ การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. อาจารย์ ดร.สุนีย์ เงินยวง	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. อาจารย์ ดร.น้ำผึ้ง อินทะเนตร	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุ่ม	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ให้การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์..... ตำแหน่ง .....

ระดับการศึกษา.....ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา.....ปี

สัมภาษณ์วันที่.....เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553 เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....นางสาวสุนิษา สาลีพวง.....

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารจัดการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ท่านคิดว่าการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์อย่างไร

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น ควรมีจุดเน้นหรือสิ่งที่มุ่งประเมินใด เพื่อตรวจสอบความสำเร็จในการจัดการศึกษา
 ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

2.2.1 ด้านบริบท (Context)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.2 ด้านปัจจัย (Input)

.....
.....
.....
.....
.....

2.2.3 ด้านกระบวนการ (Process)

.....
.....
.....
.....
.....

2.2.5 ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มุ่งประเมิน

.....
.....
.....
.....
.....

2.3 ท่านคิดว่าการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีวิธีดำเนินการประเมิน อย่างไรในประเด็นต่อไปนี้

2.3.1 ท่านคิดว่าผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประเมินควรประกอบไปด้วยภาคส่วนหรือบุคคลใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

2.3.2 ท่านคิดว่าการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการประเมินอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2.3.3 ท่านคิดว่าการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการรายงานผลการประเมินย้อนกลับอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.4 ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการประเมิน มาตรฐานของการประเมิน ตัวบ่งชี้ รายการที่ต้องประเมินตามตัวบ่งชี้ และวิธีการประเมิน สำหรับประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 วัตถุประสงค์ในการประเมิน
  - ตอนที่ 2 มาตรฐานของการประเมิน
  - ตอนที่ 3 ตัวบ่งชี้
  - ตอนที่ 4 รายการที่ต้องประเมินตามตัวบ่งชี้
  - ตอนที่ 5 วิธีการประเมิน
3. การแสดงความคิดเห็นในแต่ละตอน ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทั้ง 2 รายการตามความคิดเห็นของท่าน คือ
  - 3.1 ประเมินความเหมาะสม
  - 3.2 ประเมินความเป็นไปได้
4. โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากการประเมินในแต่ละรายการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบต่อไป
5. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวสุนิษา สาลีพวง
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการประเมิน

การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด

ความเหมาะสม หมายถึง ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ในการประเมิน

ความเป็นไปได้ หมายถึง ความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการประเมิน

ข้อ	วัตถุประสงค์ในการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	เพื่อประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น											

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการประเมิน.....
 .....
 .....
 .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานของการประเมิน

การกำหนดองค์ประกอบของการประเมิน การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด

ความเหมาะสม หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบในการประเมิน

ความเป็นไปได้ หมายถึง ความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามองค์ประกอบในการประเมิน

ข้อ	มาตรฐาน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	<p>มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน ทำการประเมินจากตัวบ่งชี้ ดังนี้</p> <p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา</p> <p>2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ</p> <p>3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงาน ด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา</p>											

ข้อ	มาตรฐาน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2	มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร ทำการประเมินจากตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ											

ข้อ	มาตรฐาน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3	มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร ทำการประเมินจากตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง 2. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน 4. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม											

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานของการประเมิน.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของ **มาตรฐานที่ 1** การบริหารงาน

การกำหนดตัวบ่งชี้การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด

ความเหมาะสม หมายถึง ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้

ความเป็นไปได้ หมายถึง ความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา											
2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ											
3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย											
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา											

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร

ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม											
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส											
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ											

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร

ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง											
2. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน											
3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน											
4. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม											

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของการประเมิน.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา

การกำหนดรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ของการประเมิน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด

ความเหมาะสม หมายถึง ความเหมาะสมของรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ของการประเมิน

ความเป็นไปได้ หมายถึง ความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ของการประเมิน

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีแผนพัฒนาการศึกษาที่มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์และได้รับการอนุมัติจากสภาองค์กรท้องถิ่น											
2	มีแผนพัฒนาการศึกษาสามปีที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา											
3	มีแผนพัฒนาการศึกษาที่นำมาจากการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน											
4	มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้											
5	มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงาน
ให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีวางแผนกระจายอำนาจจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานศึกษา											
2	มีการมอบอำนาจการบริหารงาน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร											
3	โรงเรียนมีการมอบหมายหน้าที่โดยใช้ ตามหลักการกระจายอำนาจ											
4	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของโรงเรียน											
5	มีการนำผลประเมินมาปรับปรุงการ ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา
โดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม วิเคราะห์และทบทวนแผนงาน/โครงการ											
2	มีแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม ที่ได้รับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น											
3	มีคณะทำงานภาคประชาชนร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ แบบมีส่วนร่วม											
4	จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เสนอต่อผู้บริหารและคณะทำงานภาค ประชาชน											
5	เผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีแผนงานโครงการในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนา สถานศึกษาให้สามารถบริหารงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ											
2	มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ สถานศึกษาในการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา											
3	มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้สามารถจัด การศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่าง บุคคล											
4	มีการติดต่อสื่อสารระหว่างต้นสังกัดกับ สถานศึกษาอย่างหลากหลายช่องทาง											
5	มีการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผล และนิเทศสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี											
2	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาร้อยละ 10-14 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี											
3	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาร้อยละ 15-19 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี											
4	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาร้อยละ 20-24 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี											
5	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาตั้งแต่ร้อยละ 25 ของรายได้เฉลี่ยต่อปีขึ้นไป											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่มีรายละเอียดครบถ้วน											
2	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่นำมาจากการวิเคราะห์ ความต้องการของโรงเรียน											
3	มีการดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้อนุมัติและประกาศใช้จากสภาท้องถิ่น											
4	มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย											
5	มีการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่
ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ เพื่อจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย ตามความต้องการของโรงเรียน											
2	มีการดำเนินการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ให้เพียงพอความ ต้องการของโรงเรียน											
3	มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการใช้ อาคารสถานที่ และจัดทำระบบ ฐานข้อมูลสินทรัพย์											
4	มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมและจำหน่าย											
5	มีรายงานผลการตรวจสอบ ต่อผู้บังคับบัญชา											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 8 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	การวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร											
2	มีการกำหนดโครงสร้างตามสายงาน											
3	มีการสรรหาบุคลากรครบตาม อัตรากำลังที่กำหนด											
4	มีการสำรวจประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร											
5	มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกปี											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีการกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงาน											
2	มีการศึกษาคุณสมบัติของบุคลากรก่อนมอบหมายงาน											
3	มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหาร											
4	มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาบุคลากร											
5	มีการจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหาร											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 10 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายงาน											
2	สามารถแสดงทิศทางการพัฒนา การศึกษาได้อย่างเหมาะสม											
3	ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง											
4	ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน											
5	มีการติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานการจัด/การศึกษา											

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม

ข้อ	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้ ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร											
2	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสรรหาหรือการคัดเลือกบุคลากร											
3	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการรักษาอัตราค่าจ้าง											
4	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสำรวจ ประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร											
5	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร											

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการประเมิน

การกำหนดวิธีการประเมิน การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด

ความเหมาะสม หมายถึง ความเหมาะสมของวิธีการประเมิน

ความเป็นไปได้ หมายถึง ความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการประเมิน

ข้อ	วิธีการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินประกอบด้วย											
	1.1 ผู้ประเมิน คือ ท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด											
	1.2 ผู้ถูกประเมิน คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัด											
2	ระยะเวลาการประเมิน											
	2.1 ประเมินทุกภาคเรียน											
	2.2 ประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา											
3	การรายงานผลการประเมิน											
	- มีเอกสารการรายงานการประเมินตนเอง											

ข้อ	วิธีการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4	การตัดสินผลการประเมิน											
	4.1 การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐาน มี 3 ระดับ คือ 1. คะแนนรวมแต่ละมาตรฐานมีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก 2. คะแนนรวมแต่ละมาตรฐานมีค่าร้อยละ 60-79 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดี 3. คะแนนรวมแต่ละมาตรฐานมีค่าร้อยละ 59 ลงมา หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง											
	4.2 การตัดสินคุณภาพโดยรวม มี 3 ระดับ คือ 1. มาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก 2. มาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 60-79 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดี 3. มาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 59 ลงมา หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง											

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการประเมิน.....
 .....

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง การกำหนดคะแนนน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้
ในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้กำหนดคะแนนน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมิน
2. โปรดเขียนน้ำหนักคะแนนความสำคัญในแต่ละรายการ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการประเมินต่อไป
3. ขอความกรุณาทำตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
4. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 การกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญของมาตรฐานในการประเมิน
ตอนที่ 2 การกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้ในการประเมิน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวสุนิษา สาลีพวง

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 การกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญของมาตรฐานในการประเมิน

คำชี้แจง กรุณาเขียนน้ำหนักคะแนนความสำคัญของมาตรฐานในการประเมิน ลงในช่องความสำคัญในแต่ละรายการ โดยมีคะแนนเต็ม 5 โดยคะแนนที่น้อยที่สุดเริ่มจาก 1 ถึงมากที่สุดคือ 5 และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

มาตรฐาน	น้ำหนักคะแนนความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
<p>มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน (Management) ทำการประเมินจากตัวบ่งชี้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา 2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ 3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงาน ด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา 		
<p>มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร (Material) ทำการประเมินจากตัวบ่งชี้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ 4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ 		
<p>มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร (Man) ทำการประเมินจากตัวบ่งชี้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง 2. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน 4. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม 		

ตอนที่ 2 การกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้ในการประเมิน

คำชี้แจง กรุณาเขียนน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้ในการประเมิน ลงในช่องความสำคัญในแต่ละรายการ โดยมีคะแนนเต็ม 5 โดยคะแนนที่น้อยที่สุดเริ่มจาก 1 ถึงมากที่สุดคือ 5 และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการประเมินต่อไป

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักคะแนน ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
1	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา		
	2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ		
	3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		
	4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแลส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา		

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักคะแนน ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
2	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม		
	2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส		
	3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี การจัดการด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ		
	4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดการด้านวัสดุ และ ครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ		
3	1. บุคลากรในหน่วยงาน การศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีครบ ตามอัตรากำลัง		
	2. บุคลากรในหน่วยงาน การศึกษา ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน		
	3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารงาน		
	4. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีการบริหารงาน บุคลากรอย่างมีส่วนร่วม		

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
คู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในด้านลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมินและความชัดเจนของเนื้อหาสาระของคู่มือ
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นในแต่ละรายการ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงคู่มือการประเมินต่อไป
3. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวสุนิษา สาลีพวง
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมิน

ข้อ	ลักษณะทางกายภาพ ของคู่มือการประเมิน	ความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	ความเป็นมาในการประเมิน						
2	ความสำคัญของรูปแบบ การประเมิน						
3	วัตถุประสงค์การประเมิน						
4	องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประเมิน						
5	คุณสมบัติของผู้ประเมิน						
6	บทบาทหน้าที่ผู้ประเมิน						
7	ภารกิจผู้ประเมิน						
8	ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับการ ประเมิน						
9	ระยะเวลาในการประเมิน						
10	ขั้นตอนการประเมิน						
11	เทคนิคในการประเมิน						
12	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินใน แต่ละตัวบ่งชี้ สะดวกต่อการนำไปใช้						
13	การตัดสินผลการประเมิน ง่ายต่อการเข้าใจ						
14	สถิติที่ใช้ในการตัดสินผลการ ประเมินง่ายต่อการเข้าใจ						
15	สารสนเทศที่ได้รับจากการ รายงานผลประเมิน มีความพอเพียง						
16	แบบรายงานผลการประเมิน มีความชัดเจน						

ข้อ	ลักษณะทางกายภาพ ของคู่มือการประเมิน	ความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
17	รูปเล่มของคู่มือมีความเหมาะสม						
18	เนื้อหาในคู่มือการประเมิน มีสารสนเทศพอเพียงสำหรับ การประเมิน						
19	แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม มีความเหมาะสมในการบันทึก ข้อมูล						
20	ลำดับเนื้อหาในคู่มือการประเมิน มีความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของเนื้อหาสาระของคู่มือการประเมิน

ข้อ	รายการ	ความชัดเจน					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	ความเป็นมา (แสดงเนื้อหาในคู่มือการประเมิน)						
2	ความสำคัญของการประเมิน						
	1. เป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด						
	2. เป็นการสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการว่าจะได้รับบริการที่มีคุณภาพ						
	3. หน่วยงานมีข้อมูลคุณภาพเพื่อใช้ประกอบการจัดทำนโยบาย การวางแผนจัดสรรทรัพยากร ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา						
3	วัตถุประสงค์การประเมิน						
	- เพื่อประเมินการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด						
4	องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน						
	- คณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยท้องถิ่นจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด						

ข้อ	รายการ	ความชัดเจน					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	คุณสมบัติของผู้ประเมิน						
	1. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด วิธีการและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารการศึกษา การวัดและประเมินผล สามารถคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้						
	2. มีความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
	3. มีเจตคติที่ดี มีความเป็นกลาง มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร สามารถประสานงานทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสุขุมรอบคอบ						
6	บทบาทหน้าที่ผู้ประเมิน						
	1. ตรวจสอบกลไกในการดำเนินงานการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากวิธีการ ขั้นตอน โครงสร้างการดำเนินงานและการบริหารจัดการตามตัวบ่งชี้ในการประเมิน						
	2. ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						

ข้อ	รายการ	ความชัดเจน					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	3. จัดทำรายงานการประเมิน การบริหารการจัดการศึกษาชั้น พื้นฐานเสนอ ต่อหน่วยงาน ที่ถูกประเมิน						
7	ภารกิจผู้ประเมิน						
	1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับ บุคลากรในสังกัดเกี่ยวกับการ ประเมิน						
	2. จัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน ในการประเมิน						
8	ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับ การประเมิน						
9	ระยะเวลาในการประเมิน						
	- เริ่มทำการประเมินเมื่อเสร็จ สิ้นปีการศึกษาดำเนินการ ประเมินปีการศึกษาละ 1 ครั้ง						
10	ขั้นตอนการประเมิน มีความเหมาะสม (แสดงในบทที่ 2 หน้า 5-6)						
11	มาตรฐานการประเมิน						
	มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน						
	ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา						
	ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบ อำนาจในการบริหารงานให้ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงาน อย่างอิสระ						

ข้อ	รายการ	ความชัดเจน					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
	ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแลส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา						
	มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร						
	ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม						
	ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส						
	ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ						
	ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ						
	มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร						

ข้อ	รายการ	ความชัดเจน					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรใน หน่วยงานการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง						
	ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรใน หน่วยงานการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน						
	ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน						
	ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีการ บริหารงานบุคลากร อย่างมีส่วนร่วม						
12	เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน มี 2 ระดับ						
	1. เกณฑ์การตัดสินผล การประเมินตามมาตรฐาน						
	2. เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ โดยรวม						
13	แบบรายงานผลการประเมิน มีความชัดเจน (แสดงใน ภาคผนวก ข หน้า 58-66)						
14	แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม มีความชัดเจน (แสดงใน ภาคผนวก ค หน้า 68-79)						

**แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมิน
การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประเมินรูปแบบดังกล่าวตามเกณฑ์ด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่านเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการประเมินต่อไป
3. แบบสอบถามมี 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวสุนิษา สาลีพวง

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามสถานภาพที่เป็นจริง

สถานภาพของท่าน

- ผู้ประเมิน
 ผู้รับการประเมิน

ตอนที่ 2 โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นหรือตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มากที่สุด หมายถึง ข้อความสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
 มาก หมายถึง ข้อความสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมาก
 ปานกลาง หมายถึง ข้อความสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง
 น้อย หมายถึง ข้อความสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการใช้ประโยชน์						
1	ผลการประเมินที่ได้จากรูปแบบสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาการทำงานได้					
2	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร					
3	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อผู้ถูกประเมิน					
4	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีความครอบคลุมในการประเมิน					
5	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบสามารถนำไปใช้ได้ทันเวลาการใช้งาน					
6	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความเป็นไปได้					
7	รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่องค์กรต้องปฏิบัติ					
8	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในการประเมินองค์การบริหารส่วนจังหวัด					
9	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์ที่มีเวลาการประเมินจำกัด					
10	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกองค์กร					
11	รูปแบบการประเมินมีความสะดวกในการประเมิน					
12	ประโยชน์ที่ได้จากรูปแบบการประเมินมีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย					
	ด้านความเหมาะสม					
13	รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมในการประเมินตามส่วนประกอบของการประเมิน					
14	รูปแบบการประเมินมีความสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร					
15	รูปแบบการประเมินคำนึงถึงผลกระทบของผู้เกี่ยวข้องจากการประเมิน					
16	การรายงานผลการประเมินไม่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ประเมินได้รับความเสียหาย					
17	สิ่งที่มุ่งประเมินในรูปแบบการประเมินมีความชัดเจน					
18	รูปแบบการประเมินมีเกณฑ์การตัดสินที่ยอมรับได้					
19	รูปแบบการประเมินมีความยุติธรรม					
20	รูปแบบการประเมินมีความสมบูรณ์ภายใต้กิจกรรมการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
21	ผู้ประเมินตามที่ระบุในรูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมและน่าเชื่อถือ					
22	รูปแบบการประเมินไม่ขัดต่อประเพณีวัฒนธรรม					
23	รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพบริบทขององค์กร					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความถูกต้อง					
24	มีการวัดและประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง					
25	รูปแบบการประเมินมีขั้นตอนเป็นระบบ					
26	การรายงานผลเป็นระบบขั้นตอน					
27	การรายงานผลการประเมินถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง					
28	มีเกณฑ์การแปลผลคะแนนที่เข้าใจได้ตรงกัน					
29	การรายงานผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือเนื่องจากมีหลักฐานข้อมูลมารองรับ					
30	รูปแบบการประเมินให้สารสนเทศที่เพียงพอต่อการตัดสินใจคุณภาพการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กร					

ปัญหาหรืออุปสรรค.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
คู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จัดทำโดย นางสาวสุนิษา สาลีพวง
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา
คู่มือนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุซฎิบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

คู่มือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเอกสารในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประเมินการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เพื่อนำผลจากการประเมินไปเป็นสารสนเทศใช้ในการตัดสินใจ วางแผน ปรับปรุงพัฒนานโยบายการบริหารการจัดการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรในอนาคตต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำคู่มือไปเป็นแนวทางในการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

สุนิษา สาลีพวง
ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ตอนที่	
1 บทนำ.....	1
2 ขั้นตอนการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น.....	5
3 วิธีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น.....	8
4 การเขียนรายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น.....	10
ภาคผนวก.....	11
ภาคผนวก ก มาตรฐาน ตัวบ่งชี้	12
ภาคผนวก ข แบบรายงานผลการประเมิน.....	61
ภาคผนวก ค แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม.....	72

ตอนที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา

การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 289 ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาอบรม และฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอบรมของรัฐ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2543: 8-61) ซึ่งแสดงถึงเจตนารมณ์ในการกระจายอำนาจการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาอบรมเองและมีสิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอบรมของรัฐ และต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 9 (2) และ (6) ว่า การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยังได้กำหนดไว้ในมาตรา 40 ว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 6-26)

การประเมินการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานที่กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งผลจากการประเมินบุคลากรและหน่วยงานสามารถนำไปใช้พัฒนาตนเองซึ่งถือเป็นการประเมินความก้าวหน้า และพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้การประเมินภายในยังมีข้อดี คือ ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินเป็นผู้ใกล้ชิดกับหน่วยงานที่ถูกประเมิน จึงมีความเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของหน่วยงานเป็นอย่างดีและการเก็บข้อมูลสามารถทำได้ง่าย ดังนั้นหากดำเนินการประเมินภายในอย่างถูกต้องเหมาะสมและนำมาใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงย่อมส่งผลดีต่อหน่วยงาน อันนำไปสู่ความสามารถในการปรับปรุง และพัฒนางานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและการพัฒนาด้วยแรงผลักดันจากภายในตัวเองย่อมนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และนำมาใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

คู่มือการประเมินที่สร้างขึ้นนี้ใช้เป็นแนวทางในการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นสารสนเทศ

ในการตัดสินใจ วางแผน ปรับปรุงพัฒนานโยบายการบริหารการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย การจัดการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

ความสำคัญของการประเมิน

1. เป็นการกระตุ้น ส่งเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
2. เป็นการสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการว่าจะได้รับการที่มีคุณภาพ
3. หน่วยงานมีสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำนโยบาย การวางแผนจัดสรรทรัพยากร ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์การประเมิน

เพื่อประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management) มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร (Material) และมาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร (Man)

องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน

คณะกรรมการประเมิน อย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด

คุณสมบัติของผู้ประเมิน

1. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และวิธีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารการศึกษา การวัดและประเมินผล สามารถคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้
2. มีความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และการประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. มีเจตคติที่ดี มีความเป็นกลาง มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร สามารถประสานงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสุขุม รอบคอบ

บทบาทหน้าที่ผู้ประเมิน

1. ตรวจสอบกลไกในการดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากวิธีการ ขั้นตอน โครงสร้างการดำเนินงานและการบริหารจัดการตามตัวบ่งชี้ในการประเมิน
2. ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. จัดทำรายงานผลการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานที่ถูกประเมิน

บทบาทหน้าที่ประธานกรรมการ

1. ประชุมเพื่อกำหนดรายละเอียดการประเมิน และมอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการประเมินแต่ละคน
2. กำกับดูแลให้การประเมินเป็นไปตามกำหนดการ
3. ร่วมพิจารณาตัดสินผลการประเมิน
4. ดูแลการเขียนรายงานผลการประเมิน และเสนอต่อหน่วยงานที่รับการประเมิน

บทบาทหน้าที่กรรมการ

1. เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการประเมิน
2. รับผิดชอบในการประเมินและเขียนรายงานตามที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย
3. ร่วมพิจารณาตัดสินผลการประเมิน
4. หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

จรรยาบรรณผู้ประเมิน

1. มีความเที่ยงตรงเป็นกลางและประเมินสิ่งที่พบตามความเป็นจริง โดยมีเหตุผลและหลักฐานสนับสนุน ไม่ใช้ความรู้สึก หรือลำเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
2. สื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้อย่างชัดเจนและเปิดเผย
3. รักษาความลับของข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคลที่ได้รับจากการประเมิน
4. เข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย

ภารกิจของผู้ประเมิน

1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับบุคลากรในหน่วยงานที่รับการประเมินเกี่ยวกับวิธีการประเมิน และนัดหมายวันเข้าดำเนินการประเมิน
2. จัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน ในการประเมิน

ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับการประเมิน

1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับบุคลากรในสังกัดเกี่ยวกับการประเมิน
2. จัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน ตามตัวบ่งชี้ในการประเมิน

ระยะเวลาในการประเมิน

เริ่มทำการประเมินเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษา โดยดำเนินการประเมินการบริหาร การจัดการศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

ตอนที่ 2
ขั้นตอนการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่บนพื้นฐานการประเมินเชิงระบบที่เน้นการตัดสินคุณค่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการยอมรับผลการประเมินที่ได้ดำเนินการประเมินร่วมกัน แล้วนำผลนั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เมื่อเริ่มรอบการประเมิน	ระหว่างรอบการประเมิน	เมื่อครบรอบการประเมิน
ผู้ประเมิน : <ul style="list-style-type: none"> • แจ้งตัวบ่งชี้และหลักเกณฑ์การประเมิน 	ผู้ประเมิน : <ul style="list-style-type: none"> • ประเมินผลการบริหารการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ทำความตกลงร่วมกันเมื่อช่วงเริ่มรอบการประเมิน 	ผู้ประเมิน : <ul style="list-style-type: none"> • วิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมาย • แจ้งผลการประเมิน ให้ผู้รับการประเมินทราบ • รายงานผลการประเมินต่อหน่วยงานที่รับการประเมิน
ผู้รับการประเมิน: <ul style="list-style-type: none"> • จัดเตรียมเอกสารหลักฐาน ตามตัวบ่งชี้ในการประเมิน 	ผู้รับการประเมิน: <ul style="list-style-type: none"> • จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรในการส่งเสริมสนับสนุนการประเมิน 	ผู้รับการประเมิน: <ul style="list-style-type: none"> • ลงนามรับทราบผลการประเมิน • นำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน

โดยการดำเนินงานดังกล่าวมีหลักการคือ

1. การประเมินจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มุ่งให้สามารถช่วยเหลือตนเองปรับปรุงการนำไปใช้ และให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ผลการประเมินมีที่มาจากหลายแหล่ง สามารถวัดการทำงานโดยมีพื้นฐานจากพฤติกรรมการทำงาน ทำให้มั่นใจในข้อมูลย้อนกลับของการปฏิบัติงานได้มากกว่าผลการประเมินจากแหล่งเดียว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

เมื่อผู้ประเมินได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักฐาน ที่หน่วยงานจัดทำขึ้น อย่างละเอียด หากเอกสารหลักฐานที่อ้างอิงไม่ชัดเจน การอ้างอิงไม่สมบูรณ์ ไม่ได้อ้างอิง หรือมีข้อมูลใดที่ต้องการเพิ่มเติม ให้บันทึกลงตามแบบฟอร์มในภาคผนวก หรือตามแบบฟอร์มที่ผู้ประเมินจัดทำขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้ประสานงานกับหน่วยงานในการขอข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ประกอบการตัดสินผลการประเมิน ตัวอย่างเอกสารหลักฐานดังกล่าว อาจได้แก่ รายงานประจำปี รายงานการประชุม สรุปผลการประชุมสัมมนา แผ่นพับประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าวฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ คู่มือ คำสั่ง เป็นต้น

การสัมภาษณ์

ผู้ประเมินจำเป็นต้องรู้จักการใช้คำถามที่ดี และควรเตรียมประเด็นคำถามล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้ได้คำตอบที่ครบถ้วน นอกจากนี้ระหว่างซักถาม ผู้ประเมินควรสังเกตอาการปฏิกิริยาที่แสดงถึงอารมณ์เมื่อถูกซักถาม และผู้ประเมินจำเป็นต้องบันทึกรายละเอียดการสัมภาษณ์ให้ครบถ้วน ซึ่งอาจเป็นลักษณะจดบันทึกขณะที่สัมภาษณ์ หลังการสัมภาษณ์ หรือขออัดเทป ซึ่งผู้ถูกสัมภาษณ์จะต้องให้คำยินยอมและกรณีสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม ควรกระจายคำถามให้ทุก ๆ คน อย่าให้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้ตอบคำถามแต่เพียงผู้เดียว หรืออาจเป็นการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ลักษณะการสัมภาษณ์ที่ดีจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามโดยไม่รู้สึกว่าเป็นการเร่งรัดหรือบังคับให้ตอบคำถามนั้น ๆ

ลักษณะคำถาม ผู้ประเมินจำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสมและคำถามบางลักษณะควรหลีกเลี่ยง นอกจากนี้ควรเตรียมตัวในการตั้งประเด็นคำถามและถามตามประเด็น เพื่อไม่ให้ออกนอกเรื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินได้คำตอบครบถ้วนตามต้องการ

การสังเกต

การสังเกต ประกอบด้วย การรับฟัง การเยี่ยมชมสถานที่จริง ซึ่งจะนำไปสู่การอ้างอิงตามหลักฐาน เพื่อเป็นส่วนประกอบในการตัดสินว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร หรือไม่ รวมทั้งการวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางเพื่อการพัฒนาหน่วยงาน

ผู้ประเมินจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้งการรับฟัง และการสังเกต และต้องจดบันทึกให้ละเอียด นอกจากนี้ผู้ประเมินควรมีการกำหนดประเด็นที่จะสังเกต เช่นการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร เป็นต้น

การบันทึกข้อมูล

ในการประเมิน ผู้ประเมินจำเป็นต้องบันทึกรายละเอียดของสิ่งที่ค้นพบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินผลการประเมิน อาจบันทึกทันที และมีการสรุปผลการประเมินในแต่ละช่วงในการบันทึกข้อมูล ควรประกอบด้วย

1. สิ่งที่ค้นพบ รวมทั้งหลักฐานเพื่อเป็นการยืนยัน
2. จุดแข็ง จุดอ่อนของสิ่งที่ค้นพบ
3. ข้อเสนอแนะที่จะนำไปพัฒนา หรือส่งเสริมจุดแข็ง

การบันทึกดังกล่าวอาจจะทำตามตัวอย่างแบบฟอร์ม หรือ ผู้ประเมินอาจจะจัดทำขึ้น โดยกำหนดหัวข้อตามความเหมาะสม

หมายเหตุ แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามสำหรับประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงในภาคผนวก ค

ตอนที่ 3

วิธีการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น วิธีการประเมินนั้นมีความสำคัญมากเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงกับสภาพจริง มีความเที่ยงตรงและเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้เพียงพอที่จะตัดสินคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษา โดยประเมินตามรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ ซึ่งคณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามการประเมินมาตรฐานการศึกษา 3 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ คณะกรรมการประเมินจะต้องเข้าใจข้อมูลพื้นฐาน แผนพัฒนาการศึกษา แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาการศึกษาสามปี แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานผลการดำเนินงาน และรายงานการประเมินตนเองของหน่วยงาน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ต้องดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษา เอกสาร การสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมตามสภาพจริง

3. แนวทางการประเมินตัวบ่งชี้ การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ คณะกรรมการประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลประกอบการประเมิน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลักฐาน ร่องรอยต่าง ๆ การตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่ง ที่มีรายละเอียดครอบคลุม จะช่วยให้การประเมินเป็นไปอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นคณะกรรมการประเมินจะต้องศึกษา รวบรวมข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ โดยมีแนวทางการประเมินผลจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ตามตัวบ่งชี้การบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

มาตรฐานการประเมิน

มาตรฐานของการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management)
2. มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร (Material)
3. มาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร (Man)

มาตรฐานด้านการบริหารงาน (Management)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร (Material)

ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส

ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร (Man)

ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง

ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากร อย่างมีส่วนร่วม

หมายเหตุ รายละเอียดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ แสดงในภาคผนวก ก

ตอนที่ 4

การเขียนรายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อการดำเนินการประเมินเสร็จสิ้น ผู้ประเมินจะต้องเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์ เพื่อแจ้งให้หน่วยงานที่รับการประเมินทราบ อย่างเป็นทางการต่อไป

การเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์ เป็นรายงานที่ผู้ประเมินจะต้องจัดทำร่วมกัน โดยนำข้อมูลที่รายงานด้วยวาจาเป็นกรอบในการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประธาน อาจมอบหมายให้ทุกคนเขียนแต่ละมาตรฐานพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม ทั้งนี้รายงานฉบับสมบูรณ์จะต้อง

1. สอดคล้องกับการให้ข้อมูลย้อนกลับและการรายงานด้วยวาจาในวันสุดท้ายหลังเสร็จสิ้นการประเมิน

2. ภาษาที่ใช้ควรกระชับ ชัดเจน และสร้างสรรค์

3. เขียนตามรูปแบบที่กำหนด แยกเป็นรายตัวบ่งชี้ และเสนอแนะในภาพรวม

4. เน้นประเด็นสำคัญที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อนที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการต่อ

รายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เป็นเอกสารที่คณะกรรมการประเมินจัดทำขึ้น เพื่อรายงานผลการประเมินให้ หน่วยงานทราบถึงระดับคุณภาพของผลการดำเนินงาน กิจกรรมที่โดดเด่น เป็นแนวปฏิบัติที่ดี ที่สามารถเผยแพร่หรือเป็นต้นแบบให้องค์กรอื่นได้ กิจกรรมที่จะต้องปรับปรุงพัฒนา และการ ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย และบังคับเกิดผลได้ จริง

รายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 3 สรุปผลการประเมิน

หมายเหตุ แบบรายงานผลการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงในภาคผนวก ข

ภาคผนวก ก มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และการกำหนดน้ำหนักของมาตรฐาน
และตัวบ่งชี้ของการประเมิน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ในการประเมินภายในของการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน และ 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนตัวบ่งชี้และคะแนนของมาตรฐานการประเมิน

ลำดับ	มาตรฐานการประเมิน	จำนวนตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม
1	การบริหารงาน (Management)	4	20
2	การบริหารทรัพยากร (Material)	4	20
3	การบริหารบุคลากร (Man)	4	20
	รวม	12	60

ตารางที่ 5 คะแนนของตัวบ่งชี้การประเมิน

ลำดับ	ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม
1	การบริหารงาน	
	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา	5
	2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	5
	3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5
	4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	5
2	การบริหารทรัพยากร	
	5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม	5
	6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส	5
	7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5
	8. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5
3	การบริหารบุคลากร	
	9. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5
	10. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5
	11. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน	5
	12. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5
	รวม	60

มาตรฐานที่ 1	การบริหารงาน
ตัวบ่งชี้ที่ 1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้   ด้านบริบท, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการแสดงถึงความพร้อมในการวางระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่จะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

แผนพัฒนาการศึกษาเป็นแผนที่แสดงระบบของการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบท และศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินรองรับภารกิจจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

แผนพัฒนาการศึกษาประกอบด้วย

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาเป็นแผนที่กำหนดทิศทางพัฒนาขององค์กร แผนพัฒนาการศึกษาประกอบไปด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อแสดงความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาการศึกษาสามปี

2. แผนพัฒนาการศึกษาสามปี เป็นแผนพัฒนาการศึกษาที่จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ที่ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการด้านการศึกษา

รายการประเมิน

รายการที่ 1 มีแผนพัฒนาการศึกษา ที่มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์และได้รับการอนุมัติจากสภาองค์กรท้องถิ่น

รายการที่ 2 มีแผนพัฒนาการศึกษาสามปี ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

รายการที่ 3 มีแผนพัฒนาการศึกษา ที่นำมาจากการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน

รายการที่ 4 มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้

รายการที่ 5 มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการมีแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีแผนพัฒนาการศึกษา ที่มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ และได้รับการอนุมัติ จากสภาท้องถิ่น	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - แผนพัฒนาการศึกษาหรือเอกสาร หลักฐานอื่น ที่แสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนพัฒนาการศึกษา - เอกสาร หลักฐานที่แสดงว่าองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา ที่ได้รับ การอนุมัติจากสภาท้องถิ่น - ข้อมูลที่ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษา 1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ประกอบไปด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์ และแนวทาง การพัฒนาท้องถิ่น 2. แผนพัฒนาการศึกษาสามปี ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการด้านการศึกษา

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
2	มีแผนพัฒนาการศึกษาสามปีที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1 - หลักฐานความสอดคล้องระหว่างแผนพัฒนาการศึกษาสามปีกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา
3	มีแผนพัฒนาการศึกษา ที่นำมาจากการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1 และ 2 - เอกสาร หลักฐานที่แสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน
4	มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1, 2 และ 3 - เอกสาร หลักฐานที่แสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมหรือแนวทาง/วิธีการที่กำหนดไว้
5	มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1, 2, 3 และ 4 - เอกสาร หลักฐานที่แสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน - รายงานสรุปผลการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานหรือรายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 1	การบริหารงาน
ตัวบ่งชี้ที่ 2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านบริบท, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถกระทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ภายในขอบเขตวัตถุประสงค์ มีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ให้สามารถบริหารจัดการศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 44 วรรคหนึ่ง และมาตรา 45 วรรคหนึ่ง แห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด ให้มีการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้แก่สถานศึกษาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษา มีความอิสระและคล่องตัวในการจัดการศึกษาซึ่งอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและของผู้อำนวยการสถานศึกษาตามหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งประกอบด้วยการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

รายการประเมิน

รายการที่ 1 มีวางแผนกระจายอำนาจจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานศึกษา

รายการที่ 2 มีการมอบอำนาจการบริหารงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

รายการที่ 3 โรงเรียนมีการมอบหมายหน้าที่โดยใช้ตามหลักการกระจายอำนาจ

รายการที่ 4 มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน

รายการที่ 5 มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียน
บริหารงานอย่างอิสระ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีวางแผนกระจายอำนาจจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไป ยังสถานศึกษา	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐาน โครงการอบรมความรู้ เพื่อ การเตรียมการมอบอำนาจในการบริหารงาน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงาน บุคคล ด้านบริหารงานทั่วไปไปยังโรงเรียนในสังกัด - บันทึกข้อความ/รายงานการประชุมที่แสดงให้เห็น ว่ามี การวางแผนกระจายอำนาจจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานศึกษา - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
2	มีการมอบอำนาจการบริหารงาน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนน ที่ 1 - เอกสาร หลักฐานการมอบอำนาจการบริหารงานอย่าง เป็นลายลักษณ์อักษร - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
3	โรงเรียนมีการมอบหมายหน้าที่โดยใช้ตามหลักการกระจายอำนาจ	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1 และ 2 - เอกสารการกำหนดขอบเขต บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และคู่มือการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามโครงสร้างการบริหารงาน 4 ด้าน - แผนปฏิบัติการประจำปี - เอกสารการบริหารงานของโรงเรียน ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป - เอกสารการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา - เอกสาร หลักฐานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา - แผนปฏิบัติการประจำปี - ข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ
4	มีการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1,2 และ 3 - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป - รายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานที่เสนอต่อผู้บริหาร - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการมอบหมายผู้รับผิดชอบให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<p>- เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการแจ้งไปยังบุคลากรที่รับผิดชอบและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ทราบว่ามีระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ดำเนินการตามระบบได้</p>
5	มีการนำผลประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1, 2, 3 และ 4 - เอกสาร หลักฐานที่แสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางหรือข้อเสนอเพื่อทำการปรับปรุงการดำเนินงาน - เอกสาร หลักฐานที่แสดงว่าโรงเรียนได้นำแนวทาง หรือข้อเสนอไปพัฒนาอย่างเป็นระบบ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่น ๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 1	การบริหารงาน
ตัวบ่งชี้ที่ 3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านบริบท, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานที่เปิดเผย โปร่งใส เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพัฒนาระบบการบริหารงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การประเมินผลจะพิจารณาจากกระบวนการบริหารราชการและการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นการปรับระบบราชการสู่การบริหารราชการ ที่เปิดเผย โปร่งใส เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพัฒนาระบบการบริหารงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา รายการที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

รายการประเมิน

รายการที่ 1 เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมวิเคราะห์และทบทวนแผนงาน/โครงการ

รายการที่ 2 มีแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม ที่ได้รับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น

รายการที่ 3 มีคณะทำงานภาคประชาชนร่วมกันดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม

รายการที่ 4 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหาร และคณะทำงานภาคประชาชน

รายการที่ 5 เผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการบริหารงานโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมวิเคราะห์และ ทบทวนแผนงาน/โครงการ	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีการวิเคราะห์และทบทวนผลการ ดำเนินงานและข้อเสนอแนะจากการดำเนินงาน ในปีที่ผ่านมาหรือวิเคราะห์และทบทวนแนวทาง หรือแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม - หลักฐานที่แสดงถึงความสอดคล้องของภารกิจ หลักหรือยุทธศาสตร์สำคัญขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นกับประเด็นการมีส่วนร่วมที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะนำมาเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมดำเนินการในปีงบประมาณปัจจุบัน - เอกสาร/หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการ ดังกล่าว เช่น บันทึกผลการดำเนินงาน รายงาน การประชุมและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการ ดำเนินงานตามตัวบ่งชี้

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<p>- หลักฐานการวิเคราะห์ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครอบคลุมและชัดเจน</p> <p>- รายงานหรือเอกสาร/หลักฐานอื่นที่สรุปผลการวิเคราะห์ประชาชนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สามารถนำผลที่ได้ไปทบทวนองค์ประกอบของคณะทำงานภาคประชาชน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจหลัก หรือยุทธศาสตร์ที่สำคัญ</p> <p>- เอกสาร/หลักฐาน ประกาศ หรือคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงานภาคประชาชนตามประเด็นที่กำหนด</p> <p>- เอกสาร/หลักฐานที่แสดงถึงกระบวนการ ในการจัดทำแนวทางที่เหมาะสมในการเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามประเด็นที่กำหนด</p> <p>- แนวทางที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ให้มีเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ตามประเด็นที่กำหนดได้อย่างเหมาะสม</p> <p>- รายงาน/เอกสาร/หลักฐานอื่นที่อธิบาย ได้ถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>- ช่องทางหรือกระบวนการที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจัดให้มีเพื่อรับฟังความคิดเห็น หรือรับข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่เลือก จากประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานที่จัดตั้งตู้รับฟังข้อคิดเห็น 2) ศูนย์ข้อมูล/ห้องสมุด 3) โทรศัพท์สายด่วน 4) เลขที่ตู้ ปณ.เพื่อรับเรื่องจากประชาชน 5) ตัวอย่าง/ภาพถ่ายกิจกรรมการจัดสัมมนา 6) จัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน 7) ชื่อเว็บไซต์/เวบบอร์ด ที่มีช่องทางสื่อสาร กับประชาชน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<p>- เอกสาร/หลักฐานที่แสดงถึงรายละเอียด การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยพิจารณาจากกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีเป้าหมายสำคัญ ในการเปิดโอกาสที่จะนำมาซึ่งความร่วมมือร่วมใจ จากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ได้มี ส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วม ติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดการรับฟังความคิดเห็น การจัดสนทนากลุ่มการจัดประชุมสัมมนา ฯลฯ</p> <p>- เอกสาร/หลักฐานที่แสดงว่าองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีการนำผลที่ได้จากการรับฟัง ความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนมาจัดทำเป็นรายงาน สรุปข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่เลือกนั้น</p>
2	มีแผนงาน/โครงการ แบบมี ส่วนร่วม ที่ได้รับ การอนุมัติจากสภาท้องถิ่น	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <p>- บันทึกข้อความ/รายงานการประชุมที่แสดงให้เห็น ว่ามีการนำเสนอและวิเคราะห์ผลจากการรับฟัง ความคิดเห็นมาใช้ประกอบการจัดทำแผนงาน/ โครงการ</p> <p>- แผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วมตามประเด็น ที่กำหนด ซึ่งควรระบุรายละเอียดกิจกรรม การดำเนินงาน</p> <p>- หลักฐานยืนยันว่าแผนการดำเนินงานหรือ แผนการปรับปรุงนั้นได้รับความเห็นชอบ จากผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ</p>

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
3	มีคณะทำงานภาคประชาชน ร่วมกันดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการ แบบมีส่วนร่วม	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายละเอียดการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1) รายงานความก้าวหน้า หรือสรุปการดำเนินงานตามแผนที่รายงานต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (อย่างน้อยทุกสิ้นภาคเรียน) 2) ปฏิทินการดำเนินงานที่แสดงความก้าวหน้าของงานเทียบกับระยะเวลาที่กำหนดตามแผน 3) รายงานสรุปการดำเนินการแล้วเสร็จของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนงาน - เอกสาร/หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามี การดำเนินการของกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ เช่น ภาพถ่าย รายงานการประชุม คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน บันทึกผลการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมตามแผน หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจกรรม - เอกสาร/หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามี การสื่อสารให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ เช่น เว็บไซต์ เอกสาร แผ่นพับเผยแพร่กิจกรรม เวทีการชี้แจงต่างๆ ฯลฯ
4	จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหาร และคณะทำงานภาคประชาชน	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม โดยแสดงผลเทียบกับตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผน เป้าหมายและวัตถุประสงค์ว่าสามารถดำเนินการได้บรรลุผลสำเร็จเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร ปัจจัยสนับสนุนคืออะไร และมีข้อเสนอแนะอย่างไร เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<p>และคณะทำงานภาคประชาชนมีข้อมูลเพียงพอ และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย หรือส่งเสริมให้พัฒนาการดำเนินงานในอนาคต</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักฐานการเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะทำงานภาคประชาชน - ช่องทางหรือวิธีการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อเผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงาน แก่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม
5	<p>เผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้ส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม</p>	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร/หลักฐานที่มีสาระสำคัญในการกำหนดแนวทาง/แผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งได้จากการสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นที่ 4 ไปวิเคราะห์และจัดทำขึ้น - หลักฐานยืนยันวันระยะเวลาจริงที่ได้มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่น ๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 1	การบริหารงาน
ตัวบ่งชี้ที่ 4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การประเมินผลจะพิจารณาจากแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริมสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งมีการติดต่อสื่อสารระหว่างต้นสังกัดกับสถานศึกษาอย่างหลากหลายช่องทาง เพื่อให้มีการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและนิเทศสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

รายการประเมิน

รายการที่ 1 มีแผนงาน/โครงการในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการที่ 2 มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการที่ 3 มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

รายการที่ 4 มีการติดต่อสื่อสารระหว่างต้นสังกัดกับสถานศึกษาอย่างหลากหลายช่องทาง

รายการที่ 5 มีการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและนิเทศสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน
1 รายการ	2 รายการ	3 รายการ	4 รายการ	5 รายการ

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีแผนงาน/โครงการในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา อย่างน้อย 1 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
2	มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างน้อย 1 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
3	มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการส่งเสริมสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
4	มีการติดต่อสื่อสารระหว่าง ต้นสังกัดกับสถานศึกษา อย่างหลากหลายช่องทาง	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร/หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการสื่อสาร ระหว่างต้นสังกัดกับสถานศึกษา เช่น เว็บไซต์ เอกสาร แผ่นพับเผยแพร่ กิจกรรม เวทีการชี้แจง ต่างๆ ฯลฯ
5	มีการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและนิเทศ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและนิเทศสถานศึกษาที่ อย่างน้อย 1 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 2	การบริหารทรัพยากร
ตัวบ่งชี้ที่ 5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม

ชนิดของตัวบ่งชี้   ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรรายได้ที่จัดเก็บได้ ให้สามารถนำมาใช้เพื่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

งบประมาณที่นำมาพิจารณาเป็นรายได้ ได้แก่ รายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้ในรอบปีงบประมาณแต่ละปี ไม่รวมรายได้จากเงินอุดหนุนรัฐ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาใช้ในการจัดการศึกษา

รายการประเมิน

รายการที่ 1 มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารจัดการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี

รายการที่ 2 มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารจัดการศึกษาร้อยละ 10-14 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี

รายการที่ 3 มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารจัดการศึกษาร้อยละ 15-19 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี

รายการที่ 4 มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารจัดการศึกษาร้อยละ 20-24 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี

รายการที่ 5 มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารจัดการศึกษาตั้งแต่ร้อยละ 25 ของรายได้เฉลี่ยต่อปีขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้	
	- ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	- แผนพัฒนาการศึกษา ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษาสามปี	
	- เอกสาร หลักฐานอื่นๆ	
	นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้	
	1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้	
	- ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด	
	- คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง	
	- ผู้จัดเก็บข้อมูล	
	2. การสังเกตการณ์	

มาตรฐานที่ 2	การบริหารทรัพยากร
ตัวบ่งชี้ที่ 6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส

ชนิดของตัวบ่งชี้   ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรรายได้ที่จัดเก็บได้ ให้สามารถนำมาใช้เพื่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

รายได้ที่นำมาพิจารณาเป็นรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้ในรอบปีงบประมาณแต่ละปี รวมรายได้จากเงินอุดหนุนรัฐ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาใช้ในการจัดการศึกษา

รายการประเมิน

- รายการที่ 1 มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่มีรายละเอียดครบถ้วน
- รายการที่ 2 มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่นำมาจากการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน
- รายการที่ 3 มีการดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้อนุมัติและประกาศใช้จากสภาท้องถิ่น
- รายการที่ 4 มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
- รายการที่ 5 มีการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส กำหนด
เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณประจำปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
2	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ที่นำมาจากการวิเคราะห์ ความต้องการของโรงเรียน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงว่าองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีการวิเคราะห์ความต้องการของ โรงเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
3	มีการดำเนินการตามข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายตามที่ได้ อนุมัติและประกาศใช้ จากสภาท้องถิ่น	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสารข้อมูลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามโครงการ/

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		กิจกรรม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
4	มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - หลักฐานการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
5	มีการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - หลักฐานการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 2	การบริหารทรัพยากร
ตัวบ่งชี้ที่ 7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานอาคารสถานที่ ที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ สอดคล้องสัมพันธ์กับระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

คำอธิบายตัวบ่งชี้

อาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารการจัดการศึกษา หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความพร้อมด้านต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมสามารถทำให้แผนงานโครงการต่าง ๆ ดำเนินไปตามเป้าหมาย

รายการประเมิน

รายการที่ 1 มีการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ เพื่อจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ตามความต้องการของโรงเรียน

รายการที่ 2 มีการดำเนินการจัดหาอาคารสถานที่ ให้เพียงพอความต้องการของโรงเรียน

รายการที่ 3 มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการใช้อาคารสถานที่ และจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์

รายการที่ 4 มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมและจำหน่าย

รายการที่ 5 มีรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บังคับบัญชา

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการจัดการด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีการวิเคราะห์แผนงาน/ โครงการ เพื่อจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ตามความต้องการของโรงเรียน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงถึงวิเคราะห์แผนงาน / โครงการ เพื่อวางแผนการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานการสำรวจความต้องการ จำเป็นในการใช้อาคารสถานที่ - เอกสาร หลักฐานความต้องการในการใช้ อาคารสถานที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน - ทะเบียนคุมทรัพย์สิน - ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
2	มีการดำเนินการจัดหาอาคาร สถานที่ ให้เพียงพอกับ ความต้องการของโรงเรียน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับ คะแนนที่ 1

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานการสำรวจความต้องการอาคารสถานที่ของโรงเรียน - เอกสาร หลักฐานการอนุมัติการสร้างอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานการอนุมัติการจัดซื้อในการจัดการศึกษา - เอกสารการบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน - มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์ และสนามกีฬา ฯลฯ - มีระบบสาธารณสุขปลอดภัยและความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
3	มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการใช้อาคารสถานที่ และจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1 และ 2 - ทะเบียนควบคุมการรับ การเบิกจ่าย ในการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของโรงเรียน - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
4	มีการดำเนินการรักษาตรวจสอบ ซ่อมแซม และจำหน่าย	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1,2 และ 3 - เอกสาร หลักฐานการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบอาคารสถานที่ประจำปี

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานการตรวจสอบอาคารสถานที่ประจำปี - เอกสาร หลักฐานการซ่อมแซมอาคารสถานที่ประจำปี - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
5	มีรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บังคับบัญชา	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1,2,3 และ 4 - รายงานผลการตรวจสอบอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 2	การบริหารทรัพยากร
ตัวบ่งชี้ที่ 8	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ และทรัพยากร ที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ สอดคล้องสัมพันธ์กับระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

คำอธิบายตัวบ่งชี้

วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารการจัดการศึกษา หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความพร้อมด้านต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมสามารถทำให้แผนงาน โครงการต่าง ๆ ดำเนินไปตามเป้าหมาย

รายการประเมิน

รายการที่ 1 มีการวิเคราะห์แผนงาน /โครงการ เพื่อจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ตามความต้องการของโรงเรียน

รายการที่ 2 มีการดำเนินการจัดหาวัสดุ และครุภัณฑ์ ให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน

รายการที่ 3 มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการรับ การเบิกจ่าย วัสดุ และครุภัณฑ์ และจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์

รายการที่ 4 มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมและจำหน่าย

รายการที่ 5 มีรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บังคับบัญชา

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษา
 อย่างเป็นระบบ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีการวิเคราะห์แผนงาน / โครงการ เพื่อจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย ตามความ ต้องการของโรงเรียน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงถึงวิเคราะห์แผนงาน / โครงการ เพื่อวางแผนการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด การศึกษา - ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - เอกสาร หลักฐานการสำรวจความต้องการจำเป็น ในการใช้ วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน - เอกสาร หลักฐานความต้องการในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด การศึกษา ตามความต้องการของโรงเรียน - ทะเบียนคุมทรัพย์สิน - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
2	มีการดำเนินการจัดหาวัสดุ และครุภัณฑ์ให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1 - เอกสาร หลักฐานการอนุมัติการสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานการอนุมัติการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
3	มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการรับ การเบิกจ่าย วัสดุ และครุภัณฑ์ และจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1 และ 2 - ทะเบียนควบคุมการรับ การเบิกจ่าย วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของโรงเรียน - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
4	มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซม และจำหน่าย	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1,2 และ 3 - เอกสาร หลักฐานการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุ ครุภัณฑ์ประจำปี - เอกสาร หลักฐานการตรวจสอบ พัสดุ ครุภัณฑ์ประจำปี - เอกสาร หลักฐานการซ่อมแซม พัสดุ ครุภัณฑ์ประจำปี - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
5	มีรายงานผลการ ตรวจสอบต่อ ผู้บังคับบัญชา	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1,2,3 และ 4 - รายงานผลการตรวจสอบ วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการศึกษา ตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 3	การบริหารบุคลากร
ตัวบ่งชี้ที่ 9	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการวางแผนอัตรากำลังบุคลากรให้ครบตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนด เนื่องจากการจัดทำแผนอัตรากำลัง 3 ปี ข้างหน้า จะมีการใช้อัตรากำลังข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และลูกจ้างตำแหน่งใด จำนวนเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับปริมาณงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งเป็นการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น และลูกจ้าง และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมภาระค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลไม่เกินกว่าร้อยละ 40 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้อีกด้วย

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การวางแผนอัตรากำลังทำให้สามารถคาดคะเนได้ว่าในอนาคต ในช่วงระยะเวลา 3 ปี ข้างหน้า จะมีการใช้อัตรากำลังบุคลากรจำนวนเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับปริมาณงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งเป็นการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น และลูกจ้าง และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมภาระค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคล

หัวใจของการบริหารทรัพยากรบุคคลให้บรรลุเป้าหมาย ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ แต่โดยทั่วไปมีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 4 ประการ 1. สรรหา คือการเสาะแสวงหา เลือกสรรคนดี มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถเหมาะกับงาน 2. พัฒนา พยายามทำให้คนดีมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ตลอดจนทำให้มีทัศนคติ มีพฤติกรรมที่ดีในการทำงาน 3. รักษาไว้ พยายามทำให้คนทำงานรู้สึกพอใจในการทำงาน ได้รับความดีความชอบด้วยความเป็นธรรม มีความสุขในที่ทำงานไม่คิดโยกย้ายไปอยู่ที่อื่น 4. ใช้ประโยชน์ คือการใช้คนให้ได้ประโยชน์เต็มที่ ใช้คนให้ตรงกับงานตรงกับความรู้ความสามารถ

บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง บุคลากรในกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายการประเมิน

- รายการที่ 1 มีการวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร
 รายการที่ 2 มีการกำหนดโครงสร้างตามสายงาน
 รายการที่ 3 มีการสรรหาบุคลากรครบตามอัตรากำลังที่กำหนด
 รายการที่ 4 มีการสำรวจ ประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร
 รายการที่ 5 มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกปี

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการมีบุคลากรครบตามอัตรากำลัง กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีการวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของบุคลากร	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐานการวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตามพระราชบัญญัติและ กฎหมายอื่น ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนา จังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายของผู้บริหาร ท้องถิ่นและสภาพปัญหาภายในพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสารสนเทศของบุคลากร - โครงสร้างการบริหารงานขององค์กร - ภารกิจอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ <p>ตามโครงสร้างการบริหารงานขององค์กร</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
2	มีการกำหนดโครงสร้างตามสายงาน	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1 - เอกสาร หลักฐานการกำหนดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในองค์กร - เอกสาร หลักฐานการกำหนดสมรรถนะและภารกิจด้านความรู้ ความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญของบุคลากรแต่ละตำแหน่ง - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
3	มีการสรรหาบุคลากรครบตามอัตรากำลังที่กำหนด	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับคะแนนที่ 1 และ 2 - เอกสาร หลักฐานการสรรหาบุคลากรตามตำแหน่งในสายงานต่าง ๆ - เอกสารการกำหนดภาระค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคล ไม่เกินร้อยละ 40 ของงบประมาณรายจ่าย - เอกสารการกำหนดสมรรถนะ และภารกิจด้านความรู้ ความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญของตำแหน่งในสายงานต่าง ๆ - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
4	มีการสำรวจ ประเมิน ความรู้ ความสามารถ ของบุคลากร	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับ คณะคนที่ 1, 2 และ 3 - เอกสารการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากร - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
5	มีการดำเนินการพัฒนา บุคลากรทุกปี	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงานระดับ คณะคนที่ 1,2,3 และ 4 - มีแผนพัฒนาบุคลากรระยะ 3 ปี และแผนรายปี เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามลักษณะที่องค์กร ต้องการ - แผนพัฒนาบุคลากรที่มีการระบุเป้าหมาย แนวทาง กลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม หรือวิธีการ ที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรตามลักษณะงาน มีการกำหนดระยะเวลา ประเด็นการติดตาม และประเมินผลรวมทั้งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน - รายงานผลการพัฒนาบุคลากรประจำปี ที่เสนอต่อผู้บริหาร - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมิน อาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 3	การบริหารบุคลากร
ตัวบ่งชี้ที่ 10	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจหลัก ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน โดยอาศัยเทคนิคการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานให้เหมาะสม และพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่แล้วให้มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานให้เกิดประโยชน์ ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้บุคลากรที่มีอยู่แล้วให้ได้รับผลตอบแทนเป็นที่พอใจและมีความสุขในการทำงาน มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างเหมาะสม

คำอธิบายตัวบ่งชี้

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานตามภาระงานที่รับมอบหมายตามศักยภาพความถนัด ความสนใจของแต่ละบุคคล ได้อย่างมีคุณภาพและมีความก้าวหน้าตามสายงานที่ปฏิบัติหน้าที่

บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง บุคลากรในกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายการประเมิน

- รายการที่ 1 มีการกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงาน
- รายการที่ 2 มีการศึกษาคุณสมบัติของบุคลากรก่อนมอบหมายงาน
- รายการที่ 3 มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหาร
- รายการที่ 4 มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาบุคลากร
- รายการที่ 5 มีการจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหาร

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จในการประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีการกำหนดสมรรถนะ ของตำแหน่งงาน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐาน คู่มือการปฏิบัติงาน ของบุคลากรที่ระบุหน้าที่รับผิดชอบและ สมรรถนะ (Competencies) ที่ต้องการ เส้นทางแสดงความก้าวหน้าในสายงานเพื่อ การสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร แต่ละตำแหน่ง ซึ่งแสดงความสอดคล้องกับ ภารกิจ และลักษณะงาน
2	มีการศึกษาคุณสมบัติของ บุคลากรก่อนมอบหมายงาน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับ คะแนนที่ 1 - เอกสาร หลักฐานที่รวบรวมข้อมูลบุคลากร ที่ครอบคลุมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถหรือ ความเชี่ยวชาญของบุคลากร สมรรถนะหลัก ของบุคลากร แต่ละตำแหน่ง

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐาน ประวัติ ใบสมัครงาน ที่ระบุความถนัด ความสนใจ หรือ ความต้องการในการทำงานของบุคลากร ที่สอดคล้องสมรรถนะหลัก (Competencies) ของบุคลากรแต่ละตำแหน่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการ - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
3	<p>มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ที่ได้รับความเห็นชอบ จากผู้บริหาร</p>	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับ คะแนนที่ 1 และ 2 - แผนพัฒนาบุคลากรที่แสดงให้เห็นว่า มีการพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับ สมรรถนะหลัก - แผนพัฒนาบุคลากรที่มีการระบุเป้าหมาย แนวทาง กลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม หรือวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรตาม ลักษณะงาน มีการกำหนดระยะเวลา ประเด็น การติดตามและประเมินผลรวมทั้งผู้รับผิดชอบ ที่ชัดเจน - มีแผนพัฒนาบุคลากรระยะ 3 ปี และแผนรายปี เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามลักษณะ ที่องค์กรต้องการ - เอกสาร หลักฐานที่ยืนยันว่าแผนพัฒนา บุคลากรข้างต้นได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหาร - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
4	<p>มีการติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานตามแผนพัฒนา บุคลากร</p>	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับคะแนนที่ 1,2 และ 3

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามี การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาบุคลากรและสามารถดำเนินการ ได้ตามแผนนั้น ๆ - รายงานผลการติดตามความก้าวหน้า ที่เสนอต่อผู้บริหาร - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าการแจ้ง ไปยังบุคลากรที่รับผิดชอบและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องให้ทราบว่า มีระบบติดตาม ความก้าวหน้า เพื่อให้ดำเนินการตามระบบได้ - คำสั่งนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน - เอกสาร หลักฐานอื่น ๆ
5	มีการจัดทำรายงานเสนอ ต่อผู้บริหาร	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักฐานที่แสดงการดำเนินงาน ระดับ คะแนนที่ 1,2,3 และ 4 - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร - รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงาน - เอกสาร หลักฐานอื่น ๆ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมิน อาจประเมินโดยวิธีอื่น ๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 3	การบริหารบุคลากร
ตัวบ่งชี้ที่ 11	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน

ชนิดของตัวบ่งชี้   ด้านปัจจัย, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การศึกษา เนื่องจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นบุคคลสำคัญ ในการขับเคลื่อน นโยบายและทิศทางในการบริหารการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

ความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษาเนื่องจากผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและทิศทางในการบริหารการจั ดการศึกษาให้มีคุณภาพ

รายการประเมิน

- รายการที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายงาน
- รายการที่ 2 สามารถแสดงทิศทางการพัฒนาการศึกษาได้อย่างเหมาะสม
- รายการที่ 3 ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- รายการที่ 4 ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน
- รายการที่ 5 มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานการจัดการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ตามประเด็น การประเมิน 1 ประเด็น	ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ตามประเด็น การประเมิน 2 ประเด็น	ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ตามประเด็น การประเมิน 3 ประเด็น	ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ตามประเด็น การประเมิน 4 ประเด็น	ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ตามประเด็น การประเมิน 5 ประเด็น

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	มีความรู้ ความเข้าใจ ในขอบข่ายงาน	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐาน คู่มือการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารที่ระบุบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และมาตรฐานการปฏิบัติ - เอกสารการวิเคราะห์นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ขององค์กร - ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการ ดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากร ทุกระดับ - มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ - มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นฐาน ในการปฏิบัติงานและพัฒนา - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
2	สามารถแสดงทิศทางการพัฒนา การศึกษาได้อย่างเหมาะสม	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสารการวิเคราะห์บริบทของท้องถิ่น

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารการสำรวจความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น - เอกสารการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ขององค์กร - แผนพัฒนาการศึกษา - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
3	ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนพัฒนาการศึกษาสามปีที่มีการระบุเป้าหมาย แนวทาง กลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม หรือวิธีการที่ใช้ในการพัฒนา - มีกลไกการประเมินผลการบริหารงานของผู้บริหาร และผู้บริหารนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ ที่ระบุถึงการริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4	<p>ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) 2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) 3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) 4) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) 5) หลักความโปร่งใส (Transparency) 6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) 	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร การพิจารณาความดีความชอบ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงถึงคุณธรรมของผู้บริหาร เช่น การประเมินผลงาน การปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของศาสนา ฯลฯ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงถึงกระบวนการในการจัดทำแนวทางที่เหมาะสมในการเปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานที่แสดงถึงการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร เช่น ความเสียสละ การอุทิศเวลาให้กับราชการ

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
	7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) 8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) 9) หลักความเสมอภาค (Equity) 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)	- เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
5	มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานการจัดการศึกษา	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าการนำ ผลการนิเทศ ติดตามมาใช้ปรับปรุง การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง - เอกสารการติดตามและรายงานผลการติดตาม ความก้าวหน้า ที่เสนอต่อผู้บริหาร - ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามที่มอบหมาย รวมทั้งสามารถ สื่อสารแผนและผลการดำเนินงานขององค์กรไป ยังบุคลากรในองค์กร - เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าการแจ้ง ไปยังบุคลากรที่รับผิดชอบและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องให้ทราบว่ามีระบบการนิเทศ ติดตาม - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมิน อาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล การสังเกตการณ์ 		

มาตรฐานที่ 3	การบริหารบุคลากร
ตัวบ่งชี้ที่ 12	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม

ชนิดของตัวบ่งชี้ ด้านบริบท, ด้านกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม มีการบริหารอัตรากำลังอย่างเหมาะสม โดยยึดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากร หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง นักเรียน หรือหน่วยงาน องค์กรเกี่ยวข้อง และชุมชนต่าง ๆ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษา หากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม และมีการบริหารอัตรากำลังอย่างเหมาะสมโดยยึดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ย่อมจะทำให้กระบวนการจัดสรรบุคลากรไปสู่โรงเรียนเป็นไปด้วยความโปร่งใสและได้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ มีคุณวุฒิและมีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความพึงพอใจกับทุกฝ่าย

รายการประเมิน

รายการที่ 1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร

รายการที่ 2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสรรหา หรือการคัดเลือกบุคลากร

รายการที่ 3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการรักษาอัตรากำลัง

รายการที่ 4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสำรวจ ประเมินความรู้

ความสามารถของบุคลากร

รายการที่ 5 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความสำเร็จของการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1 และรายการที่ 2	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2 และรายการที่ 3	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3 และ รายการที่ 4	ดำเนินการได้ สำเร็จครบถ้วน ในรายการที่ 1,2,3,4 และ รายการที่ 5

แนวทางการประเมิน

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
1	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของบุคลากร	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสารการสำรวจความต้องการจำเป็นในการ จัดสรรบุคลากรของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น - โรงเรียนและต้นสังกัดมีการวางแผน ความต้องการและการร้องขอ การระบุตำแหน่ง และมีการกำหนดคุณสมบัติบุคลากรร่วมกัน - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
2	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการสรรหา หรือการคัดเลือก บุคลากร	ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้ - เอกสารการวางแผนการสรรหา การคัดเลือก บุคลากร โดยวิธีต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - เอกสาร คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา และการคัดเลือกบุคลากร โดยวิธีต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ

รายการ	รายการประเมิน	แนวทางการประเมิน
3	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการรักษาอัตรากำลัง	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนพัฒนาการศึกษา - มีแผนงาน/โครงการ ในการบำรุงรักษาอัตรากำลัง หรือการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน อย่างน้อย 1 แผนงาน/โครงการ ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในโครงการ
4	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสำรวจ ประเมินความรู้ความสามารถของบุคลากร	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบที่มีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - เอกสาร คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร ที่มีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
5	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร	<p>ประเมินผลจากข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนพัฒนาการศึกษา - มีแผนงาน/โครงการ ในการพัฒนาบุคลากร อย่างน้อย 1 แผนงาน/โครงการ ที่ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียมีส่วนร่วมในโครงการ - เอกสาร หลักฐานอื่นๆ
<p>นอกจากการประเมินผลโดยใช้ข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ประเมินอาจประเมินโดยวิธีอื่นๆ ได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด - คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง - ผู้จัดเก็บข้อมูล 2. การสังเกตการณ์ 		

การตัดสินผลการประเมิน

การตัดสินผลการประเมิน จากรายงานผลการประเมิน มี 2 ระดับ ได้แก่

1. การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐานมี 3 ระดับ คือ
คะแนนรวมแต่ละมาตรฐาน มีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก
คะแนนรวมแต่ละมาตรฐาน มีค่าร้อยละ 60-79 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดี
คะแนนรวมแต่ละมาตรฐาน มีค่าร้อยละ 59 ลงมา หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง
2. การตัดสินคุณภาพโดยรวม มี 3 ระดับ คือ
มาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก
มาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 60-79 ขึ้นไป หมายถึง มีคุณภาพระดับดี
มาตรฐานอยู่ในระดับดี ร้อยละ 59 ลงมา หมายถึง มีคุณภาพระดับปรับปรุง

ภาคผนวก ข แบบรายงานผลการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบรายงานผลการประเมินการบริหารการจัดการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....
 ปีการศึกษา .....

คณะกรรมการประเมิน

1. .... (ประธาน)
2. ....
3. .... (เลขานุการ)

คำนำ

รายงานการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ..... ประจำปีการศึกษา ..... ได้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ตามเครื่องมือการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ต้องมีการดำเนินงานให้เป็นระบบครบวงจร โดยมีขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่งคือ การประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ อันจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด รวมทั้งมีจุดอ่อนในเรื่องใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การวางแผนดำเนินงานระยะต่อไปบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 289 ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... เป็นองค์กรหนึ่งที่รับถ่ายโอนสถานศึกษาดังนั้นท้องถิ่นจังหวัด..... จึงได้ประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ..... ซึ่งทำให้ทราบข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา ที่แสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จที่เป็นจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในอนาคต เพื่อที่จะเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

การนี้ขอขอบคุณบุคลากรทุกฝ่าย ที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูล ร่วมรวบรวมและประเมินผลข้อมูล เพื่อใช้ในการรายงานการประเมินฉบับนี้ อันแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัด..... เป็นอย่างดี

คณะกรรมการประเมิน

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่	
1 ข้อมูลองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	
ข้อมูลทั่วไป.....	
ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา.....	
ข้อมูลเกี่ยวกับเกียรติยศ และชื่อเสียงที่สำคัญ	
2 ผลการประเมินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
การบริหารงาน.....	
การบริหารทรัพยากร.....	
การบริหารบุคลากร.....	
3 สรุปผลการประเมิน.....	
สรุปผลการประเมิน.....	
ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ.....	

ส่วนที่ 1 ข้อมูลองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ข้อมูลทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อมูลเกี่ยวกับเกียรติยศ และชื่อเสียงที่สำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. มาตรฐานด้านการบริหารงาน

ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม	คะแนนประเมิน
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา	5	
2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	5	
3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	5	
ผลการประเมินรวม	20	
ร้อยละ		
การตัดสินผลการประเมิน		

ผลการดำเนินการในแต่ละตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
 .....

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจ ในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
 .....

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....

.....

2. มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากร

ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม	คะแนนประเมิน
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม	5	
6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส	5	
7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5	
8. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5	
ผลการประเมินรวม	20	
ร้อยละ		
การตัดสินผลการประเมิน		

ผลการดำเนินการในแต่ละตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม
โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
.....

ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส
โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
.....

ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่

ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
.....

ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์

ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
.....

3. มาตรฐานด้านการบริหารบุคลากร

ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม	คะแนน ประเมิน
9. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5	
10. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5	
11. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน	5	
12. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5	
ผลการประเมินรวม	20	
ร้อยละ		
การตัดสินผลการประเมิน		

ผลการดำเนินการในแต่ละตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
 .....

ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....
 .....

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ
ในการบริหารงาน

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากร
อย่างมีส่วนร่วม

โครงการ/กิจกรรม/หลักฐาน

.....

.....

ส่วนที่ 3 สรุปผลการประเมิน

1. สรุปผลการประเมินตามมาตรฐาน

มาตรฐานการประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนน ประเมิน	คิดเป็น ร้อยละ	ผลการ ประเมิน
1. การบริหารงาน (Management)	20			
2. การบริหารทรัพยากร (Material)	20			
3. การบริหารบุคลากร (Man)	20			

2. สรุปผลการตัดสินคุณภาพโดยรวม

สรุป มาตรฐานตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน ..... มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ .....
การตัดสินคุณภาพโดยรวม คือ .....

3. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม

แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม
สำหรับ
ประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด .....

วันที่เข้าประเมิน .....

ชื่อผู้บันทึกภาคสนาม

- ๑) ..... หัวหน้าคณะผู้ประเมิน
- ๒) ..... ผู้ประเมิน
- ๓) ..... ผู้ประเมิน

สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....ตั้งอยู่เลขที่.....
 หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 หมายเลขโทรศัพท์.....หมายเลขโทรสาร.....
 E-mail.....Website.....

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

๒.๑ ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัด

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	ระดับชั้น ที่สอน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน
	รวม				

๒.๒ ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยในการสอบ O-net ของนักเรียนในสังกัดในปีที่ประเมิน

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	ป.3	ป.6	ม.3	ม.6
	รวม				

ผลการประเมินตามมาตรฐานด้านการบริหารงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา
(5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีแผนพัฒนาการศึกษาที่มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์และได้รับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น			- แผนพัฒนาการศึกษา - หลักฐานการอนุมัติแผน ฯ - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีแผนพัฒนาการศึกษาสามปีที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการศึกษา			- หลักฐานแสดงความสอดคล้อง ของแผนพัฒนาการศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
3	มีแผนพัฒนาการศึกษาที่นำมาจากการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน			- หลักฐานการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน - เอกสารอื่น ๆ .....
4	มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้			- สรุปผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม - เอกสารอื่น ๆ .....
5	มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา			- สรุปผลการติดตามประเมินผล - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ				

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีวางแผนกระจายอำนาจจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานศึกษา			- หลักฐานโครงการอบรมความรู้ - บันทึกข้อความ/รายงานการประชุม - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีการมอบอำนาจการบริหารงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร			- เอกสาร หลักฐานการมอบอำนาจการบริหารงาน - เอกสารอื่น ๆ .....
3	โรงเรียนมีการมอบหมายหน้าที่โดยใช้ตามหลักการกระจายอำนาจ			- เอกสารการกำหนดขอบเขตบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และคู่มือการปฏิบัติงานโรงเรียน - เอกสารอื่น ๆ ....
4	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน			- หลักฐานที่การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน - เอกสารอื่น ๆ .....

5	มีการนำผลประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ		<ul style="list-style-type: none"> - หลักฐานที่อปท. เสนอแนะเพื่อทำการปรับปรุงการดำเนินงาน - เอกสาร หลักฐานที่โรงเรียนได้ข้อเสนอไปพัฒนา - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ			

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา โดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมวิเคราะห์และทบทวนแผนงาน/โครงการ			<ul style="list-style-type: none"> - หลักฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม ที่ได้รับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น			<ul style="list-style-type: none"> - แผนงาน/โครงการที่ประชาชนมีส่วนร่วม และได้รับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น - เอกสารอื่น ๆ .....
3	มีคณะทำงานภาคประชาชนร่วมกันดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม			<ul style="list-style-type: none"> - หลักฐานการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม - เอกสารอื่น ๆ

4	จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหารและคณะทำงานภาคประชาชน			- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม - เอกสารอื่น ๆ .....
5	เผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม			- หลักฐานการเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ				

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีแผนงาน/โครงการในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ			- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ชื่อโครงการ..... ....

2	มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษา ในการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา		- มีแผนงานโครงการ/กิจกรรม ชื่อโครงการ..... ....
3	มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้ สามารถจัดการศึกษาใน รูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล		- แผนงานโครงการ/กิจกรรม ชื่อโครงการ..... ....
4	มีการติดต่อสื่อสารระหว่าง ต้นสังกัดกับสถานศึกษา อย่างหลากหลายช่องทาง		- ช่องทางการสื่อสาร ระหว่างต้น สังกัดกับสถานศึกษา ได้แก่..... .....
5	มีการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและนิเทศ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ		- แผนงานโครงการ/กิจกรรม ชื่อโครงการ..... ....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ			

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร

ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี			- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - แผนพัฒนาการศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาร้อยละ 10-14 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี			- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - แผนพัฒนาการศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
3	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาร้อยละ 15-19 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี			- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - แผนพัฒนาการศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
4	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาร้อยละ 20-24 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี			- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - แผนพัฒนาการศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
5	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารการจัดการศึกษาตั้งแต่ร้อยละ 25 ของรายได้เฉลี่ยต่อปีขึ้นไป			- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - แผนพัฒนาการศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วนในรายการที่				

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่มีรายละเอียดครบถ้วน			- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่นำมาจากการวิเคราะห์ ความต้องการของโรงเรียน			- หลักฐานการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน - เอกสารอื่น ๆ .....
3	มีการดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้อนุมัติและประกาศใช้จากสภาท้องถิ่น			- ข้อมูลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ตามโครงการที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติ - เอกสารอื่น ๆ .....
4	มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย			- เอกสารการตรวจสอบผลการดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ .....
5	มีการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ			- ผลการตรวจสอบการดำเนินงาน - หลักฐานการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงระบบการดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ				

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา
อย่างเป็นระบบ (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีการวิเคราะห์แผนงาน/ โครงการ เพื่อจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย ตามความ ต้องการของโรงเรียน			- หลักฐานการสำรวจความ ต้องการจำเป็นในการใช้อาคาร สถานที่ ของโรงเรียน - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีการดำเนินการจัดหาอาคาร สถานที่ ให้เพียงพอกับ ความต้องการของโรงเรียน			- หลักฐานการอนุมัติการสร้าง อาคาร สถานที่ - เอกสารอื่น ๆ .....
3	มีการจัดทำทะเบียนควบคุม การใช้อาคารสถานที่ และ จัดทำระบบฐานข้อมูล สินทรัพย์			- หลักฐานจัดทำระบบ ฐานข้อมูลสินทรัพย์ของ โรงเรียน - เอกสารอื่น ๆ .....
4	มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซม และจำหน่าย			- หลักฐานการแต่งตั้ง คณะกรรมการ/การตรวจสอบ /การซ่อมแซมอาคาร ประจำปี - เอกสารอื่น ๆ .....

ต่อผู้บังคับบัญชา		อาคารสถานที่ - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ		

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์
ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีการวิเคราะห์แผนงาน / โครงการ เพื่อจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ตามความต้องการของ โรงเรียน			- หลักฐานวิเคราะห์แผนงาน / โครงการ - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีการดำเนินการจัดหาวัสดุ และครุภัณฑ์ ให้เพียงพอ กับความต้องการของ โรงเรียน			- หลักฐานการจัดหาวัสดุ และครุภัณฑ์ - เอกสารอื่น ๆ .....
3	มีการจัดทำทะเบียนควบคุม การรับ การเบิกจ่าย วัสดุ และครุภัณฑ์ และจัดทำระบบ ฐานข้อมูลสินทรัพย์			- ทะเบียนควบคุมการเบิกจ่าย - หลักฐานจัดทำระบบ ฐานข้อมูลสินทรัพย์ของ โรงเรียน - เอกสารอื่น ๆ .....

4	มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซม และจำหน่าย			- หลักฐานการแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบ/ การตรวจสอบ/การซ่อมแซม พัสดุ ครุภัณฑ์ ประจำปี
5	มีรายงานผลการตรวจสอบ ต่อผู้บังคับบัญชา			- รายงานผลการตรวจสอบพัสดุ ครุภัณฑ์ - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ				

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีครบตามอัตรากำลัง (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	การวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความ รับผิดชอบ ของ บุคลากร			- เอกสาร หลักฐานการ วิเคราะห์ภารกิจ - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีการกำหนดโครงสร้าง ตามสายงาน			- หลักฐานการกำหนด โครงสร้าง สมรรถนะตามตำแหน่งงาน - เอกสารอื่น ๆ .....

3	มีการสรรหาบุคลากรครบตามอัตรากำลังที่กำหนด		- หลักฐานการสรรหาบุคลากร - เอกสารอื่น ๆ .....
4	มีการสำรวจ ประเมินความรู้ความสามารถของบุคลากร		- เอกสารการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน - เอกสารอื่น ๆ .....
5	มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกปี		- แผนพัฒนาบุคลากร - รายงานผลการพัฒนาบุคลากร - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ			

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้
ความสามารถในการปฏิบัติงาน (5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีการกำหนดสมรรถนะ ของตำแหน่งงาน			- คู่มือการปฏิบัติงานของ บุคลากร ที่ระบุสมรรถนะ (Competencies) - เอกสารอื่น ๆ .....
2	มีการศึกษาคุณสมบัติของ บุคลากรก่อนมอบหมายงาน			- หลักฐานที่ระบุความถนัด ที่สอดคล้องสมรรถนะ - เอกสารอื่น ๆ .....
3	มีการจัดทำแผนพัฒนา บุคลากรที่ได้รับความ เห็นชอบ จาก ผู้บริหาร			- แผนพัฒนาบุคลากร - เอกสารอื่น ๆ .....
4	มีการติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาบุคลากร			- คำสั่งผู้ให้เทศ ติดตาม การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ .....
5	มีการจัดทำรายงานเสนอ ต่อผู้บริหาร			- รายงานผลการประเมิน การปฏิบัติงาน - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ				

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน
(5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	มีความรู้ ความเข้าใจ ในขอบข่ายงาน			- คู่มือการปฏิบัติงาน - นโยบายด้านการศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
2	สามารถแสดงทิศทางการ พัฒนาการศึกษาได้อย่าง เหมาะสม			- หลักฐานการสำรวจความ ต้องการจำเป็นในการจัด การศึกษา - เอกสารอื่น ๆ .....
3	ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง			- แผนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสามปี - เอกสารอื่น ๆ .....
4	ยึดหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน			- เอกสารการดำเนินงาน ตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่..... ....

5	มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานการจัด การศึกษา			- เอกสารการนิเทศ ติดตาม - รายงานผลการนิเทศ ติดตาม - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ				

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม
(5 คะแนน)

รายการ	รายการประเมิน	ข้อค้นพบ/ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากเอกสาร		
		มี	ไม่มี	เอกสารที่พบ
1	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความ รับผิดชอบของบุคลากร			- เอกสารการสำรวจความ ต้องการจำเป็น - เอกสารอื่น ๆ .....
2	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการสรรหา หรือการ คัดเลือกบุคลากร			- เอกสารการวางแผน การสรร หา การคัดเลือกบุคลากร - เอกสารอื่น ๆ .....
3	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการรักษาอัตรากำลัง			- แผนงาน/โครงการ ใน การบำรุงรักษาอัตรากำลัง - เอกสารอื่น ๆ .....

4	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการสำรวจ ประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร		คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินประสิทธิภาพการ ทำงาน - เอกสารอื่น ๆ .....
5	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ในการดำเนินการพัฒนา บุคลากร		- แผนงาน/โครงการพัฒนา บุคลากร - เอกสารอื่น ๆ .....
ผลการประเมิน ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน ..... รายการ			

บันทึกเพิ่มเติม (ข้อมูลที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ สังเกต หรืออื่น ๆ)

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

คะแนนการประเมินจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
การกำหนดดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน

**คะแนนการประเมินจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากแบบประเมิน
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัด
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ตารางภาคผนวก ง 1 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการประเมิน

วัตถุประสงค์ในการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
เพื่อประเมินการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	5	5	4	3	4	5	5	4	4	4

ตารางภาคผนวก ง 2 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานของการประเมิน

ข้อ	มาตรฐานของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	การบริหารงาน	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4
2	การบริหารทรัพยากร	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4
3	การบริหารบุคลากร	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4

ตารางภาคผนวก ง 3 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ในการประเมิน

ตัวบ่งชี้ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน										
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	5	5	5	5	4	3	5	5	5	4
3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	4	5	5	4	4	4	5	5	4
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา	5	5	5	5	4	3	5	5	5	4
มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร										
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม	5	5	5	5	4	3	5	5	5	4
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส	5	5	5	5	4	3	5	5	5	4
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	4	2	5	5	5	4

ตารางภาคผนวก ง 3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ของการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร										
1. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
2. บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน	5	5	5	5	4	3	5	5	5	4
4. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5	4	5	5	4	4	4	5	5	4

ตารางภาคผนวก ง 4 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรายการประเมินตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้						
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา												
1.1	มีแผนพัฒนาการศึกษา ที่มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์และได้รับการอนุมัติจากสภาองค์กรท้องถิ่น	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4		
1.2	มีแผนพัฒนาการศึกษาสามปี ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการศึกษา	4	4	5	5	4	4	4	5	5	4		
1.3	มีแผนพัฒนาการศึกษา ที่นำมาจาก การวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4		
1.4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษาที่กำหนดไว้	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4		
1.5	มีการติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา	5	4	5	5	4	4	4	5	5	4		
2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงาน ให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ												
2.1	มีวางแผนกระจายอำนาจจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานศึกษา	4	5	5	5	4	4	5	5	2	4		
2.2	มีการมอบอำนาจการบริหารงานอย่าง เป็นลายลักษณ์อักษร	5	5	5	5	4	5	5	4	2	4		
2.3	โรงเรียนมีการมอบหมายหน้าที่โดยใช้ ตามหลักการกระจายอำนาจ	3	5	5	5	4	3	5	5	5	4		
2.4	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของโรงเรียน	5	5	5	5	4	5	5	5	2	4		
2.5	มีการนำผลประเมินมาปรับปรุง การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4		

ตารางภาคผนวก ง 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้						
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา โดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย												
3.1	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมวิเคราะห์และทบทวนแผนงาน/โครงการ	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4		
3.2	มีแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วมที่ได้รับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น	2	4	5	4	4	5	4	5	4	4		
3.3	มีคณะทำงานภาคประชาชนร่วมกันดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วม	5	5	5	4	4	5	5	4	4	4		
3.4	จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหารและคณะทำงานภาคประชาชน	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4		
3.5	เผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4		
4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา												
4.1	มีแผนงาน/โครงการในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	5	5	2	4	5	5	5	2	4		

ตารางภาคผนวก ง 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4.2	มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ สถานศึกษาในการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
4.3	มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้สามารถ จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่าง บุคคล	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4
4.4	มีการติดต่อสื่อสารระหว่างต้นสังกัด กับสถานศึกษาอย่างหลากหลาย ช่องทาง	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
4.5	มีการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผล และนิเทศสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม										
5.1	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี	5	5	5	5	4	3	5	5	5	4
5.2	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาร้อยละ 10-14 ของรายได้ เฉลี่ยต่อปี	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
5.3	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาร้อยละ 15-19 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
5.4	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหาร การจัดการศึกษาร้อยละ 20-24 ของ รายได้เฉลี่ยต่อปี	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4

ตารางภาคผนวก ง 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5.5	มีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริหารจัดการศึกษาตั้งแต่ร้อยละ 25 ของรายได้เฉลี่ยต่อปีขึ้นไป	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส										
6.1	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่มีรายละเอียดครบถ้วน	5	5	5	5	4	3	5	5	5	4
6.2	มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่นำมาจากการวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
6.3	มีการดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้อนุมัติและประกาศใช้จากสภาท้องถิ่น	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
6.4	มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
6.5	มีการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ										
7.1	มีการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเพื่อจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ตามความต้องการของโรงเรียน	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
7.2	มีการดำเนินการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ให้เพียงพอความต้องการของโรงเรียน	5	5	5	5	4	2	5	5	5	4

ตารางภาคผนวก ง 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
7.3	มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการใช้อาคารสถานที่ และจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
7.4	มีการดำเนินการรักษา ตรวจสอบ ซ่อมแซมและจำหน่าย	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
7.5	มีรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บังคับบัญชา	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
8	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครบตามอัตรากำลัง										
8.1	การวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4
8.2	มีการกำหนดโครงสร้างตามสายงาน	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4
8.3	มีการสรรหาบุคลากรครบตามอัตรากำลังที่กำหนด	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4
8.4	มีการสำรวจประเมินความรู้ความสามารถของบุคลากร	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4
8.5	มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกปี	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4
9	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน										
9.1	มีการกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงาน	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
9.2	มีการศึกษาคุณสมบัติของบุคลากรก่อนมอบหมายงาน	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
9.3	มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหาร	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4

ตารางภาคผนวก ง 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
9.4	มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาบุคลากร	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
9.5	มีการจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหาร	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
10	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน										
10.1	มีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายงาน	5	5	5	2	4	5	5	5	2	4
10.2	สามารถแสดงทิศทางการพัฒนาการศึกษาได้อย่างเหมาะสม	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
10.3	ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษารูปแบบและต่อเนื่อง	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4
10.4	ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
10.5	มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานการจัด/การศึกษา	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
11	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม										
11.1	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
11.2	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสรรหา หรือการคัดเลือกบุคลากร	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4
11.3	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการรักษาอัตรากำลัง	5	5	5	4	4	5	5	4	4	4
11.4	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสำรวจ ประเมินความรู้ ความสามารถของบุคลากร	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
11.5	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4

ตารางภาคผนวก ง 5 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิธีการประเมิน

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้						
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
1	ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน												
	1. ผู้ประเมิน คือ ท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4		
	2. ผู้ถูกประเมิน คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัด	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4		
2	ระยะเวลาการประเมิน												
	1. ประเมินทุกภาคเรียน	5	3	1	2	4	5	3	1	3	4		
	2. ประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา	1	5	5	5	4	4	5	5	5	4		
3	รายงานการประเมิน												
	มีเอกสารรายงานการประเมิน	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4		
4	การตัดสินผลการประเมิน												
	4.1 การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐาน	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4		
	4.2 เกณฑ์การตัดสินคุณภาพโดยรวม	5	5	5	4	4	4	5	5	5	4		

**คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถาม เรื่อง การกำหนด
คะแนนน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ในการประเมินการบริหารการจัด
การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ตารางภาคผนวก ง 6 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับน้ำหนักคะแนนความสำคัญ
ของมาตรฐานในการประเมิน

มาตรฐาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
	1	2	3	4	5
มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน (Management)	5	5	5	5	4
มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร (Material)	5	5	5	5	4
มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร (Man)	5	5	5	5	4

ตารางภาคผนวก ง 7 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับน้ำหนักคะแนนความสำคัญ
ของตัวบ่งชี้ในการประเมิน

ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
	1	2	3	4	5
มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน (Management)					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา	5	5	5	5	4
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	5	5	5	5	4
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	5	5	5	5
ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแลส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	5	5	5	5	5

ตารางภาคผนวก ง 7 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
	1	2	3	4	5
มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร (Material)					
ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม	5	5	5	5	5
ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส	5	5	5	5	5
ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	4
ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุและครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	4
มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร (Man)					
ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5	5	5	5	5
ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5	5	5	5	5
ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน	5	5	5	5	5
ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5	5	5	5	5

**คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถาม เรื่อง คู่มือการประเมิน
การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการประเมิน**

ตารางภาคผนวก ง 8 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพ
ของลักษณะทางกายภาพของคู่มือการประเมิน

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5
1	ความเป็นมาในการประเมิน	5	4	4	4	5
2	ความสำคัญของรูปแบบการประเมิน	5	4	4	4	5
3	วัตถุประสงค์การประเมิน	5	4	4	4	4
4	องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน	5	4	3	4	3
5	คุณสมบัติของผู้ประเมิน	3	4	4	3	4
6	บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมิน	5	4	5	5	5
7	ภารกิจผู้ประเมิน	5	3	4	5	5
8	ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับการประเมิน	5	3	4	5	5
9	ระยะเวลาในการประเมิน	5	4	4	5	5
10	ขั้นตอนการประเมิน	5	4	5	3	5
11	เทคนิคในการประเมิน	5	3	5	5	4
12	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ สะดวกต่อการนำไปใช้	5	4	5	5	5
13	การตัดสินผลการประเมินง่ายต่อการเข้าใจ	5	4	4	4	5
14	สถิติที่ใช้ในการตัดสินผลการประเมินง่ายต่อการเข้าใจ	5	4	4	4	5
15	สารสนเทศที่ได้รับจากการรายงานผลประเมินมีความพอเพียง	5	4	4	4	4
16	แบบรายงานผลการประเมินมีความชัดเจน	5	4	5	4	5
17	รูปเล่มของคู่มือมีความเหมาะสม	5	4	4	4	4
18	เนื้อหาในคู่มือการประเมินมีสารสนเทศพอเพียงสำหรับการประเมิน	5	5	5	4	4
19	แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามมีความเหมาะสมในการ บันทึกข้อมูล	5	4	4	4	5
20	ลำดับเนื้อหาในคู่มือการประเมินมีความเหมาะสม	5	4	4	4	4

ตารางภาคผนวก ง 9 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพ
ของเนื้อหาสาระของกลุ่มการประเมิน

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5
1	ความเป็นมา (แสดงเนื้อหาในกลุ่มการประเมิน)	5	4	4	4	5
2	ความสำคัญของการประเมิน					
	1. เป็นการกระตุ้น ส่งเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด	5	4	4	4	5
	2. เป็นการสร้างความมั่นใจ แก่ผู้รับบริการว่าจะได้รับบริการที่มีคุณภาพ	5	4	4	4	5
	3. หน่วยงานมีข้อมูลคุณภาพ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำนโยบาย การวางแผนจัดสรรทรัพยากร ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา	5	4	4	4	4
3	วัตถุประสงค์การประเมิน - เพื่อประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด	5	4	4	4	3
4	องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมิน - คณะกรรมการประเมิน อย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยท้องถิ่นจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัด	5	4	2	4	3
5	คุณสมบัติของผู้ประเมิน					
	1. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด วิธีการ และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารการศึกษา การวัดและประเมินผล สามารถคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้	5	4	3	4	5
	2. มีความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	5	4	4	4	5

ตารางภาคผนวก ง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5
	3. มีเจตคติที่ดี มีความเป็นกลาง มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร สามารถประสานงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสุขุม รอบคอบ	5	4	3	3	5
6	บทบาทหน้าที่ผู้ประเมิน					
	1. ตรวจสอบกลไกในการดำเนินงานการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย พิจารณาจากวิธีการ ขั้นตอน โครงสร้างการดำเนินงานและการบริหารจัดการตาม ตัวบ่งชี้ในการประเมิน	5	4	4	4	5
	2. ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	5	4	4	4	5
7	ภารกิจผู้ประเมิน					
	1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับบุคลากรในสังกัดเกี่ยวกับการประเมิน	5	4	4	4	5
	2. จัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน ในการประเมิน	5	4	4	4	5
8	ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับการประเมิน	5	4	4	4	5
9	ระยะเวลาในการประเมิน - เริ่มทำการประเมินเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษาดำเนินการ ประเมินปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	5	4	5	5	5
10	ขั้นตอนการประเมินมีความเหมาะสม (แสดงในบทที่ 2 หน้า 5-6)	5	4	5	4	5
11	มาตรฐานการประเมิน					
	มาตรฐานที่ 1 การบริหารงาน	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนา การศึกษา	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียน บริหารงานอย่างอิสระ	5	4	5	4	5

ตารางภาคผนวก ง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึด การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	5	4	5	4	5
	มาตรฐานที่ 2 การบริหารทรัพยากร	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหาร งบประมาณอย่างเหมาะสม	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหาร งบประมาณอย่างโปร่งใส	5	5	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการ ด้านอาคารสถานที่ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็น ระบบ	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการ ด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5	4	5	4	5
	มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคลากร	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 9 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 10 บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน	5	4	5	4	5
	ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5	4	5	4	5

ตารางภาคผนวก ง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
		1	2	3	4	5
12	เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน มี 2 ระดับ					
	1. เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐาน	5	4	5	4	5
	2. เกณฑ์การตัดสินคุณภาพโดยรวม	5	4	5	4	5
13	แบบรายงานผลการประเมินมีความชัดเจน (แสดงในภาคผนวก ข หน้า 58-66)	5	4	5	4	5
14	แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามมีความชัดเจน (แสดงในภาคผนวก ค หน้า 68-79)	5	4	5	4	5

**คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม เรื่อง
ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ตารางภาคผนวก ง 10 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					
		1	2	3	4	5	IOC
1	ผลการประเมินที่ได้จากรูปแบบสามารถ ช่วยให้เกิดการพัฒนาการทำงานได้	1	0	1	1	1	0.80
2	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบ มีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร	1	1	1	1	1	1.00
3	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบ มีประโยชน์ต่อผู้ถูกประเมิน	1	1	1	1	1	1.00
4	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบ มีความครอบคลุมในการประเมิน	0	0	1	1	1	0.60
5	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบสามารถ นำไปใช้ได้ทันเวลาการใช้งาน	1	0	1	1	1	0.80
6	สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบสามารถ นำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจั ดการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
7	รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริงที่องค์กรต้องปฏิบัติ	1	1	1	1	0	0.80
8	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้กับ สถานการณ์จริงในการประเมินองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	1	1	1	1	1	1.00
9	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์ที่มีเวลาการประเมินจำกัด	1	0	1	1	1	0.80
10	รูปแบบการประเมินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ กับทุกองค์กร	0	0	1	1	1	0.60
11	รูปแบบการประเมินมีความสะดวกในการประเมิน	1	0	1	1	1	0.80

ตารางภาคผนวก ง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					
		1	2	3	4	5	IOC
12	ประโยชน์ที่ได้จากรูปแบบการประเมิน มีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย	1	1	1	1	1	1.00
13	รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมในการ ประเมินตามส่วนประกอบของการประเมิน	1	1	1	1	0	0.80
14	รูปแบบการประเมินมีความสอดคล้องกับ นโยบายขององค์กร	1	0	0	1	1	0.60
15	รูปแบบการประเมินคำนึงถึงผลกระทบ ของผู้เกี่ยวข้องจากการประเมิน	1	1	1	1	1	1.00
16	การรายงานผลการประเมินไม่ทำให้ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ประเมินได้รับความเสียหาย	1	0	1	1	1	0.80
17	สิ่งที่มุ่งประเมินในรูปแบบการประเมิน มีความชัดเจน	0	1	1	1	1	0.80
18	รูปแบบการประเมินมีเกณฑ์การตัดสิน ที่ยอมรับได้	1	1	1	1	1	1.00
19	รูปแบบการประเมินมีความยุติธรรม	1	0	1	1	1	0.80
20	รูปแบบการประเมินมีความสมบูรณ์ภายใต้ กิจกรรมการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	0	1	1	1	0.80
21	ผู้ประเมินตามที่ระบุในรูปแบบการประเมิน มีความเหมาะสมและน่าเชื่อถือ	1	0	1	1	0	0.60
22	รูปแบบการประเมินไม่ขัดต่อประเพณีวัฒนธรรม	1	0	1	1	1	0.80
23	รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับสภาพบริบท ขององค์กร	1	1	1	0	1	0.80
24	มีการวัดและประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัด ได้จริง	1	1	0	1	1	0.80
25	รูปแบบการประเมินมีขั้นตอนเป็นระบบ	0	1	1	1	1	0.80
26	การรายงานผลเป็นระบบขั้นตอน	1	0	1	1	1	0.80

ตารางภาคผนวก ง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					
		1	2	3	4	5	IOC
27	การรายงานผลการประเมินถูกต้องตรงกับ สภาพความเป็นจริง	0	1	1	1	1	0.80
28	มีเกณฑ์การแปลผลคะแนนที่เป็นปรนัย	1	0	1	1	1	0.80
29	การรายงานผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ มีหลักฐานข้อมูลมารองรับ	1	1	1	1	1	1.00
30	รูปแบบการประเมินให้สารสนเทศที่เพียงพอ ต่อการตัดสินใจคุณภาพการบริหารการจัด การศึกษาขององค์กร	1	1	1	1	1	1.00

**การคำนวณดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ตารางภาคผนวก ง 10 ผลการประเมินจากการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จากผู้ประเมิน 3 คน

ตัว บ่งชี้	รายการ	คะแนนจากผู้ประเมิน (คนที่)		
		1	2	3
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา	5	5	5
2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	5	5	5
3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	5	5
4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	5	5	5
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างเหมาะสม	4	4	4
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส	5	5	5
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5	5	5
8	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุและครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	5	5	5
9	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5	5	5
10	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5	5	4
11	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน	5	5	5
12	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานบุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5	5	5

ตารางภาคผนวก ง 11 จำนวนผู้ประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	ระดับคะแนน					$\sum y_i^2$
	1	2	3	4	5	
1	-	-	-	-	3	9
2	-	-	-	-	3	9
3	-	-	-	-	3	9
4	-	-	-	-	3	9
5	-	-	-	3	-	9
6	-	-	-	-	3	9
7	-	-	-	-	3	9
8	-	-	-	-	3	9
9	-	-	-	-	3	9
10	-	-	-	1	2	5
11	-	-	-	-	3	9
12	-	-	-	-	3	9
รวม	-	-	-	4	32	104

$$P_0 = \frac{1}{nk(k-1)} \left[\sum_{i=1}^n \sum_{m=1}^c y_{im}^2 - nk \right] = \frac{1}{(12)(3)(2)} [104 - (12)(3)] = 0.94$$

ตารางภาคผนวก ง 12 จำนวนตัวบ่งชี้ที่ผู้ประเมินแต่ละคนประเมินในแต่ละระดับ

ผู้ประเมิน	ระดับคะแนน					ผลรวม y_i
	1	2	3	4	5	
1	-	-	-	1	11	12
2	-	-	-	1	11	12
3	-	-	-	2	10	12
รวม	-	-	-	4	32	36

ตารางภาคผนวก ง 13 ความน่าจะเป็นของผู้ประเมินแต่ละคนที่ประเมินในแต่ละระดับ

ผู้ประเมิน	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
1	-	-	-	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
2	-	-	-	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
3	-	-	-	$\frac{2}{12}$	$\frac{10}{12}$

$$P_e = \frac{1}{n(k-1)} \sum_{j=1}^c \sum_{i=1}^c \left[\sum_{m=1}^c P_{jm} P_{im} \right] = 0.80$$

$$\text{ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน } (\kappa) = \frac{0.94 - 0.80}{1 - 0.80}$$

$$= \frac{0.14}{0.20} = 0.70$$

∴ การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดนครราชสีมา ของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับ “มาก”

ตารางภาคผนวก ง 14 ผลการประเมินจากการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง จากผู้ประเมิน 3 คน

ตัว บ่งชี้	รายการ	คะแนนจากผู้ประเมิน (คนที่)		
		1	2	3
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา	5	5	4
2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการ บริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	5	5	5
3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการ จัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	5	5
4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	4	4	4
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่าง เหมาะสม	4	4	4
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส	5	5	5
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ ที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5	5	5
8	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	5	5	5
9	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5	5	5
10	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5	5	5
11	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารงาน	5	5	5
12	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงาน บุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	5	5	5

ตารางภาคผนวก ง 15 จำนวนผู้ประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	ระดับคะแนน					$\sum y_i^2$
	1	2	3	4	5	
1	-	-	-	1	2	5
2	-	-	-	-	3	9
3	-	-	-	-	3	9
4	-	-	-	3	-	9
5	-	-	-	3	-	9
6	-	-	-	-	3	9
7	-	-	-	-	3	9
8	-	-	-	-	3	9
9	-	-	-	-	3	9
10	-	-	-	-	3	9
11	-	-	-	-	3	9
12	-	-	-	-	3	9
รวม	-	-	-	7	29	104

$$P_0 = \frac{1}{nk(k-1)} \left[\sum_{i=1}^n \sum_{m=1}^c y_{im}^2 - nk \right] = \frac{1}{(12)(3)(2)} [104 - (12)(3)] = 0.94$$

ตารางภาคผนวก ง 16 จำนวนตัวบ่งชี้ที่ผู้ประเมินแต่ละคนประเมินในแต่ละระดับ

ผู้ประเมิน	ระดับคะแนน					ผลรวม y_i
	1	2	3	4	5	
1	-	-	-	2	10	12
2	-	-	-	2	10	12
3	-	-	-	3	9	12
รวม	-	-	-	7	29	36

ตารางภาคผนวก ง 17 ความน่าจะเป็นของผู้ประเมินแต่ละคนที่ประเมินในแต่ละระดับ

ผู้ประเมิน	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
1	-	-	-	$\frac{2}{12}$	$\frac{10}{12}$
2	-	-	-	$\frac{2}{12}$	$\frac{10}{12}$
3	-	-	-	$\frac{3}{12}$	$\frac{9}{12}$

$$P_e = \frac{1}{n(k-1)} \sum_{j=1}^c \sum_{i=1}^c \left[\sum_{m=1}^c P_{jm} P_{im} \right] = 0.69$$

$$\text{ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน } (K) = \frac{0.94 - 0.69}{1 - 0.69}$$

$$= \frac{0.25}{0.31} = 0.80$$

∴ การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง ของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับ “มาก”

ตารางภาคผนวก ง 18 ผลการประเมินจากการประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จากผู้ประเมิน 3 คน

ตัว บ่งชี้	รายการ	คะแนนจากผู้ประเมิน (คนที่)		
		1	2	3
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาการศึกษา	5	5	5
2	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการมอบอำนาจในการ บริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างอิสระ	4	4	4
3	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานด้านการ จัดการศึกษาโดยยึดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	3	5
4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษา	5	5	5
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่าง เหมาะสม	5	5	5
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส	5	5	5
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ ที่ในการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	5	5	5
8	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการด้านวัสดุ และครุภัณฑ์ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	5	5	5
9	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีครบตามอัตรากำลัง	5	5	5
10	บุคลากรในหน่วยงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	5	5	5
11	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารงาน	5	5	5
12	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงาน บุคลากรอย่างมีส่วนร่วม	3	3	3

ตารางภาคผนวก ง 19 จำนวนผู้ประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	ระดับคะแนน					$\sum y_i^2$
	1	2	3	4	5	
1	-	-	-	-	3	9
2	-	-	-	3	-	9
3	-	-	1	-	2	5
4	-	-	-	-	3	9
5	-	-	-	-	3	9
6	-	-	-	-	3	9
7	-	-	-	-	3	9
8	-	-	-	-	3	9
9	-	-	-	-	3	9
10	-	-	-	-	3	9
11	-	-	-	-	3	9
12	-	-	3	-	-	9
รวม	-	-	4	3	29	104

$$P_0 = \frac{1}{nk(k-1)} \left[\sum_{i=1}^n \sum_{m=1}^c y_{im}^2 - nk \right] = \frac{1}{(12)(3)(2)} [104 - (12)(3)] = 0.94$$

ตารางภาคผนวก ง 20 จำนวนตัวบ่งชี้ที่ผู้ประเมินแต่ละคนประเมินในแต่ละระดับ

ผู้ประเมิน	ระดับคะแนน					ผลรวม y_i
	1	2	3	4	5	
1	-	-	1	1	10	12
2	-	-	2	1	9	12
3	-	-	1	1	10	12
รวม	-	-	4	3	29	36

ตารางภาคผนวก ง 21 ความน่าจะเป็นของผู้ประเมินแต่ละคนที่ประเมินในแต่ละระดับ

ผู้ประเมิน	ระดับคะแนน				
	1	2	3	4	5
1	-	-	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{10}{12}$
2	-	-	$\frac{2}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{9}{12}$
3	-	-	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{10}{12}$

$$P_e = \frac{1}{k(k-1)} \sum_{j=1}^c \sum_{i=1}^c \left[\sum_{m=1}^c P_{jm} P_{im} \right] = 0.67$$

$$\text{ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน } (K) = \frac{0.94 - 0.67}{1 - 0.67}$$

$$= \frac{0.27}{0.33} = 0.81$$

∴ การประเมินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรบริหาร
ส่วนจังหวัดระยอง ของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับ “ดีมาก”

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุนิษา สาลีพวง
วัน เดือน ปีเกิด	10 พฤศจิกายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 30 หมู่ 5 ตำบลผักขะ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2553	ครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว
พ.ศ. 2553 - ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา จังหวัดสระแก้ว
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2534	มัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
พ.ศ.2539	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
พ.ศ.2543	การศึกษาระดับบัณฑิต (วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2548	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2556	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การทดสอบและวัดผลการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ